Masteroppgave Juni, 2020	Masteroppgave
Håkon Kjelstrup, Truls Eide Hatteland	Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet Fakuttet for ingeniørvitenskap Institutt for konstruksjonsteknikk

Håkon Kjelstrup Truls Eide Hatteland

Styrkeberegning av hengebrutårn av armert betong:

Stivhetsberegning og kontroll av Hardangerbrua i brudd- og bruksgrensetilstand

Juni 2020

Styrkeberegning av hengebrutårn av armert betong:

Stivhetsberegning og kontroll av Hardangerbrua i brudd- og bruksgrensetilstand

Håkon Kjelstrup Truls Eide Hatteland

Bygg- og Miljøteknikk (5-årig) Innlevert: Juni 2020 Hovedveileder: Terje Kanstad

Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet Institutt for konstruksjonsteknikk

Åpen

MASTEROPPGAVE 2020

FAGOMRÅDE:	DATO:	ANTALL SIDER:
Betongkonstruksjoner	10.06.2020	106 + 91

TITTEL:

Styrkeberegning av hengebrutårn av armert betong: Stivhetsberegning og kontroll av Hardangerbrua i brudd- og bruksgrensetilstand.

Structural strength analysis of suspension bridge towers made of reinforced concrete: Verification of the Hardanger-bridge in ultimate and serviceability limit states.

UTFØRT AV:

Truls Eide Hatteland

SAMMENDRAG:

Oppgaven handler om kontroll av Hardangerbrua i brudd- og bruksgrensetilstand. Hardangerbrua er en hengebru i Vestland fylke. Total lengde på brua er 1380 meter og med et hovedspenn på 1310 meter har Hardangerbrua det lengste bruspennet i Norge. Det ene brutårnet er 201.5 meter høyt, og er den høyeste betongkonstruksjonen på Fastlands-Norge.

Brua har blitt kontrollert for flere lastkombinasjoner, der vind, trafikk, egenlast, og forspenning er kreftene som blir betraktet. Beregningsprogrammet ABAQUS blir brukt for analyser i både brudd- og bruksgrensetilstand. Det er gjort stivhetsberegning av tårnbenene ved bruk av Excel-program. Programmet ble verifisert og resultatene har maksimalt avvik på 6.4% sammenlignet med analytiske metoder.

I bruddgrensetilstand blir stivhet og momentkapasitet beregnet for ferdig konstruert bru, og for brutårn under byggefasen. Utnyttelsesgraden med hensyn på moment for mest kritiske snitt er 97.2%. Beregnet E-modul i bruddgrensetilstand ligger hovedsakelig i området 30-60% av *E*_{cm}, men enkelte støpeetapper får beregnet E-modul på kun 21-25% av *E*_{cm}.

Stivhet og spenningstilstand for tårnbenene blir beregnet for ferdig konstruert bru i bruksgrensetilstand. Rissvidder, deformasjoner og spenninger er kontrollert opp mot Eurokode 2. Største trykkspenning i betongen er 16.6 *MPa*, som er lavere en grenseverdiene for spenningsbegrensning. Hele tårnet er i trykk, og det vil ikke dannes riss på grunn av strekk, og rissviddebegrensning er dermed godkjent. Deformasjoner av brutårnet er små i forhold til størrelsen. Utbøyning i topp av brutårnene er kun 25 *cm*, og lokale deformasjoner vil ikke forhindre trafikken.

FAGLÆRER: Terje Kanstad, NTNU

VEILEDER: Terje Kanstad, NTNU

UTFØRT VED: Institutt for konstruksjonsteknikk, NTNU

Sammendrag

Oppgaven handler om kontroll av Hardangerbrua i brudd- og bruksgrensetilstand. Hardangerbrua er en hengebru i Vestland fylke. Total lengde på brua er 1380 meter og med et hovedspenn på 1310 meter har Hardangerbrua det lengste bruspennet i Norge. Det ene brutårnet er 201.5 meter høyt, og er den høyeste betongkonstruksjonen på Fastlands-Norge.

Brua har blitt kontrollert for flere lastkombinasjoner, der vind, trafikk, egenlast, og forspenning er kreftene som blir betraktet. Beregningsprogrammet ABAQUS blir brukt for analyser i både brudd- og bruksgrensetilstand.

Det er gjort stivhetsberegning av tårnbenene ved bruk av Excel-program. Excelprogrammet tar inn tverrsnittsdata, aksialkrefter og moment for hver støpeetappe, og gir tilbake bruddmoment, spenningstilstand, krumning og E-modul ved gitt lasttilfelle. Programmet ble verifisert og resultatene har maksimalt avvik på 6.4% sammenlignet med analytiske metoder.

I bruddgrensetilstand blir stivhet og momentkapasitet beregnet for ferdig konstruert bru, og for brutårn under byggefasen. Utnyttelsesgraden med hensyn på moment for mest kritiske snitt er 97.2%. Beregnet E-modul i bruddgrensetilstand ligger hovedsakelig i området 30-60% av E_{cm} , men enkelte støpeetapper får beregnet E-modul på kun 21-25% av E_{cm} . Momentkapasiteten til riglene er beregnet med en forenklet metode og utnyttelsesgraden er 59%, 93.5% og 101.7% for planums-, midt- og topprigel.

Stivhet og spenningstilstand for tårnbenene blir beregnet for ferdig konstruert bru i bruksgrensetilstand. Rissvidder, deformasjoner og spenninger er kontrollert opp mot Eurokode 2. Beregnet spenningstilstand viser at hele tårnet er i trykk. Største trykkspenning i betongen er 16.6 *MPa*, som er lavere enn grenseverdiene for spenningsbegrensning. Siden hele tårnet er i trykk vil det ikke dannes riss på grunn av strekk, og rissviddebegrensning er dermed godkjent. Deformasjoner av brutårnet er små i forhold til størrelsen. Utbøyning i topp av brutårnene er kun 25 *cm*, og lokale deformasjoner vil ikke forhindre trafikken.

Abstract

This thesis is about verification of the Hardanger-bridge in ultimate and serviceability limit states. The Hardanger-bridge is a suspension bridge in the county of Vestland. The total length of the bridge is 1380 meters and with a main span of 1310 meters, the Hardanger bridge has the longest span in Norway. The tallest bridge tower is 201.5 meters high and is the tallest concrete structure in mainland Norway.

The bridge has been checked for several load combinations, where wind, traffic, self load, and prestress are the forces being considered. The finite element program ABAQUS is used for analyzes in both ultimate and serviceability limit states.

Stiffness calculations of the tower legs have been made using Excel. The Excel program require cross-sectional data, axial forces and bending moment for each casting section and returns fracture moment, stress distribution, curvature and Young's modulus for a given load case. The program was verified, and the results have a maximum deviation of 6.4% compared to analytical methods.

In the ultimate limit state, stiffness and bending moment capacity are calculated for the bridge after construction is completed and for the towers during the construction stage. The utilization rate for bending moment for the most critical sections is 97.2%. Estimated Young's modulus in ultimate limit state is mainly in the range 30-50% of E_{cm} , but some casting sections get calculated Young's modulus of only 21-25% of E_{cm} . The bending moment capacity of the cross beams is calculated using a simplified method and the utilization rate is 59%, 93.5% and 101.7% for the bottom, center, and top cross beam.

The stiffness and stress states of the bridge towers are calculated for the post construction stage in serviceability limit state. Cracks, deformations and stresses are checked against Eurocode 2. Calculated stress shows that the entire tower is in compression. The highest compressive stress in the concrete is 16.6 *MPa*, which is lower than the limit values for stress limitation. Since the entire tower is in compression, cracks will not be formed due to tension, and the crack width restriction is thus approved. Deformations of the bridge towers are small in size. Deflection at the top of the bridge towers is only 25 *cm*, and local deformations will not prevent traffic.

Forord

Denne masteroppgaven er utført ved institutt for konstruksjonsteknikk ved Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU) i Trondheim. Oppgaven er på 30 studiepoeng og ble utført vårsemesteret 2020. Masteroppgaven markerer slutten på et 5-årig studie på sivilingeniørlinjen Bygg- og miljøteknikk for begge forfatterne av rapporten.

Oppgaven handler om stivhetsberegning av brutårnene på Hardangerbrua i bruddog bruksgrensetilstand, samt kontroll av rissvidder, spenningsbegrensning og deformasjonbegrensning. Beregningsprogrammet ABAQUS er brukt til modellering og analyser av brua og brutårnene.

Bruer, og spesielt hengebruer, er en konstruksjonstype som vi ikke har vært borti tidligere. Gjennom masteroppgaven har vi dermed lært mye nytt om et emne som vi anser som relevant for vår spesialisering, samtidig som vi har fått anvendt kunnskapen vi har tilegnet oss gjennom betongkonstruksjonsfag tatt tidligere i studiet.

Vår veileder har vært Terje Kanstad og vi vil takke for veiledningen og hjelpen han har gitt oss. Vi vil også takke Alexander Kyte fra Norconsult for å ha holdt foredrag for oss og delt sin kunnskap. Til slutt vil vi takke medstudenter, venner og familie.

Innhold

Sa	ımm	ndrag v	1
Ał	ostra	t vi	i
Fo	ororo	i	(
Та	bell	r xiv	,
Fi	gure	xv	i
1	Inn 1.1 1.2 1.3 1.4	adning Bakgrunn	
2	Har	angerbrua 3	3
	2.1 2.2 2.3	Generell informasjon 3 Geometri 4 Byggeprosessen 5 2.3.1 Ferdigtilstand 6 2.3.2 Før montering av bærekabel 6	3 1 5 5 5
3	Mat 3.1 3.2 3.3 3.4 3.5 3.6 3.7	grial- og tverrsnittsdatagMaterialfaktorergBrutårngGrårnfundament10Bærekabler10Hengekabler11Brubjelke11Armering12	$\mathbf{i}$
4	Las 4.1 4.2 4.3 4.4	13 Irafikklast 13 4.1.1 Trafikklast N400 - Utgave fra 2009 13 4.1.2 Oppdatert Trafikklast 14 Egenlast 14 Forspenningskraft i rigler 16 Forspenningskraft i rigler 16 Vindlast 17 4.4.1 Vindhastighet og vindtrykk 17 4.4.2 Vindlast på brutårn 21 4.4.2.1 Ferdigtilstand 21 4.4.2.3 Rigel 24 4.4.2.3 Rigel 25 4.4.4 Vindlast på brubjelke 26	1 3 3 4 5 7 1 1 5 5 7 1 1 5 5 5 7 1 1 5 5 5 7 1 1 5 5 5 7 1 1 5 5 5 7 1 1 5 5 5 5 7 1 5 5 5 5 7 1 5 5 5 7 7 1 5 7 7 7 7 7 7 7 7 7 7 7 7 7
5	Las 5.1	kombinasjon 27 Bruddgrensetilstand 27	7

		5.1.1 Byggetilstand		
	5.2	Bruksgrensetilstand 29		
6	Modellering			
	6.1	Programvare		
	6.2	Elementtyper		
	6.3	Modellering av brua i ferdigtilstand 32		
		6.3.1 Brutårn		
		6.3.2 Bærekabler		
		6.3.3 Hengekabler		
		6.3.4 Brubjelken		
		6.3.5 Randbetingelser		
	6.4	Modellering av brutårn i byggetilstand		
		6.4.1 Modell		
		6.4.2 Randbetingelser		
	6.5	Mesh		
	6.6	Modellering av laster i bruddgrensetilstand		
		6.6.1 Egenlast		
		6.6.2 Vindlast		
		6.6.2.1 Vindlaster byggetilstand		
		6.6.2.2 Vindlaster ferdigtilstand		
		6.6.3 Irafikklast		
		6.6.3.1 Irafikklast etter N400 utgave 2009		
	C 7	6.6.3.2 Irafikklast etter Eurokode 1 del 2		
	6.7	Modellering av laster i bruksgrensetilstand 43 6.7.1 Engelast		
		6.7.1 Egenlast		
		6.7.2 Irafikklast etter Eurokode I del 2		
	6.0	6.7.3 Vindiaster ferdigtilstand		
	0.8	Kontroll av ADAQUS modell og laster		
		6.8.2 Konvorgensanalyse		
		6.6.2 Konvergensanaryse		
7	Stiv	/hetsberegning 49		
	7.1	Teori		
		7.1.1 Moment-krumning relasjon		
		7.1.2 Anvendelse av linearisert 2. ordens teori		
	7.2	Beregningsprogram 52		
		7.2.1 Verifisering av beregningsprogram		
		7.2.1.1 Kontroll av bruddgrensetilstand		
		7.2.1.2 Kontroll av bruksgrensetilstand		
	7.3	Resultater fra lamellmetoden		
		7.3.1 Resultater fra bruddgrense 63		
		7.3.2 Resultater fra bruksgrense 67		
		7.3.3 Kontroll av rigler 70		
8	Bru	ksgrensetilstander 73		
-	8.1	Spenningsbegrensning		
	8.2	Rissviddebegrensning		

	8.3 8.4 8.5	Deformasjonsbegrensning	75 76 77 70
9	o.o	kusjon	79 81
	9.1		81
	9.2		82
	9.3		82
	9.4	Bruddgrensetilstand	83
	9.5	Bruksgrensetilstand	84
10	Ko	nklusjon	87
	10.1	L Forslag til videre arbeid	88
Re	fera	inser	89
Ve	dleg	Jg	91

Tabeller

1	Viktige geometrisk mål	5
2	Materialfaktorer	9
3	Material- og tverrsnittsdata for brutårnene	9
4	Material- og tverrsnittsdata for tårnfundamentene	10
5	Material- og tverrsnittsdata for bærekablene	10
6	Material- og tverrsnittsdata for hengekablene	11
7	Material- og tverrsnittsdata for brubjeken	11
8	Material- og tverrsnittsdata for spennarmering	12
9	Materialdata for slakkarmering	12
10	Trafikklast N400	13
11	Effektive laster uten lastfaktor, N400	13
12	Trafikklast etter Eurokode 1 del 2	15
13	Effektive laster uten lastfaktor	16
14	Egenlaster på Hardangerbrua	16
15	Retningsfaktor, C _{dir}	17
16	Sesongfaktor, C _{season}	17
17	Sannsynlighetsfaktor, <i>C_{prob}</i>	18
18	Basisvindhastigheten, v_b	18
19	Terrengfaktorer	19
20	Vindhastigheter for brua i ferdigtilstand	20
21	Vindhastigheter for brua i byggetilstand	20
22	Vindtrykk for brua i ferdigtilstand	20
23	Vindtrykk for brua i byggetilstand	20
24	$C_{f,0}$	22
25	ψ_r og ψ_{lambda}	23
26	<i>C</i> _f	23
27	Vindlast på tårn i ferdigtilstand	23
28	Vindlast på tårn i byggefase	24
29	Vindlast på rigel	25
30	Vindlast på brubjelke	26
31	Lastfaktorer	27
32	Forspenningskrefter i riglene	33
33	Meshdata for ABAQUS modell	37
34	Egenlaster i ABAQUS	38
35	Vindlaster i lengderetning for byggetilstand i ABAQUS	39
36	Vindlaster i tverretning for byggetilstand i ABAQUS	40
37	Vindlaster i lengderetning for ferdigtilstand i ABAQUS	40
38	Vindlaster i tverretning for ferdigtilstand i ABAQUS	41
39	Trafikklast i ABAQUS etter N400 utgave 2009	41
40	Trafikklast i ABAQUS etter Eurokode 1 del 2	42
41	Egenlaster i ABAQUS	43
42	Trafikklast i ABAQUS etter Eurokode 1 del 2	43
43	Vindlaster i lengderetning for ferdigtilstand i ABAQUS	44
44	Vindiaster I tverretning for ferdigtilstand I ABAQUS	44
45		45
46 ∡¬	Konvergensanalyse brutarn	4/
4/	konvergensanalyse bærekabler og brubjelke	48

48	Tidsforbruk for konvergensanalyse	48
49	Krefter i ulike tøyningstilstander	56
50	Sammenligning av lamellmetoden og håndregning	61
51	Stivhetsberegning, Bruddgrense, Lengderetning, Itterasjon 3	65
52	Stivhetsberegning, Bruddgrense, Tverretning, Iterasjon 3	66
53	Stivhetsberegning, Bruksgrense, Lengderetning, Iterasjon 3	68
54	Stivhetsberegning, Bruksgrense, tverretning, iterasjon 3	69
55	α -verdi for riglene	71
56	Moment og momentkapasitet i riglene	71
57	Grenseverdier i bruksgrensetilstand	76

Figurer

1	Hardangerbrua	. 3
2	Plassering av Hardangerbrua	. 4
3	Tilbaketrekking av brutårnene	. 6
4	Brutårn med heisekran	. 7
5	Knekklengder for ulike innspenninger	. 7
6	Tverrsnitt av brubjelken med trafikklast fra N400-2009	. 14
7	Lasttype V1	. 14
8	Tverrsnitt av brubjelken med trafikklast fra Eurokode 1 del 2	. 15
9	Lastmodell 1, langs brubjelken	. 15
10	C_{f_0}	. 21
11	ψ_{λ}	. 22
12	Brutårn med forskaling, heis og kran	. 24
13	C_{f0} for bærekabelene	. 25
14	Vindlaster på brubielken	. 26
15	Modell i ABAOUS for ferdigtilstand	. 32
16	Modellering av brubielken i ABAOUS	. 34
17	Randbetingelser - ferdigtilstand	35
18	Kohling av brubjelke til planumsrigel	. 35
19	Randbetingelser - Brutårn byggetilstand	36
20	Datumpunkter og noder i brutårnene	. 30
21	Krumping av armert betongtverrsnitt	. 37
22	2 ordens bereaning	50
22	Sikkerhetsmargin når F-modul øker ved iterasion	51 ST
23	Sikkerhetsmargin når E-modul avtar ved iterasjon	. JI 51
27	Brukergrensesnitt av Evcel	52
25	Arbeidsdiagrammer fra Evcel	. JZ
20	Brukergrensesnitt av Evcel spenningstilstand	. 55
27 28	Moment-krumpingsdiagram for støpestappe /	. J-
20	Tverrsnittet som er brukt til kontroll av lamellmetoden	. 54
20	M-N diagram funnet ved lamellmetoden og håndregning	. 55
30 21	Tayning og spopping i tvorrspitt påkiont hav aksialkraft	. 50
22	Tayning og spenning i tverrsnitt påkjent høy aksiakraft	. J/ 57
22 22	Tyorrepitt pskiont moment og aksialkraft	. J/ 50
27	Crefick looping by liquing 40 og 42	. 50
24 25	Memont krumpingediggramm fra Jamellmeteden	
33 26	Fordeling av indre krefter fra lamellmeteden	. 60
0C 7C		. 60
37 20	Cilderbetemargin for stangetanne 12, bruddarense, langdaretning	. 03
38	Sikkernetsmärgin för støpeetappe 13, brudagrense, lengderetning	. 64
39		. 70
40	Fri breade og nøyde over kjørebane	. 70
41		. 78
42	Spenningtilstand, vind i iverretning	. 78
43	Fordeling av vindkasttrykk på brutarnet	. 81
44	Momentalagrammer for bruddgrense	. 84
45	Momentdiagrammer for bruksgrense	. 85

1 Innledning

1.1 Bakgrunn

Europavei 39 mellom Trondheim og Kristiansand er 1100 kilometer lang, består av 7 ferjeforbindelser og kjøretiden er rundt 21 timer. Stortinget har et langsiktig mål om å gjøre strekningen ferjefri og i 2010 startet Statens vegvesen med mulighetsstudier. Fjerning av ferjer og enkelte veiforbedringer kan forkorte kjøretiden og dermed knytte næring- og boregionene på vestlandet tettere sammen[1]. Det er foreslått flere mulige løsninger for fjordkrysningene. Undervannstunnel, flytebru, hengebru og flytende undersjøisk rørbru er mulige løsninger som vurderes for å gjøre strekningen ferjefri. På grunn av dybden og bredden til fjordene vil det være nødvendig med svært lange spenn på hengebruene. Over Halsafjorden, Sulafjorden og Sognefjorden er det foreslått å bygge hengebruer som vil få hovedspenn på over 2000 meter og dermed få lengre spenn enn Akashi Kaikyo-brua i Japan, som idag har verdens lengste spenn på 1991 meter[2].

1.2 Utvikling av hengebruer i Norge

Hengebruer har en lang tradisjon i Norge og de første ble bygget i starten av 1900tallet. Det kuperte landskapet og det store antallet fjorder og elver gjør at behovet for bruer er stort. Den lave trafikkmengden og et begrenset budsjett til veiutbygging har ført til en ulik praksis innen brubygging enn det som er vanlig i utlandet. Bruene i Norge har ofte blitt bygget svært slanke og med kun to kjørefelt. For bruer med tilsvarende lengde i utlandet er det vanlig med flere kjørefelt. Blant bruene med to kjørefelt er Hardangerbrua den som har lengst spenn i verden.

Gode grunnforhold til fjellforankring og behov for lange spenn gjør at hengebruer ofte er økonomisk gunstig i Norge. De første hengebruene som ble bygget i Norge fulgte utenlandsk praksis og ble bygget som stive konstruksjoner, men disse ble ansett som uøkonomiske og praksisen ble fort endret til å bygge myke hengebruer med valsede profiler som brubjelke. Fyksesundbrua fra 1937 er den lengste myke hengebrua bygget i Norge med et spenn på 230 meter, og den er fortsatt åpen for trafikk den dag i dag.

Økte trafikklaster på 1950-tallet gjorde at de myke hengebruene fikk betydelige skader av de store deformasjonene som førte med trafikklastene. I tillegg til mer fokus på areodynamisk stabilitet etter Tacoma-Narrows ulykken i 1940, ble bruene på 1950-tallet bygget mer stive. Ved å utføre brubjelken som fagverk ble det mulig med både større trafikklaster og lengre spenn, samtidig som bruene ble mer stabile. Siden 1990-tallet er det blitt vanlig å bygge hengebruer med kassetverrsnitt[3]. Den aerodynamiske profilen på tverrsnittet gir redusert vindlast og sammen med høy torsjonstivhet har hengebruer med kassetverrsnitt mye bedre aerodynamisk stabilitet.

1.3 Formål

Formålet med oppgaven er å studere Hardangerbrua med fokus på brutårnene. Betonggruppen ved NTNU har et ønske om å oppdatere seg på styrkeberegninger av brutårn. Ved å studere Hardangerbrua vil man få et viktig grunnlag for styrkeberegninger av fremtidige rekordhøye brutårn på prosjektet ferjefri E39.

Stivhet og spenningstilstand skal bli kontrollert for både brudd- og bruksgrensetilstand, ved å bruke et Excel-program til å finne moment-krumning relasjon. Excelprogrammet må verifiseres før det kan brukes. I bruddgrense skal det beregnes stivhet og momentkapasitet av brutårnene i ferdigtilstand og i byggetilstand. I bruksgrense skal spennings-, deformasjon-, og rissviddebegrensninger kontrolleres i ferdigtilstand. Beregningsprogrammet ABAQUS vil bli brukt for modellering og analyse av Hardangerbrua.

1.4 Oversikt

Denne oppgaven består av 10 kapitler. Kapittel 1 er innledning og kapittel 2 og 3 inneholder informasjon om Hardangerbrua og materialene som er brukt. Kapittel 4 og 5 er beregning av laster og lastkombinasjoner. Kapittel 6 viser hvordan modelleringen er gjort. I kapittel 7 er det gjort stivhetsberegninger og funnet utnyttelsesgrad for tårnbenene. Bruksgrensetilstand er vurdert i kapittel 8, og tilslutt blir resultatene og metodene diskutert i kapittel 9, etterfulgt av konklusjon i kapittel 10.

2 Hardangerbrua

2.1 Generell informasjon

Med et hovedspenn på 1310 meter er Hardangerbrua den brua i Norge som har lengst spenn. Det ene brutårnet er 201.5 meter høyt, og er den høyeste betongkonstruksjonen på Fastlands-Norge. Brua krysser Eidfjorden, som er den innerste delen av Hardangerfjorden. Da brua ble åpnet i 2013 erstattet den ferjeforbindelsen mellom Bruravik - Brimnes og reduserte kjøretiden mellom Oslo og Bergen med 30 minutter[4]. Etter åpningen i 2013 ble det registrert en årsdøgntrafikk på 1579, og i 2018 hadde årsdøgntrafikken steget til 2004[5]. Totalpris på brua og tilførselsveier ble 2,3 milliarder og 65 % av dette skal dekkes av bompenger[6].

Figur 1: Hardangerbrua[7]

Figur 2: Plassering av Hardangerbrua[8]

2.2 Geometri

Brua har en total lengde på 1380 meter. Hovedspennet er 1310 meter og sidepennene er 45 og 25 meter. Det er fuger som deler brubjelken ved tårnene slik at brubjelken i hovedspennet er uavhengig av brubjelken i sidespennene. Brubjelken har en vertikalkurvatur på 32.8‰ som gjør at brubjelken ligger 10 meter høyere midt i hovedspennet enn ved tårnene. Brutårnet i sør er 201.5 meter. På nordsiden av fjorden er fundamentet støpt 8 meter høyere og tårnet har en høyde på 193.5 meter. Sadelene er plassert i kotehøyde 187.5, og tårnhusene er formet som en 15 meter høy spiss. Tårnene har en skjevstilling på tvers av kjørebanen og heller mot hverandre. I bunnen er skjevstillingen 3.75 grader og den avtar gradvis mot toppen hvor tårnene er vertikale. Bærekablene har en pilhøyde på 121 meter og total lengde på 1765 meter. Det er 130 hengekabler på brua og lengden varerier mellom 3 og 127 meter. De viktigste målene på brua er gitt i tabell 1 og i vedlegg F.

Informasjon	Verdi [<i>m</i>]
Hovedspenn	1310
Sidespenn Vallvik	45
Sidespenn Bu	25
Brutårn høyde Vallvik	201.5
Brutårn høyde Bu	193.5
Kotehøyde fundamentbunn Vallvik	1
Kotehøyde fundamentbunn Bu	9
Kotehøyde sadel	187.5
Kotehøyde bunn planumsrigel	39.1
Kotehøyde bunn midtrigel	91.2
Kotehøyde bunn topprigel	179
Høyde planumsrigel	7.5
Høyde midtrigel	8.6
Høyde topprigel	6
Planumskote ved tårn	52.7
Planumskote midtspenn	63.5
Pilhøyde bærekabel	121
Kotehøyde bærekabel forankring	102.8
Avstand mellom hengekabler	20

Tabell 1: Viktige geometrisk mål

2.3 Byggeprosessen

Byggingen av tilførselsveier startet i februar 2009 og støpingen av tårnene startet 6 måneder senere. Støping av tårnene ble gjort ved å bruke klatreforskaling med 4 meters støpeetapper. Det tok omtrent 1.5 år å bygge brutårnene og det ble brukt 22400 m^3 betong. Før bærekablene ble montert ble tårntoppene trukket tilbake 0.5 meter med en tilbaketrekningskabel. Tårnene trekkes tilbake fordi de skal være vertikale etter at all egenlast er påført. Ved å benytte denne metoden vil det ikke oppstå moment i brutårnene fra egenlasten, som vil føre til mindre vertikal deformasjon av brubjelken. Etter tilbaketrekning av tårnene ble det brukt 1 år på kabelspinning og montering av hengekabler. Kassetverrsnittet ble produsert i Kina og fraktet til Norge på skip. Kassetverrsnittet som er brukt er en lukket stålkasse og ble produsert i lengder på 15 meter. Produksjonen av stålkassene tok ca. 2 år og pågikk parallelt med støping av brutårnene og montering av kabler. Ved montering ble først 4 stålkasser satt sammen til en seksjon før hele seksjonen ble løftet på plass og festet i hengekablene. For å få jevn lastfordeling blir den midterste seksjonen montert først og deretter monteres seksjonene symmetrisk ut fra midten. Etterhvert som seksjonene blir montert slakkes tilbaketrekkningskablene [6]. Figur 3 viser stegene i monteringen av bærekablene og brubjelken.

Figur 3: Tilbaketrekking av brutårnene[6]

Brutårnene har forskjellig oppførsel i de ulike byggefasene og kapasiteten må derfor beregnes på ulike stadier. De to mest kritiske fasene er ferdigtilstand og når tårnene er ferdig støpte, men bærekablene ikke er montert.

2.3.1 Ferdigtilstand

Bærekablene vil stabilisere brutårnene i bruas lengderetning og hindre knekking om svak akse. Fastholdingen fra bærekablene vil hindre forskyvning i toppen i så stor grad at brutårnene kan modellers som en søyle med fast innspenning i bunn og fastholdt mot forskyvning i toppen[9]. Knekklengden av brutårnene blir dermed 0.7L som vist i figur 5.

2.3.2 Før montering av bærekabel

I perioden når brutårnene støpes vil de være utsatt for knekking siden bærekablene ikke stabiliserer tårnene. Videre i oppgaven blir denne fasen kalt byggetilstand. Brutårnene er i denne fasen kun fast innspent i bunn og ikke fastholdt mot forskyvning i toppen. Knekklengden på brutårnet vil derfor i denne fasen være 2L.

Kran, heis og forskaling vil gi økt vindfang og større krefter i tårnene. Figur 4 viser hvordan kran er montert og festet i tårnene. Det økte vindfanget fra kran, heis og forskaling kan gi strekk i konstruksjonsdeler som i utgangspunktet vil være i trykk. Avstivningsstag brukt i støpingen av topprigelen vil på grunn av aksialkrefter fra skjevstillingen av brutårnene normalt ha stor trykkraft, men vindlasten kan gi strekk i disse.

Figur 4: Brutårn med heisekran

Figur 5: Knekklengder for ulike innspenninger

3 Material- og tverrsnittsdata

Material- og tverrsnittsdata er hentet fra en prosjektbeskrivelse av Hardangerbrua laget av dynamikkgruppen ved NTNU[10] og fra beregningsdokument laget av Statens vegvesen[11].

3.1 Materialfaktorer

Materialfaktorene som er benyttet er gitt av NS-EN 1992-1-1 [12](heretter kalt Eurokode 2 del 1)

Materiale	Symbol	Verdi
Betong	Ŷc	1.5
Armeringstål	γ_s	1.15
Spennstål	γ_s	1.15

3.2 Brutårn

Betongkvaliteten i brutårnene er B45.

Informasjon	Symbol	Verdi	Enhet
Bredde ⁽¹⁾	b	4.5-7.0	т
Lengde ⁽¹⁾	Ι	4.5-8.7	т
Massetetthet	ρ	2548	<u>kg</u> m ³
Karakteristisk sylindertrykkfasthet etter 28 døgn	f _{ck}	45	MPa
Dimensjonerende trykkfasthet	f _{cd}	25.5	MPa
Poisson ratio	ν	0.18	
E-modul ⁽²⁾	E _{cm}	36000	MPa
(1) Bredde og lengde er gitt i vedlegg F			
(2) E-modul behandles videre i kapittel 7			

Tabell 3: Material- og tverrsnittsdata for brutårnene

3.3 Tårnfundament

I fundamentene ble det brukt B35 lavvarmebetong for å gi redusert varmeutvikling under herding.

Informasjon	Symbol	Verdi	Enhet
Bredde	Ь	10	т
Lengde	1	15	т
Massetetthet	ρ	2548	$\frac{kg}{m^3}$
Karakteristisk trykkfasthet	f _{ck}	35	MPa
Dimensjonerende trykkfasthet	f _{cd}	19.8	MPa
Poisson ratio	ν	0.18	
E-modul ⁽²⁾	E _{cm}	34000	MPa
(2) E-modul behandles videre i kapittel 7			

Tabell 4: Material- og tverrsnittsdata for tårnfundamentene

3.4 Bærekabler

Bærekablene bygges opp av parallelle tråder i 19 bunter. Hver bunt består av 528 stk. 5.3 *mm* tykke høyfaste ståltråder. Bærekablene er viklet med varmforsinket ståltråd dekket med en vannavvisende duk av armert polyetylen.

Informasjon	Symbol	Verdi	Enhet
Diameter	d	600	тт
Areal	А	0.22	<i>m</i> ²
Massetetthet	ρ	8400	<u>kg</u> m ³
Strekkfasthet	f _u	1570	MPa
Andre arealmoment	I_{11}	$6 \cdot 10^{-5}$	<i>m</i> ⁴
Andre arealmoment	<i>I</i> ₁₂	0	<i>m</i> ⁴
Andre arealmoment	I ₂₂	$6 \cdot 10^{-5}$	m ⁴
Torsjonskonstant	J	0.00012	т ⁶
Poisson ratio	ν	0.3	
E-modul	E	200000	MPa
Skjærmodul	G	76923	MPa

Tabell 5: Material- og tverrsnittsdata for bærekablene

3.5 Hengekabler

Informasjon	Symbol	Verdi	Enhet	
Diameter ⁽³⁾	d	68	mm	
Areal	А	0.0032	m ²	
Massetetthet	ρ	7800	$\frac{kg}{m^3}$	
Strekkfasthet	f _u	1570	MPa	
Poisson ratio	ν	0.3		
E-modul	E	160000	MPa	
Skjærmodul	G	61538	MPa	
(3) Overflatebelegg er inkludert i diameteren				

Tabell 6: Material- og tverrsnittsdata for hengekablene

3.6 Brubjelke

Tabell 7: Material- og tverrsnittsdata for brubjeken

Informasjon	Symbol	Verdi	Enhet
Areal	А	0.5813	<i>m</i> ²
Massetetthet	ρ	8400	$\frac{kg}{m^3}$
Flytespenning	f_{γ}	355	MPa
Andre arealmoment	<i>I</i> ₁₁	0.972	m ⁴
Andre arealmoment	<i>I</i> ₁₂	0	m ⁴
Andre arealmoment	I ₂₂	16.448	m^4
Torsjonskonstant	J	2.46	m ⁴
Wrapingkonstant	Γ _W	4.298	т ⁶
Poisson ratio	ν	0.3	
E-modul	E	210000	MPa
Skjærmodul	G	80769	MPa

3.7 Armering

Vedlegg F viser armeringsmengde og plassering i tårnene og fundamentet. Tabell 8 viser material- og tverrsnittsdata for spennarmeringen. Slakkarmeringen som er brukt er B500NC og materialdata er gitt i tabell 9.

Informasjon	Symbol	Verdi	Enhet
Diameter	d	56	mm
Areal per kabel	A	2463	mm²
Karakteristisk strekkfasthet	f _{pk}	1860	MPa
Karakteristisk 0.1% strekkgrense	<i>f</i> _{p0.1k}	1640	МРа
Dimensjonerende flytespenning	f _{pd}	1426	MPa
E-modul	Ep	160000	MPa

Tabell 8: Material- og tverrsnittsdata for spennarmering

Tabell 9: Materialdata for slakkarmering

Informasjon	Symbol	Verdi	Enhet
Karakteristisk flytespenning	f _{yk}	500	MPa
Dimensjonerende flytespenning	f _{yd}	434	MPa
E-modul	Es	200000	MPa

4 Laster

4.1 Trafikklast

4.1.1 Trafikklast N400 - Utgave fra 2009

Håndbok N400[13] ble brukt for å beregne trafikklasten ved original prosjektering. Trafikklast beregnet etter 2009 utgaven av N400 blir benyttet til verifisering av ABAQUS modellen ved å sammenligne aksialkrefter i bærekablene ved topp av brutårn, mot beregnede kabelkrefter gitt av Statens vegvesen.

Kjørebanen på Hardangerbrua består av to kjørefelt og er totalt 9 meter bred. I tillegg er det et gang og sykkelfelt på 3.25 meter. Trafikklasten skal plasseres i forskjellige lastfelt og lastfeltene skal plasseres ugunstig i både bredde og lengderetning. Et lastfelt er 3 meter bredt og antall belastede lastfelt skal ikke overstige antall kjørefelt på brua. Bruas kjørebane kan dermed deles inn i tre felt, der to felt belastes samtidig. Lasttype V1, vist i figur 7, er dominerende og den mest ugunstige plasseringen er vist i figur 6. Den mest ugunstige plasseringen er å plassere trafikklasten i kjørefeltene lengst unna gangfeltet. De fordelte lastene opptrer over hele bruas lengde, mens punktlastene opptrer kun i bruas midtpunkt. Lasttype V1 består av tre punktlaster i hvert felt, hvor plasseringen av lastene er vist i figur 7. Bremselasten er 500 kN, men opptrer ikke samtidig som lasttype V1. Bremselasten er minimal sammenlignet med de andre lastene som påvirker brua og sees derfor bortfra. På grunn av lastens eksentrisitet vil det oppstå et moment om rotasjonsaksen. For å motstå momentet vil hengekablene på den ene siden av brua få større strekkraft. En likevektsberegning av lastene vist i figur 6 gir at momentet er 46.49 $\frac{kNm}{m}$, og totalt moment for hele brua er 60901.9 kNm. Beregningen er vist i vedlegg A.

Område	Lasttype	Last
Kjørefelt	Fordelt last	$3 \frac{kN}{m^2}$
Gang og sykkelfelt	Linjelast	2
Kjørefelt	Aksellast	210 <i>kN</i>

|--|

 Tabell 11: Effektive laster uten lastfaktor, N400

Lasttype	Plassering	Last
Fordelt last	Hele Brubjelke	20 ^{<i>kN</i>} / _{<i>m</i>}
Moment	Nodene i brubjelken	908.98 <i>kNm</i> per Node
Punktlast	Midtnode brubjelke	1260 <i>kN</i>

Figur 6: Tverrsnitt av brubjelken med trafikklast fra N400-2009

Figur 7: Lasttype V1 [13]

4.1.2 Oppdatert Trafikklast

For videre prosjektering ble annet reglement/forskrifter benyttet for å bestemme trafikklast. Den oppdaterte trafikklasten blir bestemt av NS-EN 1991-2[14] (heretter kalt Eurokode 1 del 2) i kombinasjon med Forskrift for trafikklast på bruer, ferjekaier og andre bærende konstruksjoner i det offentlige vegnettet[15](heretter kalt Trafikkforskift for bruer). Eurokode 1 del 2 dekker global lastvirkninger for bruer med spennvidde opp til 500 meter. For bruer med spenn over 500 meter må Trafikklastforskrift for bruer benyttes i kombinasjon med Eurokode 1 del 2.

Hovedprinsippet i Eurokode 1 del 2 prosjekteringen er det samme som for tidligere versjoner av N400. Veibanen blir delt opp i lastfelt med 3 meters bredde, og trafikklast plasseres ugunstig i lastfeltene. Bruker lastgruppe 1a (samtidig belastning av flere laster) fra Tabell NA.4.4.a i Eurokode 1 del 2. De karakteristiske verdiene av lastene er gitt i tabell 12 og plassering av lasten er vist i figur 8 og 9. Hvert lastfelt består av

to deler, en fordelt trafikklast, og en dobbelaksel representert ved punktlaster. Den fordelte lasten plasseres over hele spennlengden til brua, og aksellastene plasseres midt i spennet. For hvert lastfelt er det to punktlaster med størrelse vist i tabell 12. Lastfelt 1 plasseres i ytterste kjørefelt fra senter av brubjelken, lastfelt 2 plasseres i det midtre teoretiske kjørefeltet på brubjelken.

Område	Karakteristisk Last	Reduksjonsfaktor, α	Effektiv Last
Felt 1 fordelt last, q_{1k}	9 <u>kN</u> <u>m</u> ²	0.5	4.5 $\frac{kN}{m^2}$
Felt 2 fordelt last, q_{2k}	2.5 $\frac{kN}{m^2}$	1	2.5 $\frac{kN}{m^2}$
Gangfelt, q _{fk}	2.5 $\frac{kN}{m^2}$	0.25	0.625 $\frac{kN}{m^2}$
Felt 1 aksellast, Q_{1k}	300 <i>kN</i>	1	300 <i>kN</i>
Felt 2 aksellast, Q _{2k}	200 <i>kN</i>	1	200 <i>kN</i>

 Tabell 12:
 Trafikklast etter Eurokode 1 del 2

Figur 8: Tverrsnitt av brubjelken med trafikklast fra Eurokode 1 del 2

Figur 9: Lastmodell 1, langs brubjelken [14]

For å ta med lastene i bjelkemodellen i ABAQUS må lastene gjøres om til linjelaster, moment og punktlaster. Linjelastene ble plassert på midten av brubjelken. Eksentrisitet av lastene blir tatt med ved å sette på moment i nodene langs brubjelken med ekvivalent størrelse på momentet fra trafikklasten. Punktlastene ble plassert midt i spennet. Lastene til modellen er vist i tabell 13, og beregninger er vist i vedlegg A.

Lasttype	Plassering	Last
Fordelt last	Hele Brubjelke	23 <u>kN</u>
Moment	Nodene i brubjelken	126.55 <i>kNm</i> per Node
Punktlast	Midtnode brubjelke	1000 <i>kN</i>

Tabell 13: Effektive laster uten lastfaktor

4.2 Egenlast

Egenlasten til brua er gitt i beregningsdokument fra Statens vegvesen[11]. Egenlastene til konstruksjonsdelene blir påført seg selv, bortsett fra egenlasten fra hengekablene, som blir gjort om til effektiv fordelt last og påført brubjelken. Egenlasten for brua er definert i tabell 14. Lasten for bærekabel er definert som egenlasten som virker på en av bærekablene.

Konstruksjonsdel	Lasttype	Last	
Brutårn	Tyngdetetthet	25 $\frac{kN}{m^3}$ (2548 $\frac{kg}{m^3}$)	
Brubjelke	Fordelt Linjelast	86.57 ^{kN} / _m	
Bærekabel	Fordelt Linjelast	18.13 ^{<i>kN</i>} / _{<i>m</i>}	
Hengekabler	Fordelt Linjelast	2.89 ^{kN} / _m	

 Tabell 14:
 Egenlaster på Hardangerbrua

4.3 Forspenningskraft i rigler

Hver spennkabel har forspenningskraft på 3507 kN. I planumsrigelen og midtrigelen er det 16 spennkabler slik at total forspenningskraft etter låsing er

$$P = F_{p0} \cdot Antall \, spennkabler \cdot tap_{las} = 3507 \, kN \cdot 16 \cdot 0.8 = 44889 \, kN \tag{1}$$

I topprigelen er det 11 spennkabler og total forspenningskraft i topprigelen etter låsning er

$$P = F_{p0} \cdot Antall \, spennkabler \cdot tap_{las} = 3507 \, kN \cdot 11 \cdot 0.8 = 30861 \, kN \tag{2}$$

4.4 Vindlast

I denne oppgaven blir kun den statiske vindlasten tatt hensyn til. Grunnlaget for beregning av vindlasten er gitt av 12-2950 Hardangerbrua, Beregninger, Kapittel 1: Grunnlag[11] og NS-EN 1991-1-4:2005[16](heretter kalt Eurokode 1 del 4). Vindlasten beregnes ved 4 høyder, 50, 100, 150 og 200 meter over havet. For ferdigtilstand benyttes en årlig sannsynlighet for overskridelse på 0.02, tilsvarende en returperiode på 50 år. I byggetilstand benyttes en årlig sannsynlighet for overskridelse på 0.095, tilsvarende en returperiode på 10 år.

Fullstendig beregning av vindlast er vist i vedlegg B.

4.4.1 Vindhastighet og vindtrykk

Basisvindhastigheten v_b defineres som midlere vindhastighet over 10 minutter og er gitt av ligning 3.

$$v_b = C_{dir} \cdot C_{season} \cdot C_{prob} \cdot v_{b,0} \tag{3}$$

Hvor

- C_{dir} er retningsfaktor og gitt i tabell 15
- Cseason er årstidfaktor og gitt i tabell 16
- C_{prob} er sannsynlighetsfaktor og finnes av ligning 4
- $v_{b,0}$ er referansevindhastigheten. For Hardangerbrua er $v_{b,0} = 26 \frac{m}{s}$

Tabell 15: Retningsfaktor, Cdir

Vindretning	C _{dir}
Vind på tvers av bruaksen	1.0
Vind langs bruaksen	0.8

Tabell 16: Sesongfaktor, Cseason

Periode	Cseason	
September til April	1.0	
Mai til August	0.8	

Sannsynlighetsfaktoren finnes av ligning 4

$$c_{prob} = \left(\frac{1 - K_1 ln[-ln(1-p)]}{1 - K_1 ln[-ln(0.98)]}\right)^n \tag{4}$$

hvor den årlige sannsynligheten for overskridelse beregnes som

$$p = 1 - e^{-\frac{1}{T}}$$
(5)

der

• T er returperioden

• *K*₁ = 0.2

• *n* = 0.5

Ved å benytte returperiode på 10 år for byggetilstand og 50 år for ferdigtilstand blir c_{prob} som vist i tabell 17.

 Tabell 17:
 Sannsynlighetsfaktor,
 Cprob

Tilstand	C _{prob}	
Byggetilstand (T=10)	0.906	
Ferdigtilstand (T=50)	1.0	

Basisvindhastigheten blir beregnet ved ligning 3 og resultatet er gitt i tabell 18.

Tabell 18: Basisvindhastigheten, v	′b
------------------------------------	----

	Byggetilstand		Ferdigtilstand	
Vindretning	På tvers av bruaksen	Langs bruaksen	På tvers av bruaksen	Langs bruaksen
$V_b\left[\frac{m}{s}\right]$	23.6	18.8	26	20.8

Basisvindhastigheten er definert som en gjennomsnittlig vindhastighet over en periode på 10 minutter, 10 meter over flatt landskap med ruhet på 0.05. For å ta hensyn til ruhet og høyde over terrenget brukes ligning 6.

$$v_s(z) = c_r(z) \cdot v_b \tag{6}$$

hvor terrengruhetsfaktoren $c_r(z)$ er gitt av ligning 7.

$$c_r(z) = k_t \cdot \ln\left(\frac{z}{z_0}\right) \tag{7}$$

 k_t er ruhetsfaktoren og z_0 er ruhetslengden.
Vindkasthastigheten kan bli betydelig større enn basisvindhastigheten og må beregnes. Ligning 8 gir formel for beregning av vindkasthastigheten ved høyde z over terrenget.

$$v_{kast}(z) = v_s(z) \cdot \sqrt{1 + 2k_p \cdot I_u(z)}$$
(8)

 k_p er toppfaktoren. Turbulensintensiteten I_u bestemmes av ligning 9, der c_{tt} er en turbulensfaktor. Tabell 19 viser terrengfaktorene brukt i beregningen.

$$I_u(z) = \frac{c_{tt}}{\ln(\frac{z}{z_0})}$$
(9)

Vindrotning	Ruhetslengde	etslengde Terrengruhetsfaktor Turbulensfak		Toppfaktor
vinuretning	<i>z</i> ₀ [<i>m</i>]	k _t	C _{tt}	k _p
På tvers av	0.01	0.17	1 2	35
bruaksen	0.01	0.17	1.2	5.5
Langs	0.05	0.19	1 4	35
bruaksen	0.05	0.19	1.4	5.5

Tabell 19: Terrengfaktorer

Vindtrykket beregnes ut fra vindhastigheten v_s og bestemmes av ligning 10.

$$q_s(z) = 0.5\rho v_s^2(z) \tag{10}$$

 ρ er tettheten til luft og settes lik 1.25 $\frac{kg}{m^3}$. På tilsvarende vis kan trykket fra vindkasthastigheten regnes ut.

$$q_{kast}(z) = 0.5\rho v_{kast}^2(z) \tag{11}$$

Vindhastighet er gitt i tabell 20 for brua i ferdigtilstand og i tabell 21 for byggetilstand. Vindtrykket er gitt i tabell 22 og 23.

	Vind på tv	ers av bruaksen	Vind lang	js bruaksen
Høyde z [m]	$V_s(z)\left[\frac{m}{s}\right]$ $V_{kast}(z)\left[\frac{m}{s}\right]$		$V_s(z)\left[\frac{m}{s}\right]$	$v_{kast}(z)\left[\frac{m}{s}\right]$
50	37.6	37.6 53.1		42.5
100	40.7	40.7 56.3		45.5
150	42.5	58.2	31.6	47.2
200	43.8	43.8 59.5		48.4

 Tabell 20:
 Vindhastigheter for brua i ferdigtilstand

 Tabell 21:
 Vindhastigheter for brua i byggetilstand

	Vind på tvo	ers av bruaksen	Vind lang	js bruaksen
Høyde z [<i>m</i>]	$V_{s}(z)\left[\frac{m}{s}\right]$ $V_{kast}(z)\left[\frac{m}{s}\right]$		$V_s(z)\left[\frac{m}{s}\right]$	$V_{kast}(z) \left[\frac{m}{s}\right]$
50	34.1	34.1 48.1		38.5
100	36.9	36.9 51.0		41.2
150	38.5	52.7	28.6	42.8
200	39.7	39.7 53.9		43.9

Tabell 22: Vindtrykk for brua i ferdigtilstand

	Vind på tve	rs av bruaksen	Vind lang	js bruaksen
Høyde z [m]	$q_s(z)\left[\frac{N}{m^2}\right]$ $q_{kast}(z)\left[\frac{N}{m^2}\right]$		$q_s(z)\left[\frac{N}{m^2}\right]$	$q_{kast}(z) \left[\frac{N}{m^2}\right]$
50	883.8	1762.3	465.8	1128.9
100	1035.3	1981.1	562.5	1293.9
150	1128.9	2117.0	624.1	1392.4
200	1199.0 2212.7		672.4	1464.1

Tabell 23: Vindtrykk for brua i byggetilstand

	Vind på tve	rs av bruaksen	Vind lang	js bruaksen
Høyde z [m]	$q_s(z)\left[\frac{N}{m^2}\right] q_{kast}(z)\left[\frac{N}{m^2}\right]$		$q_s(z)\left[\frac{N}{m^2}\right]$	$q_{kast}(z) \left[\frac{N}{m^2}\right]$
50	726.8 1446.0		381.3	926.4
100	851.0 1625.6		462.4	1060.9
150	926.4	1735.8	511.2	1144.9
200	985.1	1815.8	551.3	1204.5

Vind på skrå er ikke tatt hensyn til i denne oppgaven. Ved vind på tvers av bruaksen vil det ene tårnbenet ha en redusert vindlast på grunn av le effekter, mens disse le effektene ikke vil oppstå ved skråvind. Le effekter er derfor ikke tatt med i beregningene, dette for å sikre at vind på tvers av bruaksen vil være mer ugunstig enn skråvind.

4.4.2 Vindlast på brutårn

4.4.2.1 Ferdigtilstand

Formel for vindlast er gitt av ligning 12.

$$F_D(z) = C_f \cdot q_{kast}(z) \cdot H \cdot L \tag{12}$$

hvor

- *C_f* er kraftfaktor for konstruksjonsdeler med rektangulært tverrsnitt der vinden står vinkel rett på en av flatene.
- H er bredden av flaten hvor vinden treffer.
- L er konstruksjonsdelens høyde.

Kraftfaktoren C_f er gitt av ligning 13.

$$C_f = C_{f,0} \cdot \psi_r \cdot \psi_\lambda \tag{13}$$

hvor

- $C_{f,0}$ er kraftfaktor for rektangulært tverrsnitt med skarpe hjørner.
- ψ_r er reduksjonsfaktor for avrundende hjørner.
- ψ_{λ} er endeeffektfaktor.

Faktoren $C_{f,0}$ bestemmes av figur 10. Faktoren er avhengig av forholdet d/b hvor d og b er dimensjonene på tverrsnittet. Tverrsnittet endres kontinuerlig over høyden, men forholdet d/b er cirka 1 uavhengig av høyden. d/b og $C_{f,0}$ blir beregnet ved å bruke gjennomsnittsverdiene i et høydeintervall på 50 meter. Verdien av $C_{f,0}$ er gitt i tabell 24.

Figur 10: C_{f,0} [16]

	Vind p	på tvers av bruaksen	Vind I	angs bruaksen
Høyde[<i>m</i>]	d/b	<i>C</i> _{<i>f</i>,0}	d/b	<i>C</i> _{<i>f</i>,0}
0-50	0.86	2.24	1.16	2
50-100	0.95	2.15	1.05	2.08
100-150	1.02	2.09	0.98	2.12
150-200	1.01	2.10	0.99	2.11

Tabell 24: *C*_{*f*,0}

Brutårnene har avrundede hjørner med en radius på 250 mm. Siden forholdet mellom avrundingsradius r og tverrsnittsbredde d ikke er større enn 0.2 kan reduksjonsfaktoren ψ_r bestemmes av ligning 14.

$$\psi_r = 1 - \frac{\frac{r}{b}}{0.2} \cdot 0.5 \tag{14}$$

 ψ_{λ} finnes av figur 11. φ er massivitetsforholdet og gitt av ligning 15.

$$\varphi = \frac{A}{A_c} \tag{15}$$

hvor A er tverrsnittsarealet og A_c er det samlede omsluttende arealet.

 λ er den effektive slankheten. For konstruksjoner med høyde over 50 meter er λ gitt av ligning 16.

$$\lambda = \min(1.4 \cdot \frac{l}{b}, 70) \tag{16}$$

hvor *l* er lengden og *b* er bredden på konstruksjonen.

Figur 11: ψ_{λ} [16]

Tabell 25 viser verdiene for ψ_r og ψ_{lambda} . Verdiene innsatt i ligning 13 gir kraftfaktor C_f som vist i tabell 26.

	Vind på tvers av bruaksen		Vind langs	s bruaksen
Høyde[<i>m</i>]	Ψr Ψlambda		ψr	<i>Ųlambda</i>
0-50	0.9167	0.98	0.9033	0.98
50-100	0.8912 0.97		0.8862	0.97
100-150	0.8677	0.965	0.8703	0.965
150-200	0.8611	0.96	0.8621	0.96

Tabell	25:	ll r	oa	Illiambda
raben	23.	Ψr	υg	Ψιαπραα

Tabell 26: *C*_{*f*}

Høyde[<i>m</i>]	C _{f,tverr}	C _{f,langs}
0-50	2.0124	1.7704
50-100	1.8586	1.7881
100-150	1.7501	1.7805
150-200	1.7360	1.7463

Vindlasten beregnes ved å anta kastvind på hele brua. Å bruke kastvinden i beregningen for statisk vindlast vil gi et svært konservativt resultat, men dette blir gjort for å veie opp mot mangelen av dynamiske effekter. Ved å sette verdiene inn i ligning 12 blir kreftene som vist i tabell 27.

Høyde[m]	$F_{d,tverr}\left[\frac{kN}{m}\right]$	$F_{d,langs}\left[\frac{kN}{m}\right]$
0-50	26.8	13.0
50-100	21.3	12.7
100-150	17.5	12.0
150-200	17.3	11.6

 Tabell 27:
 Vindlast på tårn i ferdigtilstand

4.4.2.2 Byggetilstand

Vindlasten på brutårnene i byggetilstand beregnes på samme måte som i ferdigtilstand og er gitt i tabell 28.

Høyde[<i>m</i>]	$F_{d,tverr}\left[\frac{kN}{m}\right]$	$F_{d,langs}\left[\frac{kN}{m}\right]$
0-50	24.3	11.7
50-100	19.3	11.5
100-150	15.9	10.8
150-200	15.7	10.5

Tabell 28: Vindlast på tårn i byggefase

I tillegg må det tas hensyn til økt vindfang fra forskaling, heis og kran. Forskalingen vil stikke cirka 1.5 meter ut fra betongtverrsnittet. Figur 26 viser hvordan forskaling kan være montert under støping av tårntoppene. Forskalingen vil gi et effektivt areal på 569 m^2 for de øverste 31.5 meterene av tårnet når vindenretningen er langs bruaksen. Heis og kran antas å ha ett effektivt areal på 1.9 $\frac{m^2}{m}$. Kranen har også ett tilleggsareal på 40 m^2 fra krantoppen som ligger i kote 207[17].

Figur 12: Brutårn med forskaling, heis og kran[17]

4.4.2.3 Rigel

Ved vind langs bruaksen vil riglene til brua ha et stort vindfang og gi et betydelig bidrag til vindlasten. Tabell 29 viser kraftfaktor og vindlast for riglene.

	Kote [m] C _i	Cf	F _D [	$\left(\frac{kN}{m}\right)$
		0,	Byggetilstand	Ferdigtilstand
Planumsrigel	42	2.25	17.26	19.05
Midtrigel	95	2.32	22.57	24.92
Topprigel	182	2.38	18.94	19.88

Tabell 29: Vindlast på rigel

4.4.3 Vindlast på bærekablene

Bærekablene ligger mellom kote 65 til kote 187.5. Som en forenkling blir vindkasttrykket for kote 150 brukt for hele kabelen. Kabelen har en diameter på 0.62 meter og formfaktoren beregnes etter kapittel 7.9 i Eurokode 1 del 4. Reynolds-tallet finnes av ligning 17 og blir beregnet til 2.4 · 10⁶. Overflateruheten *k* er satt til 0.2 *mm* som gir $\frac{k}{D} = 3.22 \cdot 10^{-4}$. Figur 13 viser at kraftfaktoren *C*_{f,0} er 0.81.

$$Re = \frac{b \cdot v(Z_e)}{v} \tag{17}$$

Hvor

- b er diameteren
- ν er den kinematiske viskositeten. For luft er $\nu = 15 \cdot 10^{-6} \frac{m^2}{s}$
- $v(Z_e)$ er toppvindhastigheten

Figur 13: *C*_{*f*,0} for bærekabelene

Vindlasten på bærekablene er gitt av ligning 18.

$$F_D = C_D \cdot q_{kast}(z) \cdot b = 0.81 \cdot 2117 \frac{N}{m^2} \cdot 0.62 \ m = 1.063 \frac{kN}{m}$$
(18)

Bidraget fra hengekabler og hengekabelfester er antatt å være fordelt likt på brubjelken og bærekablene. Beregning for vindlast på hengekabler og hengekabelfester er vist i vedlegg B og gir 15 % økning av vindlasten på bærekablene. Dermed blir vindlasten på bærekablene som brukes videre 1.22 $\frac{kN}{m}$.

4.4.4 Vindlast på brubjelke

Formfaktoren til brubjelken har blitt målt i vindtunnel[11]. Når vindens vinkel er rundt 0 grader i forhold til brubjelken er formfaktorene målt til følgende:

•
$$C_D = 0.806$$

- $C_L = -0.221$
- $C_M = -0.003$

I videre beregninger blir bidraget fra hengekablene og hengekabelfestene inkludert i formfaktoren C_D , og gir en økning av C_D på 6 %. Beregningen er vist i vedlegg B. C_D blir dermed

$$C_D = 1.06 \cdot 0.806 = 0.854 \tag{19}$$

Vindlasten på brubjelken er gitt av ligning 20, 21 og 22. Brubjelken ligger i kote 52.7 ved tårnene og i kote 63.5 i midten av spennet. Som en forenkling blir vindkasttrykket ved kote 60 brukt for hele brubjelken. Tabell 30 og figur 14 viser vindlastene på brubjelken.

$$F_D = C_D \cdot q_{kast}(z) \cdot H \tag{20}$$

$$F_L = C_L \cdot q_{kast}(z) \cdot B \tag{21}$$

$$M = C_M \cdot q_{kast}(Z) \cdot B^2 \tag{22}$$

Tabell 30: Vindlast på brubjelke

F _D	FL	М
5.16 [$\frac{kN}{m}$]	$-7.34 \left[\frac{kN}{m}\right]$	$-0.018\left[\frac{kNm}{m}\right]$

Figur 14: Vindlaster på brubjelken

5 Lastkombinasjon

Lastkombinasjon er gjort etter NS-EN 1990+NA.2005[18](heretter kalt Eurokode). Lastfaktorer for veibruer er gitt i Eurokode i tabellene NA.A2.1, NA.A2.4(A),NA.A2.4(B) og NA.A2.4(C). De faktorene som her er relevante er gitt i tabell 31. Det ble ikke tatt hensyn til lastfaktor for forspenningen i riglene ettersom hovedfokuset har vært på tårnbenene, og forspenningskraften i riglene har liten innvirkning på stivheten til tårnbenene. Denne forenklingen har også kun betydning for bruddgrensetilstand ettersom lastfaktor for forspenning settes til 1 i bruksgrensetilstand[18].

Lastpåvirkning	Gjeldene for		ψ_1	ψ ₂	γ _Q /γ _{G,sup}	ζ
Trafikklaster	veitrafikk, sykkel- og gangvei og bremselast	0.7	0.7	0.5	1.35	-
Vind	vedvarende situasjoner	0.7	0.6	0.5	1.6	-
Viria	under utførelse	0.8	-	-	1.6	-
Permanente laster	egenvekt	-	-	-	1.35	0.89

Tabell 31: Lastfaktorer

5.1 Bruddgrensetilstand

5.1.1 Byggetilstand

Ved vind langs bruaksen er det i byggefasen det mest kritiske tilfelle oppstår siden tårnene ikke er fastholdt av bærekablene og det vil oppstå moment om tårnets svake akse. Selv om vindtrykket er mindre i byggetilstand enn i ferdigtilstand vil manglen på fastholdning av bærekablene gjøre tårnet mye mindre stabilt. Ved å velge vind som dominerende last blir last kombinasjonenene følgende.

Ligning 6.10

$$G_{k,Sup} + \gamma_{Q,vind} \cdot Q_{k,vind} = G_{k,Sup} + 1.6 \cdot Q_{k,vind}$$
⁽²³⁾

Ligning 6.10a

$$\gamma_{G,sup} \cdot G_{k,Sup} + \gamma_{Q,vind} \cdot \psi_{0,vind} \cdot Q_{k,vind} = 1.35 \cdot G_{k,Sup} + 1.28 \cdot Q_{k,vind}$$
(24)

Ligning 6.10b

$$\zeta \cdot \gamma_{G,sup} \cdot G_{k,Sup} + \gamma_{Q,vind} \cdot Q_{k,vind} = 1.2 \cdot G_{k,Sup} + 1.6 \cdot Q_{k,vind}$$
(25)

Ligning 6.10b gir dimensjonerende lasttilfelle for byggetilstand siden den økte vindlasten vil gi mer moment i tårnet. Stor aksialkraft vil være ugunstig siden det dannes et eksentristetsmoment, men dette vil være mindre ugunstig enn det økte momentet fra vindlasten.

5.1.2 Ferdigtilstand

Ved vind på tvers av bruaksen vil verste lasttilfelle oppstå i ferdigtilstand. Snølast er ikke tatt med i lastkombinasjonen siden den ikke kan oppstå samtidig med trafikklasten. Eurokode sier og at trafikklast ikke skal tas med i lastkombinasjon med vind som dominerende last. Ved vind som dominerende last blir lastkombinasjonene følgende.

Ligning 6.10

 $G_{k,Sup} + \gamma_{Q,vind} \cdot Q_{k,vind} = G_{k,Sup} + 1.6 \cdot Q_{k,vind}$

Ligning 6.10a

 $\gamma_{G,sup} \cdot G_{k,Sup} + \gamma_{Q,vind} \cdot \psi_{0,vind} \cdot Q_{k,vind} = 1.35 \cdot G_{k,Sup} + 1.28 \cdot Q_{k,vind}$

Ligning 6.10b

 $\zeta \cdot \gamma_{G,sup} \cdot G_{k,Sup} + \gamma_{Q,vind} \cdot Q_{k,vind} = 1.2 \cdot G_{k,Sup} + 1.6 \cdot Q_{k,vind}$

Ved trafikklast som dominerende last blir lastkombinasjonen følgende.

Ligning 6.10

$$G_{k,Sup} + \gamma_{Q,vind} \cdot \Psi_{0,vind} \cdot Q_{k,vind} + \gamma_{Q,trafikk} \cdot Q_{k,trafikk}$$
$$= G_{k,Sup} + 1.04 \cdot Q_{k,vind} + 1, 15 \cdot Q_{k,trafikk}$$

Ligning 6.10a

$$\begin{split} \gamma_{G,sup} \cdot G_{k,Sup} + \gamma_{Q,vind} \cdot \psi_{0,vind} \cdot Q_{k,vind} + \gamma_{Q,trafikk} \cdot \psi_{0,trafikk} \cdot Q_{k,trafikk} \\ = 1.35 \cdot G_{k,Sup} + 1.12 \cdot Q_{k,vind} + 0.945 \cdot Q_{k,trafikk} \end{split}$$

Ligning 6.10b

$$\zeta \cdot \gamma_{G,sup} \cdot G_{k,Sup} + \gamma_{Q,vind} \cdot \psi_{0,vind} \cdot Q_{k,vind} + \gamma_{Q,trafikk} \cdot Q_{k,trafikk}$$
$$= 1.2 \cdot G_{k,Sup} + 1.12 \cdot Q_{k,vind} + 1.35 \cdot Q_{k,trafikk}$$

Alle ulike lastkombinasjoner blir lagt inn i ABAQUS modellen, men det er ligning 6.10b med vind som dominerende last som både gir størst moment og aksialkraft i tårnet.

5.2 Bruksgrensetilstand

Bruksgrensetilstand blir kun vurdert i ferdigtilstand. Lastkombinasjonene i bruksgrensetilstand er bestemt av punkt 6.5.3 i Eurokode og er gjengitt nedenfor.

Karakteristisk kombinasjon:

$$\sum_{j\geq 1} G_{k,j} + P + Q_{k,1} + \sum_{i>1} \psi_{0,i} \cdot Q_{k,i}$$
(26)

Ofte forekommende kombinasjon:

$$\sum_{j\geq 1} G_{k,j} + P + \psi_{1,1} \cdot Q_{k,1} + \sum_{i>1} \psi_{2,i} \cdot Q_{k,i}$$
(27)

Kvasi-permanet kombinasjon:

$$\sum_{j\geq 1} G_{k,j} + P + \sum_{i>1} \psi_{2,i} \cdot Q_{k,i}$$
(28)

Ved å sette inn lastfaktorene gitt i tabell 31 blir kombinasjonene følgende når vind er dominerende last.

Karakteristisk kombinasjon:

$$G_{k,egenvekt} + Q_{k,Vind} + 0.7 \cdot Q_{k,trafikk}$$
⁽²⁹⁾

Ofte forekommende kombinasjon:

$$G_{k,egenvekt} + 0.6 \cdot Q_{k,vind} + 0.5 \cdot Q_{k,trafikk}$$
(30)

Kvasi-permanet kombinasjon:

$$G_{k,egenvekt} + 0.5 \cdot Q_{k,vind} + 0.5 \cdot Q_{k,trafikk} \tag{31}$$

Når trafikk er dominerende last blir lastkombinasjonene følgende.

Karakteristisk kombinasjon:

$$G_{k,egenvekt} + Q_{k,trafikk} + 0.7 \cdot Q_{k,vind}$$
(32)

Ofte forekommende kombinasjon:

$$G_{k,egenvekt} + 0.7 \cdot Q_{k,trafikk} + 0.5 \cdot Q_{k,vind}$$
(33)

Kvasi-permanet kombinasjon:

$$G_{k,egenvekt} + 0.5Q_{k,trafikk} + 0.5 \cdot Q_{k,vind} \tag{34}$$

6 Modellering

6.1 Programvare

ABAQUS er et elementmetodeprogram. Programmet er mye brukt til avansert analyse av ikke-lineære problemstillinger. ABAQUS benyttes til modellering, utregning og visualisering av resultater.

ABAQUS blir benyttet for analyse av Hardangerbrua, ved bruk av 3D analyser med bjelkeelementer. Brua blir modellert i sin helhet og analysert med forskjellige lastkombinasjoner. Brutårnene blir i tillegg modellert for seg selv for å simulere byggefasen før bærekablene blir montert.

6.2 Elementtyper

I modellen er det brukt tre ulike elementtyper. For brutårnene er elementtype B32 brukt, og for brubjelken og bærekablene er det benyttet elementtype B31. B31 er et lineært 3D bjelkeelement med 2 noder, hvor hver node har alle 6 frihetsgradene aktive. Elementtype B31 tar derfor hensyn til aksial-, skjær-, bøyemoment- og torsjonsdeformasjoner, og vil oppføre seg som en Timoshenkobjelke. Elementtype B32 har samme frihetsgrader som B31, men har kvadratisk interpolasjon istedenfor lineær interpolasjon mellom nodene i elementet. B32 er brukt i tårnene for å få mer nøyaktig fordeling av krefter. I brubjelken og bærekablene er ikke den interne fordelingen av krefter viktig og B31 ble valgt for å redusere kjøretiden.

Elementtypene B33 kunne også blitt brukt i modellen. B33 tar derimot ikke hensyn til skjærdeformasjoner og vil derfor oppføre seg som en Euler-Bernoulli bjelke. B33 burde derfor kun brukes for slanke konstruksjonsdeler. Dette er tilfellet for tårnbenene, men ikke for riglene og fundament. B32 ble valgt for å ha samme elementtype i hele konstruksjonsdelen.

Den tredje elementtypen som er brukt er T3D2. Dette er et lineært 3D stavelement med 2 noder. Hver node har kun 3 frihetsgrader, forskyvning i x,y og z-retning. Siden T3D2 ikke har rotasjonsfrihetsgrader vil den kun ta aksialdeformasjoner. Elementtype T3D2 er brukt for å modellere hengekablene.

6.3 Modellering av brua i ferdigtilstand

I ferdigtilstand består brua av 4 deler; brutårnene, bærekablene, hengekabler, og brubjelken. De 4 delene er modellert som hver sin del, for så å bli satt sammen i en modell. For alle koblingene er koblingstypen tiebrukt i ABAQUS. Den er definert slik at moment ikke blir overført i koblingen. Figur 15 viser modellen i ferdigtilstand.

Figur 15: Modell i ABAQUS for ferdigtilstand

6.3.1 Brutårn

Tabell 4 i kapittel 3 viser materialdata for betongen brukt i brutårnene. Tårnenes geometri er komplisert og det ble derfor gjort forenklinger i modellen i starten. Tverrsnittet til tårnet avtar og blir mindre med økende høyde. Tårnenes skjevstilling varierer også med høyden. I tidlig fase av prosjektet ble den kompliserte geometrien forenklet ved å legge inn korrekt tverrsnitt ved 5 forskjellige høyder og ha lineært minkende tverrsnitt mellom de 5 punktene med korrekt tverrsnitt. Skjevstillingen er også lineær mellom de 5 punktene.

Videre ut i prosjektet ble det gjort en grundigere analyse med en mer komplisert modell av brutårnene. Tårnbenene ble delt opp hver 4. meter, ved midtpunkt av rigler og andre punkt av spesiell interesse. I punktene ble korrekt tverrsnittsdata lagt inn, og i områdene mellom korrekte punkt er tverrsnittet lineært interpolert. Tårnbenene ble delt opp hver 4. meter for å simulere reelle støpelengder, der tverrsnittsdata for kotene hver 4. meter er gitt. Ved å legge inn korrekt tverrsnitt hver 4. meter vil modellen gi en god tilnærming av den reelle krumningen til brutårnene.

Forspenningen i riglene ble modellert ved en punktlast tilsvarende forspenningskreftene og er gitt i tabell 32. For planums- og midtrigelen er arealsenteret til spennkablene i senter av tverrsnittet, men for topprigelen er spennkablene plassert litt annerledes. Punktlasten blir likevel plassert i senteret til rigeltverrsnittet for alle riglene. Den påførte lasten vil gi trykk i riglene på samme måte som spennkablene.

	Lasttype	Verdi
Planumsrigel	Punktlast [<i>kN</i>]	44889.6
Midtrigel	Punktlast [<i>kN</i>]	44889.6
Topprigel	Punktlast [<i>kN</i>]	30861.6

Tabell 32: Forspenningskrefter i riglene

Under byggefasen ble brutårnene i Hardangerbrua trukket 0.5 meter tilbake i toppen før bærekablene ble montert. Etterhvert som brubjelken blir montert slakkes tilbaketrekningskabelen og brutårnene går tilbake til den opprinnelige vertikale posisjonen. Ved å bruke tilbaketrekning har brutårnene ingen deformasjon i bruas lengderetning når all egenlast er påført. For å modellere dette i ABAQUS ble det påført en temperaturlast i bærekablene i sidespennene. Temperaturlasten trekker brutårnene tilbake slik at brutårnene ikke får utbøyning i lengderetning når egenlast av brua påføres i steget etter tilbaketrekningen. For tilbaketrekningen er det viktigere at tårnet går tilbake til original form etter at egenlasten av brubjelken er påført, enn at tårnet blir eksakt trukket tilbake en halv meter. Lastfaktor til egenlast er forskjellig i brudd- og bruksgrensetilstand og stivheten vil variere i de ulike modellene. Den nødvendige tilbaketrekningen er derfor forskjellig i modellene.

6.3.2 Bærekabler

Bærekablene er modellert som kombinasjon av polyline og spline for å få riktig geometri. Sidespennene er modellert som en rett polyline mellom forankringspunkt og sadel på brutårnene, og hovedspennet er modellert som spline der punktene til hvert enkelt hengekabel ble satt inn. Elementtypen som er brukt er B31. Det er benyttet ett generalisert tverrsnitt for å modellere bærekablene. Grunnen til dette er at bærekablene har mindre stivhet en det et sirkulært bjelketverrsnitt med likt areal ville ha. Det er dermed lagt inn som generalisert tverrsnitt der stivheten er 1% av stivheten til en bjelke med tilsvarende tverrsnitt. Arealet er også lagt inn som et effektivt areal på 0.22 m^2 for å ta hensyn til hulrommet mellom vaierene i bærekabelen.

6.3.3 Hengekabler

Elementtypen brukt i hengekablene er stavelement, T3D2. Ettersom lasten av hengekablene er plassert som en jevnt fordelt linjelast på brubjelken og hengekablene ikke bidrar med stivhet til systemet vil det gå greit å modellere dem som stavelementer.

6.3.4 Brubjelken

Brubjelken blir modellert ved å bruke en kontinuerlig bjelke med generalisert tverrsnitt. For å koble bjelken til hengekablene brukes det koblingsbjelker med høy stivhet og ingen masse. I tillegg brukes to visualiseringsbjelker i modellen. Disse har ingen masse og veldig lav stivhet. Dermed får de samme deformasjonform som den kontinuerlige bjelken uten å bidra med stivhet eller masse til systemet.

Figur 16: Modellering av brubjelken i ABAQUS

6.3.5 Randbetingelser

Det er benyttet fjellforankring av bærekablene på Hardangerbrua og i ABAQUS er endene på bærekablene fast innspent. Brutårnene er fast innspent i bunn og bærekablene er fastlåst til toppen av brutårnet. I virkeligheten har bærekablene mulighet til å gli litt i sadelen, men dette er svært lite og blir ikke tatt hensyn til.

Brubjelken er koblet til planumsrigelen i brutårnet med to dempere. Demperene er modellert ved å koble brubjelken til rigelen med en koblingsstav. Koblingsstaven er modellert med stavelement T3D2 for å sikre at det kun er vertikale krefter som blir overført til rigelen. Brubjelken er delt ved rigelen slik at brubjelken i sidespennet og hovedspennet er uavhengige av hverandre. Brubjelken er i venstre ende fastholdt mot horisontal forskyvning. Figur 17 og 18 viser randbetingelsen brukt i ABAQUS modellen.

Figur 17: Randbetingelser - ferdigtilstand

Figur 18: Kobling av brubjelke til planumsrigel

6.4 Modellering av brutårn i byggetilstand

6.4.1 Modell

Analyse av kritisk tilfelle under byggetilstand benytter seg av samme modell for brutårnet som i den globale modellen.

Det er valgt å bruke brutårnet på Bu side for analyse av brutårn for seg selv. Brutårnet på Bu side er 8 meter lengre enn brutårnet på Vallavik side, der forskjellen mellom tårnene er det under kote 15. Tårnet på Bu siden vil dermed få høyere aksialkraft av egenlast, samt at sideveis kraft i brutårnet vil og få større utslag, og gi større momenter i tårnet.

6.4.2 Randbetingelser

Før kablene kobles på tårnene er de som vertikale fast innspente utkragerbjelker. De er fast innspent i bunnen av hvert tårnben. Heis og kran er festet til tårnbenene, men vil gi neglisjerbar effekt for stivheten til brutårnene. Randbetingelsene påført i ABAQUS er vist i figur 19

Figur 19: Randbetingelser - Brutårn byggetilstand

6.5 Mesh

Ved bruk av stav- og bjelkeelementer blir meshet lite komplisert. Elementstørrelsen for konstruksjonsdelene har blitt satt til forskjellige størrelser, siden analysen har større fokus på enkelte konstruksjonsdeler enn andre.

For hver konstruksjonsdel defineres en tilnærmert global størrelse på elementene, og en minimum størrelseskontroll. Oppgaven fokuserer på krefter som oppstår i brutårnene, det er dermed de som har minst størrelse på elementene av konstruksjonsdelene. Figur 20 viser brutårnene. De gule sirklene er koordinatpunktene som ble brukt for å tegne modellen. Avstanden mellom koordinatpunktene er 4 meter og tilsvarer en støpeetappe. De hvite sirklene er elementnodene og figuren viser at det er 4 elementer mellom koordinatpunktene.

Meshet til bærekablene er definert slik at det er et element mellom hvert koblingspunkt til hengekablene. Brubjelken har forskjellig mesh for visualiseringsbjelker, koblingsbjelker og den kontinuerlige brubjelken. Den kontinuerlige brubjelken har 2 elementer mellom hvert tilkoblinspunkt til koblingsbjelkene. Koblingsbjelkene har et element hver, og visualiseringsbjelken har et element mellom hvert tilkoblingspunkt til hengekablene og koblingsbjelkene. Figur 16 viser hvordan brubjelken er modellert. Meshet til en hengekabel består av ett element med samme størrelse som reell lengde til hengekabelen.

Figur 20: Datumpunkter og noder i brutårnene

Konstruksionsdol	Global	Minimum
Konstruksjonster	Størrelse	Størrelse
Brutårn	1 <i>m</i>	0.1 <i>m</i>
Bærekabler	16 <i>m</i>	1.6 <i>m</i>
Hengekabler	150 <i>m</i>	1 <i>m</i>
Brubjelke	20 <i>m</i>	2 m

Tabell 33: Meshdata for ABAQUS modell

6.6 Modellering av laster i bruddgrensetilstand

6.6.1 Egenlast

Egenlast av brutårnene er modellert i ABAQUS ved å sette på lokal gravitasjonslast med grunnverdi på 9.81 $\frac{m}{s^2}$. Ettersom tverrsnittet til brutårna er nøyaktig modellert vil også egenlasten bli nøyaktig ved å bruke gravitasjonslast. Massetettheten til brutårnene er satt til å være 2548 $\frac{Kg}{m^3}$ som er en standard verdi for armert betong slik at tyngdetettheten ved påført gravitasjon vil være $25\frac{kN}{m^3}$. I byggetilstanden er egenlast fra forskaling og utstyr neglisjert. I modellen er ikke støpeetappene over kote 187.5 modellert. For å ta med lasten av betongen over kote 187.5, legges en ekstra last til på toppen av brutårnene. Punktlasten er gitt i tabell 41. Punktlasten er påført hvert tårnben.

Egenlast av bærekablene er også modellert som gravitasjonslast med grunnverdi på $9.81 \frac{m}{s^2}$. Tettheten til bærekablene er satt til $8400 \frac{kg}{m^3}$. Denne verdien er litt større enn den egentlige tettheten til bærekablene. Dette er gjort for å inkluderer vekten av beskyttelseslag og koblingsfester. Egenlasten av brubanen tas med ved å legge en linjelast på brubjelken i modellen. I linjelasten ligger vekten av brubjelken, asfaltbelegning, og utstyr koblet på brubjelken. Utregning av tyngden til brubanen er gitt av et dokument fra Statens vegvesen[11]. Lasten av hengekablene er tatt hensyn til ved å beregne total egenlast av hengekablene, for så å fordele lasten utover brubjelken ved å legge til en linjelast på Brubjelken.

Verdiene av egenlastene med lastfaktorer er gitt i tabell 41. Alle egenlaster er definert slik at de virker i negativ Y-retning i ABAQUS, som tilsvarer vertikalt nedover for reell situasjon.

Konstruksjonsdel	Lasttype	Grunnverdi	Egenlast dominerende $(\gamma_G = 1.35)$	Egenlast ikke dominerende $(\xi \cdot \gamma_G = 1.2)$
Brutårn	Gravitasjon $\left[\frac{m}{s^2}\right]$	9.81	13.24	11.77
Bærekabel	Gravitasjon $\left[\frac{m}{s^2}\right]$	9.81	13.24	11.77
Brubjelke	Linjelast [$rac{kN}{m}$]	86.57	116.87	103.89
Hengekabler	Linjelast [$\frac{kN}{m}$]	2.89	3.91	3.47
Tårntopp	Punktlast [<i>kN</i>]	1890	2551.5	2268

Tabell 34: Egenlaster i ABAQUS

6.6.2 Vindlast

Vindlasten er beregnet i kapittel 4.4. I byggetilstand vil heis, kran og forskaling som er festet til brutårnene gi et økt vindfang og må tas hensyn til. Dette blir gjort ved å sette på en punktlast i kote 187,5 som tilsvarer det økte vindfanget fra forskalingen og krantoppen. Bidraget fra resten av kranen og heisen blir lagt inn i modellen som linjelast langs brutårnet. Det er stor usikkerhet knyttet til størrelsen for vindlasten på forskaling, heis og kran, og flere antagelser har blitt gjort. En annen unøyaktighet ved å påføre vindlasten som en punktlast i kote 187.5 er at dette vil gi et større moment enn ved en fordelt last.

Vindlaster i ABAQUS modellen er vist med og uten lastfaktorer i tabell 35, 36, 37, og 38. I tabell 35, for vind på langs i byggetilstand, er ikke last på topprigel satt for seg selv, den er inkludert i lasten på Tårntopp. Lasten er definert slik at den virker på ett enkelt tårnben, slik at linjelastene i tabellene viser verdien av last på ett tårnben, og punktlastene viser last på topp av ett tårnben. Last på heis under byggefasen er den samme som last på kran under byggefasen.

6.6.2.1 Vindlaster byggetilstand

			Vindlast	Vindlast ikke
Område	Lasttype	Grunnverdi	dominerende	dominerende
			$(\gamma_Q = 1.6)$	$(\gamma_Q\psi_{Q,0}=1.12)$
Tårn 0-50 <i>m</i>	Linjelast [$\frac{kN}{m}$]	11.74	18.78	15.02
Tårn 50-100 <i>m</i>	Linjelast [$\frac{kN}{m}$]	11.55	18.47	14.78
Tårn 100-150 <i>m</i>	Linjelast [$\frac{kN}{m}$]	10.84	17.35	13.88
Tårn 150-200 <i>m</i>	Linjelast [$\frac{kN}{m}$]	10.50	16.80	13.44
Topp Tårn	Punktlast [kN]	377.4	603.8	483.0
Kran 0-50 <i>m</i>	Linjelast [$\frac{kN}{m}$]	1.94	3.11	2.49
Kran 50-100 m	Linjelast $\left[\frac{kN}{m}\right]$	2.23	3.56	2.85
Kran 100-150 m	Linjelast [$\frac{kN}{m}$]	2.40	3.84	3.07
Kran 150-200 <i>m</i>	Linjelast [$rac{kN}{m}$]	2.52	4.03	3.23
Topp Kran	Punktlast [kN]	26.5	42.4	34.0
Planumsrigel	Linjelast $\left[\frac{kN}{m}\right]$	17.26	27.62	22.09
Midtrigel	Linjelast $\left[\frac{kN}{m}\right]$	22.57	36.12	28.89

Tabell 35: Vindlaster i lengderetning for byggetilstand i ABAQUS

Område	Lasttype	Grunnverdi	Vindlast dominerende $(\gamma_Q = 1.6)$	Vindlast ikke dominerende $(\gamma_Q \psi_{Q,0} = 1.12)$
Tårn 0-50 <i>m</i>	Linjelast $\left[\frac{kN}{m}\right]$	24.30	38.88	31.10
Tårn 50-100 <i>m</i>	Linjelast [$rac{kN}{m}$]	19.28	30.85	24.68
Tårn 100-150 <i>m</i>	Linjelast [$rac{kN}{m}$]	15.89	25.43	20.34
Tårn 150-200 <i>m</i>	Linjelast [$rac{kN}{m}$]	15.66	25.06	20.05
Topp Tårn	Punktlast [kN]	568.3	909.3	727.5
Kran 0-50 <i>m</i>	Linjelast [$rac{kN}{m}$]	3.03	4.85	3.88
Kran 50-100 <i>m</i>	Linjelast [$\frac{kN}{m}$]	3.41	5.46	4.37
Kran 100-150 <i>m</i>	Linjelast [$\frac{kN}{m}$]	3.64	5.83	4.66
Kran 150-200 <i>m</i>	Linjelast $\left[\frac{kN}{m}\right]$	3.81	6.09	4.88
Topp Kran	Punktlast [kN]	80.2	128.3	106.6

Tabell 36: Vindlaster i tverretning for byggetilstand i ABAQUS

6.6.2.2 Vindlaster ferdigtilstand

 Tabell 37:
 Vindlaster i lengderetning for ferdigtilstand i ABAQUS

			Vindlast	Vindlast ikke
Område	Lasttype	Grunnverdi	dominerende	dominerende
			$(\gamma_Q = 1.6)$	$(\gamma_Q\psi_{Q,0}=1.12)$
Tårn 0-50 <i>m</i>	Linjelast [$rac{kN}{m}$]	12.95	20.73	14.51
Tårn 50-100 <i>m</i>	Linjelast [$\frac{kN}{m}$]	12.74	20.39	14.27
Tårn 100-150 <i>m</i>	Linjelast [$\frac{kN}{m}$]	11.97	19.14	13.40
Tårn 150-200 <i>m</i>	Linjelast [$\frac{kN}{m}$]	11.59	18.55	12.98
Topp Tårn	Punktlast [kN]	162.3	259.7	181.8
Planumsrigel	Linjelast [$\frac{kN}{m}$]	19.05	30.48	21.34
Midtrigel	Linjelast [$rac{kN}{m}$]	24.92	39.86	27.90
Topprigel	Linjelast [$\frac{kN}{m}$]	19.88	31.81	22.27

Område	Lasttype	Grunnverdi	Vindlast dominerende	Vindlast ikke dominerende
			$(\gamma_Q = 1.6)$	$(\gamma_Q \psi_{Q,0} = 1.12)$
Tårn 0-50 <i>m</i>	Linjelast [$rac{kN}{m}$]	26.82	42.91	30.04
Tårn 50-100 <i>m</i>	Linjelast [$rac{kN}{m}$]	21.28	34.05	28.84
Tårn 100-150 <i>m</i>	Linjelast [$\frac{kN}{m}$]	17.54	28.07	19.65
Tårn 150-200 <i>m</i>	Linjelast [$\frac{kN}{m}$]	17.29	27.66	19.36
Topp Tårn	Punktlast [kN]	242.0	387.3	271.1
Brubjelke	Linjelast [$\frac{kN}{m}$]	5.01	8.02	5.61
Brubjelke	Vertikal Linjelast [<u>kN</u>]	7.13	11.40	7.98
Brubjelke	Moment per Node [<i>kNm</i>]	34.62	55.39	38.77
Bærekabel	Linjelast [$\frac{kN}{m}$]	1.22	1.96	1.37

Tabell 38: Vindlaster i tverretning for ferdigtilstand i ABAQUS

6.6.3 Trafikklast

Trafikklasten legges inn i modellen for ferdigtilstand. Alle deler av trafikklastene plasseres på brubjelken. Den fordelte lasten fra LM1 og V1 deles opp i to deler, linjelast og eksentrisitetsmoment. Linjelasten plassers på hele brubjelken og momentet blir plassert i nodene til brubjelken. Brubjelken har 67 noder, og momentet fordeles likt på nodene for å simulere fordelt moment. Punktlastene fra de forskjellige lastmodellene plasseres på noden i midten av brubjelken. Verdiene for trafikklast er vist i tabell 39 og 40.

6.6.3.1 Trafikklast etter N400 utgave 2009

Siden trafikklasten fra N400 utgave 2009 kun brukes til å sjekke kabelkrefter for beregninger uten lastfaktor, er ikke lastfaktorer tatt med i tabell 39.

Last	Lasttype	Verdi
Fordelt Trafikk	Linjelast [$\frac{kN}{m}$]	20.0
Eksentrisitets Moment	Moment per node [kNm]	908.98
Aksellast	Punktlast [<i>kN</i>]	1260

Tabell 39: Trafikklast i ABAQUS etter N400 utgave 2009

6.6.3.2 Trafikklast etter Eurokode 1 del 2

			Trafikklast	Trafikklast ikke
Last	Lasttype	Grunnverdi	dominerende	dominerende
			$(\gamma_Q=1.35)$	$(\gamma_Q\psi_{Q,0}=0.945)$
Fordelt Trafikk	Linjelast $\left[\frac{kN}{m}\right]$	23.0	31.05	21.74
Eksentrisitet	Moment per	1769 55	1712 54	1100 70
Moment	node [<i>kNm</i>]	1200.55	1/12.54	1190.70
Aksellast	Punktlast [kN]	1000	1350	945

Tabell 40: Trafikklast i ABAQUS etter Eurokode 1 del 2

6.7 Modellering av laster i bruksgrensetilstand

Grunnverdiene brukt i bruksgrensetilstand er lik de som er brukt i bruddgrensetilstand, men har andre lastfaktorer. Ettersom bruksgrensetilstand brukes til rissviddeberegninger etter lang tid, er det kun ferdigtilstand av brua som har blitt sett på. I tabellene nedenfor er lastene som er brukt i modellen ved ofte fremkommende kombinasjon gitt.

6.7.1 Egenlast

Konstruksjonsdel	Lasttype	Grunnverdi
Brutårn	Gravitasjon $\left[\frac{m}{s^2}\right]$	9.81
Bærekabel	Gravitasjon $\left[\frac{m}{s^2}\right]$	9.81
Brubjelke	Linjelast [$\frac{kN}{m}$]	86.57
Hengekabler	Linjelast $\left[\frac{kN}{m}\right]$	2.89
Tårntopp	Punktlast [<i>kN</i>]	1890

Tabell 41	Egenlaster i	ABAQUS
-----------	--------------	--------

6.7.2 Trafikklast etter Eurokode 1 del 2

Tabell 42: Trafikkl	ast i ABAQUS e	tter Eurokode 1 d	el 2
		Trafikklast	Trafikkl

Last	Lasttype	Grunnverdi	Trafikklast dominerende $(\psi_{1,1} = 0.7)$	Trafikklast ikke dominerende $(\psi_{2,i} = 0.5)$
Fordelt Trafikk	Linjelast [$rac{kN}{m}$]	23.0	16.1	11.5
Eksentrisitet Moment	Moment per node [<i>kNm</i>]	1268.55	887.99	634.28
Aksellast	Punktlast [<i>kN</i>]	1000	600	500

6.7.3 Vindlaster ferdigtilstand

Område	Lasttype	Grunnverdi	Vindlast dominerende $(\psi_{1,1} = 0.6)$	Vindlast ikke dominerende $(\psi_{2,i} = 0.5)$
Tårn 0-50 <i>m</i>	Linjelast [$\frac{kN}{m}$]	12.95	7.77	6.48
Tårn 50-100 <i>m</i>	Linjelast [$\frac{kN}{m}$]	12.74	7.64	6.37
Tårn 100-150 <i>m</i>	Linjelast [$\frac{kN}{m}$]	11.97	7.18	5.98
Tårn 150-200 <i>m</i>	Linjelast [$\frac{kN}{m}$]	11.59	6.95	5.80
Topp Tårn	Punktlast [kN]	162.3	97.38	81.15
Planumsrigel	Linjelast [$\frac{kN}{m}$]	19.05	11.43	9.53
Midtrigel	Linjelast $\left[\frac{kN}{m}\right]$	24.92	14.95	12.46
Topprigel	Linjelast $\left[\frac{kN}{m}\right]$	19.88	11.93	9.94

Tabell 43: Vindlaster i lengderetning for ferdigtilstand i ABAQUS

Tabell 44: Vindlaster i tverretning for ferdigtilstand i ABAQUS

			Vindlast	Vindlast ikke
Område	Lasttype	Grunnverdi	dominerende	dominerende
			$(\psi_{1,1} = 0.6)$	$(\psi_{2,i} = 0.5)$
Tårn 0-50 <i>m</i>	Linjelast [$\frac{kN}{m}$]	26.82	16.10	13.41
Tårn 50-100 <i>m</i>	Linjelast [$\frac{kN}{m}$]	21.28	12.77	10.64
Tårn 100-150 <i>m</i>	Linjelast [$\frac{kN}{m}$]	17.54	10.52	8.77
Tårn 150-200 <i>m</i>	Linjelast [$\frac{kN}{m}$]	17.29	10.37	8.65
Topp Tårn	Punktlast [kN]	242.0	145.2	121.0
Brubjelke	Linjelast [$\frac{kN}{m}$]	5.01	3.01	2.51
Brubjelke	Vertikal Linjelast [<u>kN</u>]	7.13	4.28	3.57
Brubjelke	Moment per	34.62	20.77	17.31
Bærekabel	Linjelast $\left[\frac{kN}{m}\right]$	1.22	0.73	0.61

6.8 Kontroll av ABAQUS modell og laster

6.8.1 Sammenligning med krefter fra Statens vegvesen

Statens vegvesens beregninger av kreftene i bærekablene har blitt gitt til NTNU, og dette har blitt brukt til å kontrollere at resultatene fra ABAQUS er riktige. I beregningene gitt av Statens vegvesen er alle partialfaktorne satt til 1, og dette ble også gjort i ABAQUS modellen for å kunne sammenligne resultatene. Tabell 45 viser krefter i bærekablene beregnet med ABAQUS og gitt av Statens vegvesen. T1 er hovedspenn og T2 er sidespenn. Fra tabellen ser vi at resultatene for trafikklast stemmer godt overens, og resultatene for egenlasten har et lite avvik. Avviket for egenlast er 5.4% for kabelkrefter i hovedspennet, mens avviket er 5.8% for sidespennet.

	ABA	QUS	Statens vegvesen			
	T1 [<i>MN</i>] T2 [<i>MN</i>] T1 [		T1 [<i>MN</i>]	T2 [<i>MN</i>]		
Permanent last	112.5	117.8	119	125		
Trafikk last	20.6	20.6	21	22		

Tabell 45: Krefter i bærekabel

6.8.2 Konvergensanalyse

En konvergensanalyse ble utført for å verifisere modellen, ved kontroll av at resultatene fra modellen konvergerer ved mindre elementstørrelser. Hvis resultatene konvergerer kan det med større sikkerhet antas at modellen er uten numeriske ustabiliteter. Hvis resultatene ikke konvergerer gir det antydninger til feil ved modellering, eller numeriske ustabiliteter i modellen.

Fokus av oppgaven ligger på brutårnene, det er dermed lagt større fokus på konvergenstest av de. For konvergensanalyse av brutårnene er analysen kjørt ved fire forskjellige globale elementstørrelser for brutårnene. Elementstørrelsen til brutårnene ved analysene er 4, 1, 0.5, og 0.1 meter respektivt. Modellen brukt for konvergensanalyse er modellen for vind på tvers av bruaksen i bruddgrense ferdigtilstand med vind som dominerende last. For sammenligning av resultatene fra modellene ble enkelte noder i modellen valgt. I konvergensanalysen for brutårnet er 5 noder valgt for sammenligning. I nodene kan man se hvilke krefter som er påført noden fra de tilhørende elementene. Nodene som er valgt er punkt nær tilkobling til andre konstruksjonsdeler, eller som er i større grad utsatt for moment. De 5 nodene er noden i bunn av tårnbenet med størst aksialkraft, nodene som forbinder riglene med tårnbenet med størst aksialkraft, og en node nært toppen av brutårnet i tårnbenet med størst aksialkraft. Noden nært toppen er valgt istedet for en node helt i toppen av tårnet, for å ha verdi for moment å sammenligne med. Resultatene fra konvergensanalysen for elementer i brutårnene er vist i tabell 46. Det ble også gjort konvergensanalyse for bærekablene og brubjelken. Analysene er basert på modellen med 1 meters elementstørrelse for brutårnet. Konvergensanalyse for konstruksjonsdelene ble gjort hver for seg, der kun en av konstruksjonsdelene hadde redusert elementstørrelse ved en gitt analyse. Elementstørrelsen til brubjelken og bærekablene er halvert ved konvergensanalyse i forhold til det de er oppgitt i tabell 33. Resultatene fra konvergensanalysen for elementer i andre konstruksjondeler enn brutårn er vist i tabell 47. Det er ikke gjort konvergensanalyse med tanke på hengekablene da disse er modellert som staver. Kreftene i enden av staven vil dermed være lik uavhengig av antall element i staven. For sammenligningen er 3 noder valgt. Bunnoden i tårnbenet med størst aksialkraft, node nært toppen av tårnben med størst aksialkraft, og node i bærekabel i koblingspunkt ved tårnben med størst aksialkraft.

I tabell 46 og 47 er resultatene fra konvergensanalysene oppgitt. SF1 er aksialkraft i tverrsnittet, SM1 er moment om akse på tvers av bruaksen, og SM2 er moment om akse parallelt med bruaksen.

Elem	entstørrelse	[m]	4	1	0.5	0.1
		SF1 [<i>MN</i>]	-272.762	-272.762	-272.762	-272.762
Fundament		SM1 [<i>MNm</i>]	-1.10064	-1.10066	-1.10066	-1.10066
		SM2 [<i>MNm</i>]	-228.780	-228.808	-228.811	-228.812
		SF1 [<i>MN</i>]	-229.254	-229.256	-229.256	-229.257
	Underkant	SM1 [<i>MNm</i>]	-3.20141	-3.20097	-3.20095	-3.20095
Planumsrigel		SM2 [<i>MNm</i>]	1.59156	1.56683	1.56544	1.56511
		SF1 [<i>MN</i>]	-216.746	-216.746	-216.746	-216.746
	Overkant	SM1 [<i>MNm</i>]	-2.823	-2.82304	-2.82304	-2.82304
		SM2 [<i>MNm</i>]	-147.017	-147.017	-147.017	-147.017
		SF1 [<i>MN</i>]	-196.867	-196.867	-196.867	-196.867
	Underkant	SM1 [<i>MNm</i>]	-3.86544	-3.86547	-3.86544	-3.86544
Midtrigel		SM2 [<i>MNm</i>]	85.3555	85.3559	85.354	85.3535
		SF1 [<i>MN</i>]	-170.653	-170.654	-170.654	-170.654
	Overkant	SM1 [<i>MNm</i>]	-3.4189	-3.41833	-3.41828	-3.41826
		SM2 [<i>MNm</i>]	-154.907	-154.893	-154.891	-154.891
		SF1 [<i>MN</i>]	-145.124	-145.124	-145.124	-145.124
	Underkant	SM1 [<i>MNm</i>]	-0.360228	-0.36024	-0.360244	-0.360248
Topprigel		SM2 [<i>MNm</i>]	142.968	142.925	142.92	142.919
		SF1 [<i>MN</i>]	-124.243	-124.243	-124.243	-124.243
	Overkant	SM1 [<i>MNm</i>]	0.150588	0.150587	0.150573	0.150568
		SM2 [<i>MNm</i>]	13.8501	13.8501	13.8487	13.8483
		SF1 [<i>MN</i>]	-123.046	-123.046	-123.046	-123.046
Tărntopp		SM1 [<i>MNm</i>]	0.03469	0.034734	0.034738	0.03474
		SM2 [<i>MNm</i>]	3.19021	3.19442	3.19475	3.19493

 Tabell 46:
 Konvergensanalyse brutårn

Fra tabell 46 kan man se at elementstørrelsen til brutårnene har liten effekt på kreftene internt i brutårnene. Den største prosentvise endringen i forhold til modellen med elementstørrelse 1 meter er på 1.5%, og det er det eneste punktet med over 0.2% differanse fra referansemodellen.

Konstruk	ksjonsdel	Original	Bærekabel	Brubjelke	
Bærekabel	Bærekabel SF1 [<i>MN</i>]		146.922	146.966	
	SF1 [<i>MN</i>]	-123.046	-122.985	-123.05	
Tårntopp	SM1 [<i>MNm</i>]	0.0347342	0.036314	0.0346721	
	SM2 [<i>MNm</i>]	3.19442	3.19137	3.1946	
	SF1 [<i>MN</i>]	-272.762	-272.714	-272.762	
Fundament	SM1 [<i>MNm</i>]	-1.10066	-1.07353	-1.10114	
	SM2 [<i>MNm</i>]	-228.808	-228.834	-228.801	

Tabell 47: Konvergensanalyse bærekabler og brubjelke

Endringer i elementstørrelse på andre konstruksjonsdeler enn brutårnet har også liten effekt. Alle punkt bortsett fra to har mindre enn 0.2% endring fra originalmodellen. SM1 i topp og bunn av tårnet endret seg 4.5% og 2.5% i analysen der bærekablenes elementstørrelse er redusert. Sett på som relativ endring er det ganske utslagsgivende, men dimensjonen på momentene er små, slik at verdien på endringen tilsynelatende er neglisjerbar sammenlignet med andre krefter.

Tabell 48	: Tidsforbruk	for konvergensanal	yse
-----------	---------------	--------------------	-----

Modell		В	rutårn		Bærekabler	Bruhielke	
rioden	4 <i>m</i>	1 <i>m</i>	0.5 <i>m</i>	0.1 <i>m</i>	Barckabler	Diabjence	
Tidsforbruk [s]	106	136	159	461	204	150	

Tabell 48 viser tidsbruken ved de forskjellige modellene til konvergensanalysen. For brutårnet har elementstørrelse ikke spesielt stor betydning før det blir små elementer ved 0.1 meter størrelse. Elementstørrelse på brubjelken er av liten betydning med hensyn på tid, mens elementstørrelsen til bærekablene har stor innvirkning på tidsbruk til modellen.

Fra konvergensanalysen kan det konkluderes at størrelse på elementer for denne bjelkemodellen har liten betydning for resulterende krefter i nodene, men er av betydning med hensyn på tidsbruk. I videre modeller er det dermed benyttet store elementer i konstruksjonsdelene utenom brutårnene siden endring av kreftene i brutårnene er lav. Det er valgt å benytte 1 meters elementstørrelse i brutårnene for å ha minst mulig elementer, men samtidig kunne se gradvis fordeling av krefter i støpeetappene.

7 Stivhetsberegning

Stivheten til et armert betongtverrsnitt vil endre seg med krumningen. Økende krumning vil gi redusert stivhet, og et armert betongtverrsnitt vil ha ikke lineære materialegenskaper med 2.ordens effekter.

I ABAQUS benyttes lineære materialegenskaper. For å ta med ikke lineære effekter benyttes linearisert 2.ordens teori til å beregne en realistisk stivhet som kan brukes i ABAQUS. Teorien som er benyttet er hentet fra publikasjonen Anvendelse av linearisert 2.ordens teori skrevet av Svein Ivar Sørensens[19].

7.1 Teori

7.1.1 Moment-krumning relasjon

Figur 21 viser tøyningen av et armert betongtverrsnitt påført aksialkraft og moment. Krumningen bestemmes av betongtøyningen og er gitt av ligning 35.

$$K = \frac{\epsilon_{cu} + \epsilon_{cl}}{h} \tag{35}$$

Hvor ϵ_{cu} er betongtøyning i topp av tverrsnitt og ϵ_{cl} er betongtøyningen i bunn.

Moment-krumning relasjonen er gitt av ligning 36. Ligningen brukes til å beregne Emodul for det armerte betongtverrsnittet. E-modulen som beregnes er ikke stivheten til betongen, men representerer den kombinerte stivheten til betongentverrsnittet med armering. Den nødvendige armeringsmengden er den mengden som gir tverrsnittet den beregnede stivheten, EI.

$$K = \frac{M}{EI}$$
(36)

Figur 21: Krumning av armert betongtverrsnitt

7.1.2 Anvendelse av linearisert 2. ordens teori

Fremgangsmåten som brukes for å beregne stivheten av armerte betongtverrsnitt er gitt nedenfor:

- 1. Beregn bøyestivhet EI_0 for urisset tverrsnitt.
- 2. Velg sekant-bøyestivhet *EI*_{sekant} i området 0.3*EI*₀ til 0.5*EI*₀.
- 3. Legg inn *EI_{sekant}* i ABAQUS og beregn aksialkraft og moment.
- 4. Beregn betongtøyningen i topp og bunn av tverrsnittet utfra aksialkraften og momentet.
- 5. Beregn krumningen ved å bruke ligning 35
- 6. Beregn ny stivhet ved å bruke ligning 36.
- 7. Bruk ABAQUS til å finne nye aksialkrefter og momenter med nye stivhet.
- 8. Gjenta steg 4-7 til løsningen konvergerer.

For å ta med ikke lineære geometriske effekter brukes 2. ordens teori. Dette kan gjøres i ABAQUS ved å kjøre laststegene med ikke lineær geometri på. Dette vil ta hensyn til utbøyning av konstruksjonsdelene.

Punkt 4 til 6 blir gjort ved å bruke et Excel-program. Programmet blir beskrevet i kapittel 7.2 og lager et moment-krumningsdiagram. Fra moment-krumningsdaigrammet kan bruddmomentet finnes, men bruddmomentet vil ikke være den reelle momentkapasiteten siden bruddmomentet er høyere enn momentet som ble brukt til å beregne stivheten. Å påføre konstruksjonen et høyere moment vil føre til en lavere stivhet siden konstruksjonen får mer krumning. Videre vil en større krumning gi større utbøyning av konstruksjonen (2. ordens effekter) som vil føre til et større 2.ordens moment. Dermed betyr det at konstruksjonen ikke vil tåle bruddmomentet siden det totale momentet (1.ordens og 2.ordens momenter) vil bli større en bruddmomentet. Figur 22 viser at 2.ordens momenter øker lineært med krumningen og at maksimalt 1.ordens moment dermed bli redusert.

Figur 22: 2.ordens beregning

For å finne maksimalt moment som konstruksjonene tåler bør derfor flytemomentet bli brukt. Flytemomentet er det momentet som gir flyt i armeringen. Dersom beregnet stivhet er større enn EI_{sekant} vil totalt moment i konstruksjonen synke siden 2.ordens momenter reduseres. Dette vil gi en sikkerhetsmargin som tilsvarer differansen mellom flytemomentet og det totale momentet ved samme krumning som ved flytemomentet. Dette er visualisert i Figur 23 ved å tegne en vertikal linje fra flytemomentpunktet ned til linjen som forbinder 1. løsning og konvergert løsning. Dersom beregnet stivhet er mindre enn EI_{sekant} vil totalt moment i konstruksjonen øke og det vil ikke være sikkerhetsmargin.

Figur 23: Sikkerhetsmargin når E-modul øker ved iterasjon

Figur 24: Sikkerhetsmargin når E-modul avtar ved iterasjon

7.2 Beregningsprogram

For å beregne stivheten til brutårnene blir et Excel-program benyttet. Excelprogrammet er laget av NTNU for å kontrollere forsøk av fiberarmerte rektangulære betongtverrsnitt. Programmet benytter seg av en metode hvor tverrsnittet blir delt opp i 20 lag og de indre kreftene blir beregnet i hvert lag ved gradvis endret tøyningstilstand. Videre blir denne metoden kalt lamellmetoden. Excel-programmet ble modifisert til å kunne brukes for hulromstverrsnitt uten fiberarmering. Dette ble gjort ved at flensene i tverrsnittet blir delt opp i 4 lag med tykkelse på 150 *mm*. Stegene i tverrsnittet blir delt opp i 12 like tykke deler. Tykkelsen av lagene i stegene vil variere ved de ulike støpeetappene siden dimensjonene på tverrsnittet endres.

Figur 25 viser de nødvendige parameterne som må legges inn i programmet. Ut fra materialegenskapene som brukeren legger inn lages det arbeidsdiagrammer for armeringen og betongen. Figurene nedenfor viser brukergrensesnittet til Excel-programmet og hvordan lamellmetoden ble brukt for støpeetappe 4.

		Comments
Cross section data		
Width, b [mm]	6618	
Height, h [mm]	7818	
Concrete cover on the compressive zone, c' [mm]	300	
Concrete cover on the tensile zone, c [mm]	300	
Effective height, d [mm]	7518	1
Compressive reinforcement diameter, Ø' [mm]	32	
Number of bars	164	
Compressive reinforcement area, A' _{si} [mm ²]	131896.63	-
Tensile reinforcement diameter, Ø [mm]	32	
Number of bars	164	
Tensile reinforcement area, A _{sl} [mm ²]	131896.63	
Reinforcing steel		
Modulus of elasticity, $E_s [N/mm^2]$	200000	
Yield strength, f _{yd} [N/mm ²]	435	
Strain hardening factor, k	1	
Strain at maximum load, ε _{uk}	0.075	>2,5%, >5,0%, >7,5%
Concrete in compression (Parabola-rectange model)		(no need to write -)
Dim. Compressive strength , f _{cd} [N/mm ²]	25.5	
Characteristic cylinder strength, f _{ck} [N/mm ²]	45	
Modulus of elasticity, E _{cm} [N/mm ²]	36000	
Strain at maximum strength, ε_{c2}	0.002	(change if fck≥55)
Ultimate compressive strain , ϵ_{cu2}	0.0035	(change if fck≥55)
Exponent, n	2.0	(change if fck≥55)
Concrete in tension (Rigid-plastic model)	-	
Residual flexural tensile strength at CMOD 2,5mm, f _{R,3} [N/mm ²]	0.00	
σ_1 : Ultimate uniaxial tensile strength, f_{Ftu} [N/mm2]	0.00	
ϵ_1 : Ultimate tensile strain (N.A. crossing the cross-section)	2.0E-02	(change to 10‰ if NA is
		external to cross-
		section)

Figur 25: Brukergrensesnitt av Excel, parametere bestemt av brukeren

Figur 26: Arbeidsdiagrammer fra Excel

De indre kreftene i tverrsnittet beregnes ved å:

- 1. Velge en betongtøyning i bunn av tverrsnittet
- 2. Betongtøyningen i toppen beregnes ved aksialbalanse ved gitt bunntøyning og aksialkraft.
- 3. Gradvis endre betongtøyningen i bunn og beregne ny betongtøyning i toppen

Programmet benytter seg av en parabel-rektangel spenning-tøyningssammenheng. Ligning 37 brukes til å beregne betongspenningen i de ulike lagene ved hver tøyningstilstand.

$$\sigma_{c} = f_{cd} \left[1 - \left(1 - \frac{\epsilon_{c}}{\epsilon_{c2}} \right)^{n} \right] \qquad \text{for } 0 \le \epsilon_{c} \le \epsilon_{c2}$$

$$\sigma_{c} = f_{cd} \qquad \qquad \text{for } \epsilon_{c2} \le \epsilon_{c} \le \epsilon_{c2}$$

$$(37)$$

hvor

- n = 2
- ϵ_{c2} er tøyning ved maksiamalspenning
- ϵ_{cu2} er tøyningsgrense ved bruddtilstand

Når spenningene er funnet blir de indre kreftene i hvert lag beregnet ut fra spenningen.

$$N = \sigma_c \cdot A$$

$$M = \sigma_c \cdot A \cdot y$$
(38)

hvor A er arealet til ett lag og y er avstanden fra tverrsnittets senter til lagets senter.

Figur 27 viser fordeling av indre krefter ved en gitt tøyningtilstand. For hver tøyningstilstand oppdateres de indre kreftene, og moment plottes opp mot krumningen. Figur 28 viser moment-krumningsdiagramet.

							Strain stat	e						
							Concrete	strain at the l	ower edge, s.	0.0150001		0.0140001		
							Concrete	train at the		0.0100001		0.0019272		
							concrete :	strain at the i	apper eage, cou			-0.0015272	-	
							Curvature,	K				2.04E-06	× 1/1	
							Compress	ive zone neig	nt, x=αd [mm]			945.97	NI.	umming
								Re	eset Model 1		Solve M	Model 1		
	Concrete cross	section (	divisions,	i=1:20)									L	
				Area, A _i	Height, h _i	y-coord, y_i			Strain c. [.]	Stress, σ_{ci}	Axial force, $\boldsymbol{N}_{i}$	Moment M. [Nmm]		
				[mm ²]	[mm]	[mm]			Strain, eg [-]	[N/mm ²]	[N]	womenc, wij [wininj		
(upper edge	)		1	992700	7743.0	3834.0			-0.0017744	-25.18	-24991753.6	-95818383366.8		
			2	992700	7593.0	3684.0			-0.0014688	-23.70	-23528184.3	-86677830926.5		
			3	992700	7443.0	3534.0			-0.0011632	-21.04	-20882653.6	-73799297867.7		
			4	992700	7293.0	3384.0			-0.0008576	-17.18	-17055161.6	-57714666798.4		
			5	661800	6942.3	3033.3			-0.0001431	-3.52	-2327955.9	-7061272120.3		
			6	661800	6390.8	2481.8			0.0009805	0.00	0.0	0.0		
			7	661800	5839.3	1930.3			0.0021040	0.00	0.0	0.0		
			8	661800	5287.8	1378.8			0.0032276	0.00	0.0	0.0		ndre krefter i
			9	661800	4736.3	827.3			0.0043511	0.00	0.0	0.0	N .	la farekialliga
			10	661800	4184.8	275.8			0.0054747	0.00	0.0	0.0	C	ie forskjellige
			11	661800	3633.3	-275.8			0.0065982	0.00	0.0	0.0	l la	agene
			12	661800	3081.8	-827.3			0.0077218	0.00	0.0	0.0		
			13	661800	2530.3	-1378.8			0.0088453	0.00	0.0	0.0		
			14	661800	1978.8	-1930.3			0.0099689	0.00	0.0	0.0		
			15	661800	1427.3	-2481.8			0.0110924	0.00	0.0	0.0		
			16	661800	875.8	-3033.3			0.0122160	0.00	0.0	0.0		
			17	992700	525.0	-3384.0			0.0129305	0.00	0.0	0.0		
		_	18	992700	375.0	-3534.0			0.0132361	0.00	0.0	0.0	F I	
			19	992700	225.0	-3684.0			0.0135417	0.00	0.0	0.0		
(lower edge)			20	992700	/5.0	-3834.0			0.0138473	0.00	0.0	0.0	l i	
	Reinforcement												/	Krefter i
				Area, A	Height, h	v-coord, v				Stress, $\sigma_{\rm el}$				armeringen
				[mm ²]	[mm]	[mm]		Strain, ε _{si}	[-]	[N/mm ²]			×	
				122245.65	7518.0	3609.0			-0.0013160	-263.20	-32175404.1	-116121033373.8		
				122245.65	300.0	-3609.0			0.0133889	434.78	53150284.1	-191819375170.2		
														Moment
									0	SUM	-67810829.00	-629011859623.8		Woment
							Max mom	ent capacity.	M _{Rd} [kNm]			-628.72		
								1.1.1					~~(~~ -)	

Figur 27: Brukergrensesnitt av Excel, spenningstilstand

Figur 28: Moment-krumningsdiagram for støpeetappe 4
Momentet i tårnbenet blir hentet ut fra ABAQUS. Den første analysen i ABAQUS ble gjort med E-modul, $E_{sekant} = 10000 MPa$. Denne verdien ble valgt etter samtale med Alexander Kyte fra Norconsult og tilsvarer $0.28E_{urisset}$ for B45 betong. Ettersom en støpeetappe er 4 meter og består av 4 elementer i ABAQUS modellen, velges det å bruke momentet fra det elementet i støpeetappen med størst moment. Krumningen som svarer til momentet finnes ved å bruke lineær interpolasjon mellom punktene i moment-krumningsdiagrammet, og ny stivhet blir beregnet ved å bruke ligning 36, der K og M er den største krumningen og momentet som oppstår i støpeetappen. Deretter blir en ny analyse gjort i ABAQUS med den nye stivheten. Denne prosessen blir gjort helt til løsningen konvergerer. I denne oppgaven ble det gjort 3 iterasjoner ved hvert dominerende lasttilfelle.

Excel-programmet har noen begrensninger. Momentet blir beregnet ved å ta momentlikevekt om tverrsnittssenteret, og krever derfor at tverrsnittet er symmetrisk for at beregnet moment skal bli korrekt. Programmet generelt er lite brukervennlig, og krever at man setter seg godt inn i det før det anvendes. Brukeren må selv sette starttøyning og steglengde til tøyningsendringen. Det kreves derfor ofte flere gjennomkjøringer før man får ut resultater som kan benyttes til å beregne stivhet.

7.2.1 Verifisering av beregningsprogram

Før lamellmetoden blir brukt videre er det nødvendig å kontrollere metoden. Hensikten med kontrollene er å sjekke at det ikke er noen feil i Excel-programmet som blir brukt, og for å forstå og sammenligne forutsetningene for de ulike metodene. Resultatene fra lamellmetoden blir sammenlignet med to andre beregningsmetoder. Dette blir gjort for å teste lamellmetoden både i brudd- og bruksgrensetilstand. Tverrsnittet i figur 29 er brukt til å kontrollere lamellmetoden i både brudd- og bruksgrensetilstand.

Figur 29: Tverrsnittet som er brukt til kontroll av lamellmetoden

7.2.1.1 Kontroll av bruddgrensetilstand

For å kontrollere lamellmetoden i bruddgrensetilstand er det valgt å sammenligne resultatene med eksempel 4.13 i boka Betongkonstuksjoner av Sørenesen[20]. Metoden i eksempel 4.13 er å lage M-N diagram ved å regne likevekt om tverrsnittet i figur 29 i fem ulike tøyningstilstander.

- 1. Rent trykk
- 2. Trykkbrudd i betong
- 3. Trykkbrudd i betong samtidig med flyting i armering
- 4. Trykkbrudd i betong og dobbel flytetøyning i armering
- 5. Trykkbrudd i betong og stor armeringstøyning

Tabell 49 viser kreftene i de ulike tøyningtilstandene. Fullstendig beregning er vist i vedlegg C.

Tayningstilstand	Aksialkraft	Moment
løynnigstilstand	[<i>kN</i>]	[<i>k</i> N <i>m</i>]
1. Rent Trykk	3071	0
2. Trykkbrudd i betong	2374	151
3. Trykkbrudd i betong samtidig med flyting i armering	906	305
4. Trykkbrudd i betong og dobbel flytetøyning i armering	605	290
5. Trykkbrudd i betong og stor armeringstøyning	63	218

Tabell 49: Krefter i ulike tøyningstilstander

Til å sammenligne metodene blir også et M-N dagram laget ved å bruke lamellmetoden. Dette gjøres ved å legge inn ulike aksialkrefter og sjekke det største momentet i moment-krumning grafen. Figur 30 viser M-N diagrammene. Metoden i betongboken til Sørensen tar ikke hensyn til 2.ordens effekter, og dette blir derfor heller ikke tatt hensyn til når maksimal momentet blir funnet ved lamellmetoden.

Figur 30: M-N diagram funnet ved lamellmetoden og håndregning

M-N diagrammene fra de to metodene er nesten sammenfallende. Grunnen til det lille avviket skyldes at håndregningen bruker en bilineær spenning-tøyningssammenheng, mens lamellmetoden benytter et parabel-rektangel diagam for spenning-tøyningssammenhengen. Ved store aksialkrefter vil større deler av tverrsnittet være i trykk. Figur 31 og 32 viser hvordan tøyning og spenningsfordelingen vil være i tverrsnittet ved høy og lav aksialkraft. Ved høy aksialkraft vil bruddtilfelle være trykkbrudd i betongen. Derfor er det trykkresultanten som vil bestemme momentkapasitet. Ved parabel-rektangel sammenheng vil trykkresultanten ligge lavere i tverrsnittet og ha en mindre momentarm og derfor gi lavere momentkapasitet til tross for en større verdi på trykkresultanten. Ved lav aksialkraft vil bruddtilfelle være strekkbrudd i armeringen og momentkapasiteten bestemmes da ut fra strekkkraften i armeringen. Det vil derfor ikke bety noe at de ulike spenning-tøyningssammenhengene gir forskjellig størrelse og plassering av trykkresultanten. Dette kan også ses i M-N diagrammet i figur 30 ved at avviket avtar ved lavere aksialkraft.

Figur 31: Tøyning og spenning i tverrsnitt påkjent høy aksialkraft

Figur 32: Tøyning og spenning i tverrsnitt påkjent lav aksialkraft

7.2.1.2 Kontroll av bruksgrensetilstand

Lammellmetoden blir også sammenlignet med en annen beregningsmetode i bruksgrensetilstad. Figur 33 viser kreftene som vil oppstå i tverrsnittet når det er påført aksialkraft og moment.

Figur 33: Tverrsnitt påkjent moment og aksialkraft[20]

Aksiallikevekt av tverrsnittet gir:

$$N = \frac{1}{2} E_{c,middel} \epsilon_c \alpha b d + E_s \epsilon_{s2} A_{s2} - E_{c,middel} \epsilon_{s2} A_{s2} - E_s \epsilon_s A_{s1}$$
(39)
hvor $\epsilon_s = \frac{1-\alpha}{\alpha} \cdot \epsilon_c$ og $\epsilon_{s2} = \frac{\alpha d - d_2}{\alpha d} \cdot \epsilon_c$

Ved å innføre $\rho = \frac{A_{s1}}{bd}$, $\rho_2 = \frac{A_{s2}}{bd}$ og $\eta = \frac{E_s}{E_{c,middel}}$ kan ligning 39 skrives om till følgende:

$$\sigma_{c} = \frac{N}{\left(\frac{1}{2}\alpha + (\eta - 1)\rho_{2} \cdot \frac{\alpha - \frac{d_{2}}{d}}{\alpha} - \eta \rho \cdot \frac{1 - \alpha}{\alpha}\right)bd}$$
(40)

ligning 40 inneholder to ukjente, σ_c og α , men ved å betrakte momentlikevekt om strekkarmeringens tyngdepunkt vil det dannes et ligningssett som kan løses.

$$M + N \cdot c = N \cdot e + N \cdot c = \frac{1}{2} E_{c,middel} \epsilon_c \alpha db \left(1 - \frac{\alpha}{3}\right) d + E_{c,middel}(\eta - 1) \eta_{s2} A_{s2}(d - d_2)$$
(41)

innsatt for ϵ_{s2} kan ligning 41 skrives om til følgende

. .

$$\sigma_{c} = \frac{N}{\frac{d}{e+c} \left[\frac{1}{2} \alpha \left(1 - \frac{\alpha}{3} \right) + \frac{\alpha - \frac{d_{2}}{d}}{\alpha} \left(1 - \frac{d_{2}}{d} \right) (\eta - 1) \rho_{2} \right] b d}$$
(42)

Hvor c er avstanden fra strekkarmeringen til tyngdepunktaksen og beregnes fra følgende ligning

$$c = \frac{A_c \cdot 0.5h + \eta \cdot A_{s1} \cdot d}{A_c + \eta \cdot A_{s1}} \tag{43}$$

Ligningssettet ble løst grafisk ved å bruke Geogebra. Figur 34 viser grafisk løsing for lasttilfelle hvor $N = 906 \ kN$ og $M = 184.22 \ kNm$. Fra figuren ser vi at $\alpha = 0.72$ og $\sigma_c = 19.0 \ MPa$.

Figur 34: Grafisk løsning av ligning 40 og 42 ved N = 906 kN og M = 184.22 kNm

Når σ_c og α er kjent kan krumningen bestemmes av ligning 44. Tabell 50 viser krumingen beregnet ved de to metodene.

$$K = \frac{\frac{D_c}{E_{c,middel}}}{\alpha d}$$
(44)

 $E_{c,middel}$ er satt til 13500 *MPa*. En redusert E-modul er brukt for å ta hensyn til langtidseffekter som kryp. $E_{c,middel}$ er valgt til 13500 *MPa* siden denne verdien er brukt i ett lignende eksempel i betongboken til Sørensen.

For å kunne sammenligne lamellmetoden og håndregningen må f_{cd} justeres ettersom håndregningen bruker en bilineær spenning-tøyningssammenheng og lamellmetoden bruker parabel-rektangel sammenheng. Hooks lov gir at ved en tøyning på $\epsilon_{c3} = 1.75 \cdot 10^{-3}$ og E-Modul på 13500 *MPa* er betongspenningen 23.625 *MPa*. Dermed velges det å bruke en øvre grense for betongspenningen på 23.625 *MPa* når tøyningen er $\epsilon_{c2} = 2 \cdot 10^{-3}$ i lamellmetoden. Denne justeringen sørger for at de to metodene har samme øvre grense for betongspenning og er viktig ettersom lamellmetoden beregner momentet og aksialkraften ut fra betongspenningen. Beregningsmetoden til lamellmetoden er beskrevet i kapittel 7.2. Figur 35 viser moment-krumningsdiagrammet for tverrsnittet ved aksialkraft på 906 kN.

Figur 35: Moment-krumningsdiagramm fra lamellmetoden ved N = 906 kN

Figur 36 viser fordelingen av de indrekreftene i tverrsnittet beregnet ved lamellmetoden.

Concrete cross section (divisions, i=1:20)										
		Area, A _i	Height, h _i	y-coord, y _i	Charles a [1]	Stress, σ_{ci}	Axial force, N _i	Moment, M _i		
		[mm ²]	[mm]	[mm]	Strain, ε _{ci} [-]	[N/mm ²]	[N]	[Nmm]		
(upper	edge) 1	6000	390.0	190.0	-0.0012446	-20.25	-121527.3	-23090191.3		
	2	6000	370.0	170.0	-0.0011295	-19.15	-114894.6	-19532086.3		
	3	6000	350.0	150.0	-0.0010144	-17.89	-107322.8	-16098417.3		
	4	6000	330.0	130.0	-0.0008992	-16.47	-98811.8	-12845533.0		
	5	6000	310.0	110.0	-0.0007841	-14.89	-89361.7	-9829782.2		
	6	6000	290.0	90.0	-0.0006690	-13.16	-78972.4	-7107513.7		
	7	6000	270.0	70.0	-0.0005539	-11.27	-67643.9	-4735076.3		
	8	6000	250.0	50.0	-0.0004388	-9.23	-55376.4	-2768818.6		
	9	6000	230.0	30.0	-0.0003237	-7.03	-42169.7	-1265089.6		
	10	6000	210.0	10.0	-0.0002086	-4.67	-28023.8	-280237.9		
	11	6000	190.0	-10.0	-0.0000935	-2.16	-12938.8	129387.7		
	12	6000	170.0	-30.0	0.0000216	0.00	0.0	0.0		
	13	6000	150.0	-50.0	0.0001368	0.00	0.0	0.0		
	14	6000	130.0	-70.0	0.0002519	0.00	0.0	0.0		
	15	6000	110.0	-90.0	0.0003670	0.00	0.0	0.0		
	16	6000	90.0	-110.0	0.0004821	0.00	0.0	0.0		
	17	6000	70.0	-130.0	0.0005972	0.00	0.0	0.0		
	18	6000	50.0	-150.0	0.0007123	0.00	0.0	0.0		
	19	6000	30.0	-170.0	0.0008274	0.00	0.0	0.0		
(lower	edge) 20	6000	10.0	-190.0	0.0009425	0.00	0.0	0.0		
Reinforcem	ent									
		Area, A _i	Height, h _i	y-coord, y_i	Strain c [.]	Stress, σ_{si}				
		[mm ²]	[mm]	[mm]	Strain, e _{si} [-]	[N/mm ²]				
Compr	ressive reinf	1472.62	360.0	160.0	-0.0010719	-214.38	-315704.6	-50512729.6		
Tensile	e reinf	1472.62	40.0	-160.0	0.0007699	153.98	226747.3	-36279565.3		
						SUM	-906000.36	-184215653.2		

Figur 36: Fordeling av indre krefter fra lamellmetoden ved N = 906 kN og M = 184.22 kNm

Tverrsnittet ble kontrollert for 4 ulike aksialkrefter og 3 ulike momenter for hver aksialkraft. Resultatet fra begge metodene er gitt i tabell 50.

Aksialkraft [<i>kN</i>]	Moment[<i>kNm</i>]	Metode	Spenning i ytterkant [MPa]	Krumning[$\frac{1}{mm}$]
	71.95	Lamellmetoden	8.78	2.36 · 10 ⁻⁶
	/1.55	Håndregning	7.23	$2.48 \cdot 10^{-6}$
250	153.01	Lamellmetoden	15.97	$6.06 \cdot 10^{-6}$
	155101	Håndregning	14.67	$6.36 \cdot 10^{-6}$
	231.42	Lamellmetoden	21.02	9.84 · 10 ⁻⁶
		Håndregning	21.79	$10.16 \cdot 10^{-6}$
	99.21	Lamellmetoden	12.29	2.86 · 10 ⁻⁶
	55122	Håndregning	10.27	$2.89 \cdot 10^{-6}$
500	142.22	Lamellmetoden	16.06	4.79 · 10 ⁻⁶
		Håndregning	14.30	$4.87 \cdot 10^{-6}$
	222.22	Lamellmetoden	21.31	$8.65 \cdot 10^{-6}$
		Håndregning	21.69	$8.69 \cdot 10^{-6}$
	119.02	Lamellmetoden	14.97	$3.27 \cdot 10^{-6}$
	115102	Håndregning	12.53	$3.19 \cdot 10^{-6}$
700	163.76	Lamellmetoden	18.32	5.26 · 10 ⁻⁶
	100170	Håndregning	16.71	$5.17 \cdot 10^{-6}$
	204.73	Lamellmetoden	20.92	7.24 · 10 ⁻⁶
		Håndregning	20.54	$7.08 \cdot 10^{-6}$
	137 89	Lamellmetoden	16.98	$3.69 \cdot 10^{-6}$
	157.05	Håndregning	14.74	3.49 · 10 ⁻⁶
906	184 22	Lamellmetoden	20.25	5.76 · 10 ⁻⁶
	101122	Håndregning	19.02	$5.43 \cdot 10^{-6}$
	225 86	Lamellmetoden	22.39	7.80 · 10 ⁻⁶
	220100	Håndregning	22.93	7.33 · 10 ⁻⁶

 Tabell 50:
 Sammenligning av lamellmetoden og håndregning

Avviket i krumningen beregnet med de to metodene varierer ved ulik aksialkraft. Ulikt moment gir kun en liten endring i krumningen ved en gitt aksialkraft. Det største avviket er når aksialkraft er 906 *kN*. Lamellmetoden gir da en krumning som er 6.4% høyere enn ved håndregningen. Ved aksialkraft på 700 *kN* er avviket kun 2.5%. For aksialkraft på 500 *kN* og 250 *KN* er avviket henholdsvis 1.6 % og 5.0%, men da er det håndregningen som gir størst krumning. I utgangspunktet ville det være naturlig å tro

at lamellmetoden ville gitt mindre krumning enn håndregningen uavhengig av aksialkraften, siden lamellmetoden benytter seg av en spenning-tøyningssammenheng som tar hensyn til plastifisering av betongen og derfor utnytter hele kapasiteten. Dette burde gi mindre krumning siden utnyttelse av hele kapasiteten gir et stivere tverrsnitt. Grunnen til at håndregningen gir lavere krumning enn lamellmetoden ved høy aksialkraft skyldes at lamellmetoden har en høyere initiell E-modul, men den synker ved økt spenning/tøyning. Ved å øke aksialkraften øker spenningen i hele tverrsnittet og ikke bare i deler av tverrsnittet slik som en momentøkning gjør. Dermed vil en økning i aksialkraft være mer utslagsgivende enn en økning i moment.

Det største avviket for betongspenningen i ytterkant er 21.1% og oppstår ved den laveste aksialkraften og momentet som ble testet. Når betongspenningen øker minker avviket. Ved betongspenning mellom 21 og 23 *MPa* er avviket mellom 1,7 og 2.4%. For betongspenninger under 21 *MPa* gir håndregningen lavere betongspenning enn lamellmetoden, mens ved betongspenning over 21 *MPa* gir håndregningen høyere betongspenning. Grunnen til det høye avviket ved lav betongspenning er de ulike tøyning-spennings modellene som blir brukt. Figur 37 viser at differansen mellom de to arbeidsdiagrammene er størst ved lave spenninger. Figruen viser og at ved høy betongspenning så gir det bilineære arbeidsdiagrammet som er brukt i håndregningen høyere spenning.

Spenningsfordelingen i tverrsnittet er annerledes i de to metodene, som vist i figur 31 og 32. Tabell 50 viser kun spenning i ytterkant. Siden de to spenning-tøyningsmodellene har forskjellig tøyning for maksimalspenningen vil tøyningsfordelingen i tverrsnittet bli forskjellig. Ulikheten i tøyningsfordelingene vil gjøre at forskjellen i spenningen vil være mindre enn det som vises i figur 37, siden tøyningen fra den bilineære sammenhengen vil være høyere en ved parabel-rektangel sammenheng for samme spenning. For tilfellet med $N = 906 \, kN$ og $M = 184.22 \, kNm$ ser vi fra figur 36 at tøyningen er 0.0012 i ytterkant, mens ved håndregningen er tøyningen i ytterkant 0.0014, som vist i ligning 45.

$$\epsilon = \frac{\sigma_c}{E_c} = \frac{19.02 \, MPa}{13500 \, MPa} = 0.0014 \tag{45}$$

Figur 37: Bilinær og parabel-rektangel spenning-tøyningssammenheng

Resultatene viser at lamellmetoden er en god metode som fungerer i både bruddog bruksgrensetilstand. Avviket skyldes de ulike spenning-tøyningsdiagrammene og stemmer godt med forventet avvik. Begge spenning-tøyningssammenhengene er godkjent av Eurokode 2, og lamellmetoden vil derfor være mulig å bruke.

7.3 Resultater fra lamellmetoden

7.3.1 Resultater fra bruddgrense

Lamellmetoden ved bruddgrense ble brukt for laster i både lengde og tverretning av bruaksen. For moment på grunn av laster i lengderetning ble tilfellet med vind som dominerende last under byggefasen benyttet. For tilfellet med last i tverretning av bruaksen ble tilfellet med vind som dominerende last i ferdigtilstand benyttet, da dette ga utslagsgivende kombinasjon for moment og aksialkrefter.

Resultatene fra siste iterasjon med lamellmetoden i bruddgrense er gitt i tabell 51 og 52. Resultatene fra de resterende iterasjonene er gitt i vedlegg E. Fra tabellene kan utnyttelsegrad for de forskjellige tilfellene dokumenteres. Der utnyttelsegraden er definert som aktuelt moment delt på bruddmoment ved aktuell aksialkraft i snittet.

For tilfelle med vindlast i lengderetning i byggefasen ligger utnyttelsesgraden for de fleste snitt i området 0.65-0.9. Det mest utsatte området er støpeetappe 13, ved kote 55-59, med en utnyttelsesgrad på 0.905 i forhold til bruddmomentet.

Det ble gjort videre beregning på det mest utsatte snittet. Figur 38 viser sikkerhetsmargin for støpeetappe 13 med last i lengderetning. Flytmomentet finnes grafisk ved å lese av moment og krumning i punktet i moment-krumningsdiagrammet hvor grafen flater ut. I det gitte tilfellet er flytemomentet 419.3 *MNm*, ved en krumning på $5.80 \cdot 10^{-7} \frac{1}{mm}$. Ved samme krumning på den nederste stiplete linjen, er momentet 408.3 *MNm*. Sikkerhetsmarginene er dermed 11 *MNm*, mens momentet i snittet er 384.5 *MNm*. Utnyttelsegraden er gitt av ligning 46.

$$utnyttelsesgrad = \frac{Moment \ i \ snitt}{Moment \ i \ snitt + \ Sikkerhetsmargin}$$
(46)

Utnyttelsesgraden for støpeetappe 13 er dermed 0.972. Utnyttelsesgraden går opp fra det den originalt var på når den kun ble sammenlignet med bruddmomentet, men endringen er ikke stor nok til at utnyttelsesgraden blir større enn 1.

Figur 38: Sikkerhetsmargin for støpeetappe 13, bruddgrense, lengderetning

For tilfelle med last i tverretning i ferdigtilstand ligger utnyttelsesgraden noe lavere. Store deler av brutårnene er lite utsatt for moment, mens snittene i områdene ved riglene er mest utsatt. Mest utsatte området er støpeetappe 44, ved kote 179-183, med en utnyttelsegrad på 0.678.

Støpeetappe	N [MN]	M [MNm]	M _{brudd} [MNm]	Krumning $\left[\frac{1}{mm}\right]$	E [<i>MPa</i>]
Fundament	105.1	654.1	1245	$4.11 \cdot 10^{-8}$	5656
1	79.0	623.6	772	$3.14 \cdot 10^{-7}$	11935
2	76.9	603.4	732	3.32·10 ⁻⁷	11793
3	74.9	583.1	704	3.44·10 ⁻⁷	11868
4	72.9	562.8	669	$3.61 \cdot 10^{-7}$	11740
5	71.0	542.5	636	3.79·10 ^{−7}	11615
6	69.1	522.2	617	3.90·10 ^{−7}	11716
7	67.2	501.9	582	4.07·10 ⁻⁷	11602
8	65.4	481.5	562	4.16·10 ^{−7}	11721
9	63.7	461.3	561	$4.11 \cdot 10^{-7}$	12240
10	55.8	441.3	512	4.39·10 ⁻⁷	11783
11	54.1	422.9	471	4.77·10 ⁻⁷	11142
12	52.5	404.5	455	4.83·10 ⁻⁷	11307
13	50.9	386.3	427	$5.01 \cdot 10^{-7}$	11152
14	49.3	368.1	415	5.02·10 ⁻⁷	11353
15	47.7	350.0	393	5.16·10 ⁻⁷	11230
16	46.2	332.0	379	5.12·10 ⁻⁷	11468
17	44.7	314.2	358	5.21·10 ⁻⁷	11372
18	43.2	296.5	347	5.16·10 ⁻⁷	11539
19	41.8	279.0	330	5.20·10 ⁻⁷	11448
20	40.4	261.7	318	5.09·10 ⁻⁷	11634
21	39.0	244.6	303	5.07·10 ⁻⁷	11557
22	37.7	227.7	304	4.76·10 ⁻⁷	12113
23	31.4	208.0	285	4.65·10 ⁻⁷	11931
24	30.4	197.0	262	4.82·10 ⁻⁷	11446
25	29.1	183.3	254	4.64·10 ⁻⁷	11624
26	27.8	170.0	248	4.42·10 ⁻⁷	11809
27	26.6	157.0	237	4.30·10 ^{−7}	11701
28	25.3	144.4	188	4.97·10 ⁻⁷	9687
29	24.1	132.2	183	4.62·10 ^{−7}	9881
30	22.9	120.4	176	4.37·10 ⁻⁷	9826
31	21.7	109.1	170	3.98·10 ^{−7}	10055
32	20.6	98.2	166	3.59·10 ⁻⁷	10310
33	19.4	87.7	122	4.43·10 ⁻⁷	7623
34	18.2	77.8	118	3.86·10 ⁻⁷	7895
35	17.1	68.3	116	3.38·10 ^{−7}	8161
36	15.9	59.3	112	2.88·10 ⁻⁷	8365
37	14.8	50.9	108	2.31·10 ⁻⁷	8932
38	13.7	43.0	106	$1.81 \cdot 10^{-7}$	9648
39	12.5	35.8	81	1.76·10 ⁻⁷	8303
40	11.4	29.1	78	1.23·10 ⁻⁷	9697
41	10.3	22.9	76	7.80·10 ⁻⁸	12063
42	9.2	17.4	74	4.43·10 ^{−8}	16178
43	8.0	12.4	72	2.47·10 ⁻⁸	20645
44	6.9	7.7	74	$1.16 \cdot 10^{-8}$	27244
45	3.4	3.6	69	5.41·10 ⁻⁹	27423

Tabell 51: Stivhetsberegning, Bruddgrense, Lengderetning, Itterasjon 3

Støpeetappe	N [MN]	M [MNm]	M _{brudd} [MNm]	Krumning $\left[\frac{1}{mm}\right]$	E [<i>MPa</i>]
Fundament	271.8	225.3	1510	1.59·10 ⁻⁸	11363
1	246.2	130.4	643	5.62·10 ⁻⁸	19193
2	244.1	116.2	613	5.35·10 ⁻⁸	19081
3	242.1	101.7	583	4.99·10 ⁻⁸	18979
4	240.1	87.1	552	4.58·10 ^{−8}	18795
5	238.2	72.4	528	4.07·10 ⁻⁸	18644
6	236.3	57.3	502	3.45·10 ^{−8}	18484
7	234.4	42.4	475	2.73·10 ^{−8}	18267
8	232.6	27.1	451	1.87·10 ⁻⁸	18094
9	230.8	12.1	428	8.94·10 ⁻⁹	17915
10	216.6	145.5	426	1.12·10 ⁻⁷	18252
11	214.9	128.8	406	1.05·10 ⁻⁷	18150
12	213.2	112.0	386	9.70·10 ^{−8}	18027
13	211.6	94.8	369	8.72·10 ⁻⁸	17934
14	210.0	77.3	351	7.56·10 ⁻⁸	17777
15	208.5	59.6	333	6.21·10 ⁻⁸	17597
16	206.9	41.8	319	4.63·10 ^{−8}	17414
17	205.5	23.7	303	2.79·10 ⁻⁸	17225
18	202.9	8.0	291	9.93·10 ^{−9}	17117
19	201.5	26.0	276	3.43·10 ^{−8}	16927
20	200.1	43.7	266	6.10·10 ^{−8}	16810
21	198.7	61.4	254	9.05·10 ^{−8}	16620
22	197.4	78.6	242	1.22.10 ⁻⁷	16468
23	170.6	154.2	269	2.35·10 ⁻⁷	17546
24	169.5	144.5	259	2.30·10 ⁻⁷	17492
25	168.2	131.6	252	2.17·10 ⁻⁷	17538
26	167.0	118.2	244	2.02·10 ⁻⁷	17538
27	165.7	104.4	238	$1.84 \cdot 10^{-7}$	17640
28	164.5	90.0	231	1.63·10 ⁻⁷	17704
29	163.2	75.3	226	1.40.10 ⁻⁷	17809
30	162.0	60.3	222	1.15·10 ⁻⁷	17900
31	160.8	44.9	217	8.83·10 ⁻⁸	17858
32	159.6	29.8	213	6.00·10 ^{−8}	17868
33	158.5	14.4	210	2.96·10 ⁻⁸	17823
34	156.4	12.4	208	2.60·10 ⁻⁸	17926
35	155.3	27.6	206	5.86·10 ⁻⁸	17964
36	154.1	42.4	203	9.18·10 ^{−8}	17928
37	153.0	57.0	203	1.25·10 ⁻⁷	17908
38	151.8	71.2	202	1.58·10 ⁻⁷	17865
39	150.7	84.8	222	1.79·10 ⁻⁷	19018
40	149.6	97.9	222	2.09·10 ⁻⁷	18940
41	148.4	110.3	222	2.38·10 ⁻⁷	18887
42	147.3	122.1	222	2.66·10 ⁻⁷	18769
43	146.2	133.2	222	2.92·10 ⁻⁷	18697
44	145.3	141.0	208	3.30·10 ⁻⁷	17613
45	124.2	13.3	226	2.68·10 ^{−8}	20450

Tabell 52: Stivhetsberegning, Bruddgrense, Tverretning, Iterasjon 3

7.3.2 Resultater fra bruksgrense

Lamellmetoden ved bruksgrense ble brukt for laster i både lengde og tverretning av bruaksen. Tilfellet med vind som dominerende last i ferdigtilstand ble benyttet for lasttilfellene i både lengde og tverretning av bruaksen, da dette ga utslagsgivende kombinasjon av moment og aksialkrefter.

Resultatene fra lamellmetoden i bruksgrense er gitt i tabell 53 og 54. Resultatene fra de resterende iterasjonene er gitt i vedlegg E. Det er ikke gjennomført beregning av sikkerhetsmargin for snittene i bruksgrensetilstand, da opptredende moment er langt unna bruddmoment og dermed også langt unna å nå flytningsmomentet til snittene. Resultatene fra lamellmetoden i bruksgrensetilstand behandles videre i kapittel 8.

Støpeetappe	N [MN]	M [MNm]	M _{brudd} [MNm]	Krumning $\left[\frac{1}{mm}\right]$	E [<i>MPa</i>]
Fundament	187.0	85.0	1831	1.55·10 ⁻⁹	19453
1	165.3	76.7	1041	1.79·10 ⁻⁸	25837
2	163.6	71.4	994	$1.80 \cdot 10^{-8}$	25750
3	161.9	66.1	959	1.79·10 ⁻⁸	25799
4	160.3	61.0	915	1.79·10 ⁻⁸	25705
5	158.7	55.9	872	1.77·10 ⁻⁸	25605
6	157.1	50.9	842	1.72·10 ^{−8}	25650
7	155.6	45.9	802	1.69·10 ⁻⁸	25542
8	154.1	41.1	774	1.63·10 ⁻⁸	25585
9	152.6	36.4	764	1.53·10 ^{−8}	25902
10	150.3	32.9	729	1.49·10 ⁻⁸	25825
11	148.9	29.1	679	1.44·10 ⁻⁸	25422
12	147.5	25.5	656	1.35·10 ^{−8}	25462
13	146.2	21.9	626	1.25·10 ^{−8}	25329
14	144.9	18.5	604	1.13·10 ^{−8}	25367
15	143.6	15.1	577	9.94·10 ⁻⁹	25225
16	142.3	11.9	559	8.33·10 ⁻⁹	25262
17	141.1	8.8	533	6.56·10 ⁻⁹	25229
18	139.9	5.7	517	4.56·10 ⁻⁹	25267
19	138.7	2.8	494	2.41·10 ⁻⁹	25114
20	136.6	1.9	479	1.75·10 ⁻⁹	25193
21	135.5	4.5	459	4.31·10 ⁻⁹	25033
22	134.4	6.9	455	6.93·10 ^{−9}	25271
23	129.7	7.1	442	7.47·10 ⁻⁹	25498
24	128.6	8.5	416	9.49·10 ⁻⁹	25087
25	127.5	9.7	407	1.13·10 ^{−8}	25127
26	126.5	10.7	397	1.31.10 ⁻⁸	25170
27	125.4	11.6	383	1.49·10 ⁻⁸	24996
28	124.4	12.4	331	1.76·10 ⁻⁸	23495
29	123.4	13.0	324	1.91·10 ⁻⁸	23527
30	122.4	13.5	314	2.05·10 ⁻⁸	23385
31	121.4	13.7	309	2.15·10 ^{−8}	23462
32	120.5	13.9	305	2.22·10 ^{−8}	23506
33	120.2	13.9	260	2.47·10 ⁻⁸	21684
34	119.2	13.8	257	2.49·10 ⁻⁸	21718
35	118.3	13.6	255	2.48·10 ^{−8}	21756
36	117.3	13.2	252	2.45·10 ^{−8}	21681
37	116.4	12.6	252	2.35·10 ^{−8}	21731
38	115.4	11.9	251	2.22·10 ⁻⁸	21785
39	114.5	11.0	227	2.16·10 ⁻⁸	20805
40	113.5	10.0	227	1.96·10 ⁻⁸	20861
41	112.6	8.8	226	1.73·10 ⁻⁸	20919
42	111.7	7.5	226	1.47.10 ⁻⁸	20978
43	110.7	6.1	226	1.19·10 ⁻⁸	21039
44	109.8	4.5	230	8.70·10 ⁻⁹	21312
45	107.0	0.6	229	1.14·10 ⁻⁹	21507

 Tabell 53:
 Stivhetsberegning, Bruksgrense, Lengderetning, Iterasjon 3

Støpeetappe	N [MN]	M [MNm]	M _{brudd} [MNm]	Krumning $\left[\frac{1}{mm}\right]$	E [<i>MPa</i>]
Fundament	207.7	89.5	1224	7.51·10 ⁻⁹	9531
1	186.1	31.6	676	1.22·10 ⁻⁸	21403
2	184.4	30.0	652	1.23·10 ⁻⁸	21320
3	182.7	27.8	628	1.22·10 ⁻⁸	21232
4	181.1	25.5	602	1.20·10 ⁻⁸	21098
5	179.5	22.9	580	1.13·10 ^{−8}	21210
6	177.9	19.7	559	$1.04 \cdot 10^{-8}$	21034
7	176.4	16.5	535	9.29·10 ⁻⁹	20891
8	174.9	12.7	515	7.65·10 ⁻⁹	20790
9	173.4	8.9	495	5.69·10 ⁻⁹	20802
10	166.5	60.5	476	4.04·10 ⁻⁸	20926
11	165.1	54.3	458	3.86·10 ^{−8}	20787
12	163.7	48.0	442	3.62·10 ^{−8}	20702
13	162.4	41.3	424	3.30·10 ^{−8}	20624
14	161.1	34.2	405	2.89·10 ^{−8}	20546
15	159.8	26.8	390	2.41·10 ⁻⁸	20441
16	158.5	19.2	373	1.82·10 ⁻⁸	20334
17	157.3	11.2	359	1.13·10 ^{−8}	20224
18	156.0	3.1	344	3.27·10 ⁻⁹	20115
19	154.0	11.8	332	1.32·10 ^{−8}	20056
20	152.8	20.4	320	2.39·10 ^{−8}	20008
21	151.7	29.3	309	3.61·10 ⁻⁸	19899
22	150.6	38.2	300	4.94·10 ⁻⁸	19815
23	137.8	54.5	299	7.14·10 ⁻⁸	20390
24	136.9	51.9	288	7.12·10 ⁻⁸	20289
25	135.8	48.2	281	6.88∙10 ^{−8}	20277
26	134.8	44.3	273	6.58·10 ^{−8}	20201
27	133.7	40.0	267	6.15·10 ^{−8}	20204
28	132.7	35.4	259	5.62·10 ⁻⁸	20208
29	131.7	30.5	254	4.99·10 ^{−8}	20238
30	130.7	25.2	247	4.25·10 ^{−8}	20245
31	129.7	19.7	244	3.43·10 ^{−8}	20175
32	128.7	14.3	240	2.54·10 ^{−8}	20189
33	127.7	8.4	236	1.53·10 ^{−8}	20144
34	126.7	2.5	233	4.56·10 ^{−9}	20169
35	125.1	8.4	232	1.58·10 ^{−8}	20251
36	124.1	14.7	229	2.82·10 ⁻⁸	20212
37	123.2	21.1	227	4.10·10 ^{−8}	20256
38	122.2	27.6	226	5.41·10 ⁻⁸	20279
39	121.3	34.1	248	6.40·10 ^{−8}	21360
40	120.3	40.6	247	7.66·10 ⁻⁸	21396
41	119.4	47.0	246	8.92·10 ⁻⁸	21441
42	118.4	53.4	246	$1.02 \cdot 10^{-7}$	21492
43	117.5	59.8	248	$1.14 \cdot 10^{-7}$	21497
44	116.8	64.5	231	1.28·10 ⁻⁷	20751
45	107.1	16.8	231	3.21·10 ⁻⁸	21532

Tabell 54: Stivhetsberegning, Bruksgrense, tverretning, iterasjon 3

7.3.3 Kontroll av rigler

I stivhetsberegningene av brutårnene ble det ikke tatt hensyn til stivheten til riglene. Grunnen til dette er at lamellmetoden ved nåværende tidspunkt ikke kan brukes for forspente konstruksjonsdeler. Det vil være mulig å modifisere programmet slik at det fungerer med spennarmering, men dette ble ikke gjort på grunn av tidsbegrensninger.

Det ble antatt at riglene er betydelig stivere enn tårnbenene og ikke ville ha mye krumning. E-modulen til riglene ble derfor satt til 36000 *MPa*. En kapasitetskontroll av riglene ble likevel gjort for å kontrollere om antagelsen er riktig. Kontrollen er gjort for lastilfelle med vind på tvers av bruaksen i ferdig tilstand med vind som dominerende last, da moment i rigelene er størst i dette lasttilfellet.

Nedenfor vises fremgangsmåten og resultatene for beregning av momentkapasitet til riglene. Fullstendig beregning er vist i vedlegg D.

Figur 39 viser fordelingen av de indre kreftene i riglene. Tyngdepunktet til armeringen i strekksonen beregnes av ligning 47.

$$d_m = \frac{d_{sp1} \cdot A_{sp1} \cdot f_{pd} + d_{s1} \cdot A_{s1} \cdot f_{yd}}{A_{sp1} \cdot f_{pd} + A_{s1} \cdot f_{yd}}$$
(47)

De indre kreftene i tverrsnittet er som vist under.

$$\begin{split} T_c &= 0.8 \alpha d_m \cdot b \cdot f_{cd} & \text{for } \alpha d_m \leq 600 \ mm \\ T_c &= 0.8 t_1 (b - 2t_2) f_{cd} + 1.6 t_2 \cdot \alpha d_m \cdot f_{cd} & \text{for } \alpha d_m > 600 \ mm \\ T_{s2} &= f_{yd} \cdot A_{s2} \\ T_{sp2} &= E_p A_{s2} \epsilon_{cu} \cdot \frac{\alpha d_m - d_{sp2}}{\alpha d_m} \\ S_{sp2} &= 0.7 f_{p0,1k} \cdot A_{sp2} & (\text{inkludert oppspenningsfaktor på } 0.9 \text{ og } 20\% \text{ tap}) \\ S_{sp1d} &= f_{pd} \cdot A_{sp1} \\ S_{s1d} &= f_{yd} \cdot A_{s1} \end{split}$$

Aksiallikevekt av tverrsnittet blir satt opp og løses ved hensyn på α . Tabell 55 viser α verdien i riglene.

$$T_c + T_{s2} + T_{sp2} - S_{sp2} = S_{sp1d} + S_{s1d}$$
(48)

	α	d _m	$\alpha d_m \ [mm]$
Planumsrigel	0.0721	6688.5	482.2
Midtrigel	0.0905	7155.7	647.6
Topprigel	0.0766	5282.9	404.0

Tabell 55: α -verdi for riglene

Resultatene fra tabell 55 viser at det i planumsrigelen og topprigelen kun er trykk i flensen av tverrsnittet. Midtrigelen har trykk også helt øverst i steget, men de lave α -verdiene betyr at alle riglene er svært underarmert.

Momentkapasiteten til riglene bergnes av ligning 49. Tabell 56 viser momentet kapasiteten og momentet i riglene fra ABAQUS modellen.

$$M_{Rd} = T_c(d_m - 0.4\alpha d_m) + T_{s2}(d_m - d_{s2}) + T_{sp2}(d_m - d_{sp2}) - S_{sp2}(d_m - d_{sp2})$$
(49)

	Moment [<i>MNm</i>]	Momentkapasitet [MNm]	% av kapasiteten
Planumsrigel	154.1	260.9	59.0
Midtrigel	234.7	261.0	93.5
Topprigel	141.1	138.8	101.7

Tabell 56: Moment og momentkapasitet i riglene

Resultatet fra tabell 56 viser at utnyttelsesgraden til riglene er høy. I beregningen av momentkapasiteten er det ikke tatt hensyn til aksialkrefter i riglene fra andre laster enn forspenningskraften. Å neglisjere aksialkrefter vil være konservativt siden riglene er underarmert og vil dermed få strekkbrudd. Økt trykk i riglene vil derfor gi økt momentkapasitet. For planums- og midtrigelen står forspenningen for henholdsvis 99% og 95% av aksialkraften i rigelen. Her vil denne forenklingen ha minimal innvirking på momentkapasiteten. For topprigelen står derimot forspenningen for kun 84% av aksialkraften og forenklingen vil gi en lavere momentkapasitet. Slakkarmeringen som ligger i stegene er heller ikke tatt med og det gjør også at beregnet kapasitet er lavere enn den virkelige kapasiteten. Til tross for forenklingene så kan det konkluderes med at det burde gjøres en moment-krumning analyse av riglene siden utnyttelsesgraden til riglene er høy. Antagelsen om at riglene er tilstrekkelig stive kan derfor være feil og stivhetsberegning må muligens bli tatt hensyn til.

8 Bruksgrensetilstander

Brutårnet er kontrollert opp mot enkelte bruksgrensetilstander. Bruksgrenstilstandene som sjekkes i denne oppgaven er spenningsbegrensning, rissviddebegrensning og deformasjonsbegrensning. Bruksgrensetilstandene skal vanligvis sjekkes ved forskjellige lastkombinasjoner. Spenningsbegrensning skal sjekkes opp mot karakteristisk kombinasjon i bruksgrensetilstand, mens deformasjonsbegrensning skal sjekkes opp mot kvasi-permanent kombinasjon. Lastkombinasjonen som skal benyttes for rissviddebegrensning er avhengig av konstruksjonens eksponeringsklasse. Delen av brutårnet rundt veibanen klassifiseres som XD3 (Brudeler utsatt for sprut som inneholder klorider), mens resten av tårnet klassifiseres som XS1 (Konstruksjoner nær eller på kysten). Tabell NA. 7.1N i Eurokode 2 del 1 sier at ofte forekommende kombinasjon skal benyttes for beregning av rissvidder ved eksponeringsklasse XD3, og kvasi-permanet kombinasjon ved eksponeringsklasse XS1. Ofte forekomende kombinasjon blir valgt siden det vil gi høyere laster enn kvasi-permanet kombinasjon og dermed være konservativt.

Stivhetsberegning skal gjennomføres for alle dominerende lastkombinasjoner som benyttes til videre sjekk. Itereringen av stivhetsberegninger er tidskrevende og det er dermed valgt å benytte samme lastkombinasjon for spenningsbegrensning, deformasjonsbegrensning og rissviddebegrensning. Dermed blir det valgt å benytte ofte forekommende lastkombinasjon, med vind som den dominerende lasten. For spenningsbegrensning blir dette en ikke konservativ forenkling siden kombinasjon av aksialkraft og moment blir mindre enn for karakteristisk lastkombinasjon.

I bruksgrensetilstand er Eurokode 2 del 1 brukt i kombinasjon med NS-EN 1992-2 Bruer [21](heretter kalt Eurokode 2 del 2) for å kontrollere at punktene fra Eurokode 2 del 1 også er gjeldene for bruer.

8.1 Spenningsbegrensning

Spenningsbegrensningene er gjort etter kapittel 7.2 i Eurokode 2 del 1 i kombinasjon med Eurokode 2 del 2.

Krav til spenningsbegrensninger:

- Trykkspenninger i betongen skal begrenses for å unngå riss i lengderetningen, mikroriss, eller store krypdeformasjoner dersom det kan medføre uakseptabel virkninger på konstruksjonens funksjon.
- Riss i lengderetning kan oppstå hvis spenningsnivået for den karakteristiske lastkombinasjonen overskrider en kritisk verdi. Trykkspenninger bør begrenses til en verdi $k_1 f_{ck}$ i områder utsatt for miljø tilsvarende eksponerigsklassene XD, XF, og XS.
- Hvis spenningen i betongen under tilnærmet permanente laster er mindre enn $k_2 f_{ck}$, kan det antas lineær kryptøyning.

- Strekkspenninger i armeringen skal begrenses for å unngå in-elastisk tøyning, uakseptabel opprissing eller deformasjoner.
- Uakseptabel opprissing eller deformasjon, av hensyn til utseendet, kan antas unngått hvis strekkspenningen i armeringen ikke overskrider $k_3 f_{ck}$

8.2 Rissviddebegrensning

Rissviddebegrensning er gjort etter kapittel 7.3 i Eurokode 2 del 1 i kombinasjone med Eurokode 2 del 2. Kapitelet gir formler for beregning av riss, og gir krav til når og til hvilken grad begrensning av riss skal tas hensyn til. Viktige punkter fra kapitelet:

7.3.1(5)

Grenseverdien w_{max} for den beregningsmessige risvidden w_k fastsettes ut fra hensyn til konstruksjonens planlagte funksjon og type, og kostnaden ved å beregne rissvidden. Verdien av w_{max} hentes ut av tabell NA.7.1N i Eurokode 2 del 1

7.3.4(1)

Rissvidden w_k kan beregnes ut fra ligning 50

$$w_k = S_{r,max}(\varepsilon_{sm} - \varepsilon_{cm}) \tag{50}$$

der $S_{r,max}$ er største rissavstand, ε_{sm} er midlere tøyning i armering for den aktuelle lastkombinasjonen, og ε_{cm} er midlere tøyning i betongen mellom riss.

7.3.4(2)

 $\varepsilon_{sm} - \varepsilon_{cm}$ kan beregnes ut fra ligning 51

$$\varepsilon_{sm} - \varepsilon_{cm} = \frac{\sigma_s - k_t \frac{r_{ct,eff}}{\rho_{p,eff}} (1 + \alpha_e \rho_{p,eff})}{E_s} \ge 0.6 \frac{\sigma_s}{E_s}$$
(51)

der σ_s er spenningen i strekkarmeringen under forutsetning av et opprisset tverrsnitt, α_e er forholdet $\frac{Es}{E_{cm}}$, k_t er en faktor avhengig av lastens varighet, og $\rho_{p,eff}$ er effektiv armeringsforhold som er gitt av ligning 52

$$\rho_{p,eff} = \frac{A_s + \xi_1^2 A'_p}{Ac, eff}$$
(52)

Der A_s er armeringsarealet, $A_{c,eff}$ er effektiv areal av betongstrekksonen, A'_p er arealet av føroppspente eller etteroppspente kabler innenfor $A_{c,eff}$, og ξ_1 er

justert heftfasthetsforholdet som tar hensyn til forskjell i diameter for spennstål og armeringstål som er beregnet ved ligning 53

$$\xi_1 = \sqrt{\xi \cdot \frac{\phi_s}{\phi_\rho}} \tag{53}$$

Der ξ er forholdet mellom heftfasthet for spennstål og armeringstål i henhold til tabell 6.2 i kapittel 6.8.2 i Eurokode 2 del 1, ϕ_s er største stangdiameter for armeringstål, og ϕ_p er ekvivalent diameter av spennkabel i henhold til kapittel 6.8.2 i Eurokode 2 del 1

7.3.4(3)

Der armeringen med heft i strekksonen har tilstrekkelig liten avstand (senteravstand $\leq 5(c + \phi/2)$), kan største endelig avstand beregnes ut fra ligning 54

$$S_{r,max} = k_3 c + \frac{k_1 k_2 k_4 \phi}{\rho_{p,eff}}$$
(54)

Der ϕ er diameteren til lengdearmeringen, *c* er overdekningen til armeringen, k_1 er koeffisient som tar hensyn til heftegenskapene ved armering med heft, k_2 er koeffisient som tar hensyn til tøyningsfordelingen, k_3 og k_4 er koeffisienter som blir hentet fra det nasjonalet tillegget.

8.3 Deformasjonsbegrensning

For deformasjonsbegrensning benyttes kapittel 7.4 i Eurokode 2 del 1 i kombinasjon med Eurokode 2 del 2. Eurokode 2 del 2 gir at kun enkelte punkt fra kapitel 7.4 i Eurokode 2 del 1 er gyldig for bruk på brukonstruksjoner. De gyldige punktene er:

- Deformasjonen av en konstruksjonsdel eller en konstruksjon skal ikke være slik at den påvirker dens tiltenkte funksjon eller utseende på en ugunstig måte.
- Passende grenseverdier for deformasjon som tar hensyn til type konstruksjon, overflatebehandling, skillevegger/delevegger og innfestninger og til konstruksjonens funksjon, bør fastlegges.

Videre krav kan finnes i håndbok N400 [22]. N400 gir krav til deformasjon, ved bruksgrensetilstand med lastkombinasjon ofte forekommende, skal det kontrolleres at kravene for fri bredde og høyde er tilfredsstilt.

Veibruer med overliggende bærekonstruksjoner skal ha minimum sideavstand a = 1.0 m fra trafikk til bærende element. Definisjon på fri bredde er vist i figur 40

Figur 40: Fri bredde og høyde over kjørebane [13]

Fri høyde for bruer med overliggende bæresystemer hentes fra håndbok N100 Vegog gateutforming [23]. Definisjon på fri høyde er vist i figur 40. Kravet til fri høyde er definert i kapittel E.4 i N100, og kravet for minimum fri høyde ved prosjektering av bruer med overliggende bæresystemer er 4.9 meter.

8.4 Grenseverdier

Grenseverdi for trykkspenninger i betong er satt til $k_1 f_{ck}$. f_{ck} for betongen til brutårnene er 45 *MPa*, og k_1 hentes fra nasjonalt tillegg og settes lik 0.6. Dermed blir grenseverdien for å unngå riss i lengderetningen satt til 27 *MPa*.

Grenseverdi til trykkspenninger i betongen for antakelse av lineær kryptøyning er $k_2 f_{ck}$. k_2 settes lik 0.45. Grenseverdien for antakelse av lineær kryptøyning er dermed 20.25 *MPa*.

Grenseverdi for strekkspenning i armering for unngåelse av opprissing eller deformasjon, av hensyn til utseendet er $k_3 f_{ck}$. k_3 settes lik 0.8. Grenseverdien for strekkspenninger i armering av hensyn på utseendet er dermed 36 *MPa*.

Tabell 57 viser grenseverdier for kravene til bruksgrensetilstandene.

Beg	Gre	enseverdi	
Maksimal Trykkspenning	Lengderiss	k ₁ f _{ck}	27 <i>MPa</i>
	Lineær kryptøyning	k ₁ f _{ck}	20.25 <i>MPa</i>
Maksimal Strekkspenning	Riss/deformasjon utseendet	k ₃ f _{ck}	36 <i>MPa</i>
Minimum	Fri Bredde	а	1.0 <i>m</i>
Avstand	Fri Høyde	h _{min}	4.9 <i>m</i>

 Tabell 57:
 Grenseverdier i bruksgrensetilstand

8.5 Spenningstilstand i brutårn ved bruksgrense

Excel-programmet for lamellmetoden benyttes for å finne spenningsfordelingen ved aktuell lasttilstand. Spenningstilstanden er sjekket for tilfellet med last på tvers og tilfellet med last i lengderetning.

Støpeetappene som kontrolleres er spesielt utsatt for aksialkraft og moment. For last i lengderetning er spenningstilstanden for støpeetappe 1, 13, og 33 kontrollert. For last i tverretning er det kontrollert støpeetapper i begge tårnbenene, da det er forskjellige aksialkrefter i tårnbenene. For tårnbenet mest utsatt for aksialkraft er det kontrollert spenningstilstand for støpeetappe 10, 23, og 44. For tårnbenet som er minst utsatt for aksialkraft er det kontrollert spenningstilstand for støpetappe 1, 10, og 23.

Det er to støpeetapper som gir kritiske verdier for spenningstilstanden.

- Støpeetappe 1 for vind i tverretning i tårnbenet minst utsatt for aksialkraft.
- støpeetappe 44 for vind i tverretning i tårnbenet mest utsatt for aksialkraft.

Spenningstilstand for de kritiske støpeetappene er vist i figur 41 og 42. Spenningstilstand for resterende støpeetapper som ble kontrollert er gitt i vedlegg E.

Støpeetappe 1 med vind i tverretning i tårnbenet minst utsatt for aksialkraft, er det mest utsatte snittet for spenninger i armeringen. Spenningstilstanden til støpeetappe 1 i tårnbenet med minst aksialkraft er vist i figur 41. Armeringspenningen i snittet er -49.38 *MPa*. Armeringen i snittet er dermed ikke i strekk ved bruksgrensetilstand. Betongspenningen i ytterste lag er -10.69 *MPa*, langt under grenseverdien for både rissdannelse og antagelsen om lineære kryptøyninger.

Støpeetappe 44 med vind i tverretning i tårnbenet mest utsatt for aksialkraft, er snittet mest utsatt med hensyn til trykkspenninger i betongen. Spenningstilstanden til støpeetappe 44 er vist i figur 42. Armeringspenningen til snitter er -58.42 *MPa*, slik at snittet ikke er i strekk og er dermed innefor grensen til riss pga. strekk. Maksimal betongspenning i snittet er -16.60 *MPa*, som er under både grensen for riss i lengderetningen og antakelsen om lineær kryptøyning.

Benene i brutårnet har lavere trykkspenninger enn grenseverdiene for både riss i lengderetning og antakelsen om kryptøyning. Det kan dermed antas at det ikke dannes riss i lengderetning på grunn av trykkspenninger i betongen, og at det kan antas lineær kryptøyninger ved videre beregning på benene i brutårnet.

Ved bruksgrensetilstandene er ingen av snittene utsatt for strekk, og det oppstår ikke strekkspenninger i armeringen til tårnbenene. Dermed vil det ikke oppstå riss eller deformasjoner med hensyn til utseendet. Ved å sette inn negativ verdi for σ_s i ligning 51 vil det gi en negativ verdi for $\varepsilon_{sm} - \varepsilon_{cm}$. Siden $S_{r,max}$ alltid vil være en positiv verdi, vil en negativ verdi av $\varepsilon_{sm} - \varepsilon_{cm}$ føre til en negativ rissvidde w_k ved bruk av ligning

	Concrete cross section (divisions, i=1:20)									
				Area, A _i	Height,	y-coord,	Strain, ε _d	Stress, $\sigma_{\rm cl}$	Axial force, N	Moment, M
				[mm ²]	h _i [mm]	y _i [mm]	[-]	[N/mm ²]	[N]	[Nmm]
(upper edge	)		1	1266150	6864.0	3394.5	-0.0004757	-10.69	-13531521.7	-45932750246.3
			2	1266150	6714.0	3244.5	-0.0004704	-10.59	-13402661.5	-43484935110.2
			3	1266150	6564.0	3094.5	-0.0004652	-10.48	-13273360.1	-41074412864.1
			4	1266150	6414.0	2944.5	-0.0004600	-10.38	-13143617.6	-38701382029.6
			5	573900	6099.9	2630.4	-0.0004490	-10.17	-5833725.7	-15344886338.8
			6	573900	5621.6	2152.1	-0.0004324	-9.83	-5643557.3	-12145640760.0
			7	573900	5143.4	1673.9	-0.0004157	-9.50	-5451356.2	-9124888799.8
			8	573900	4665.1	1195.6	-0.0003990	-9.16	-5257122.3	-6285546878.1
			9	573900	4186.9	717.4	-0.0003824	-8.82	-5060855.8	-3630531415.2
			10	573900	3708.6	239.1	-0.0003657	-8.47	-4862556.5	-1162758831.2
			11	573900	3230.4	-239.1	-0.0003490	-8.12	-4662224.6	1114854453.9
			12	573900	2752.1	-717.4	-0.0003324	-7.77	-4459859.9	3199392019.9
			13	573900	2273.9	-1195.6	-0.0003157	-7.41	-4255462.6	5087937446.6
			14	573900	1795.6	-1673.9	-0.0002990	-7.06	-4049032.5	6777574314.0
			15	573900	1317.4	-2152.1	-0.0002824	-6.69	-3840569.8	8265386202.0
			16	573900	839.1	-2630.4	-0.0002657	-6.33	-3630074.3	9548456690.3
			17	1266150	525.0	-2944.5	-0.0002548	-6.08	-7701276.9	22676409833.2
			18	1266150	375.0	-3094.5	-0.0002495	-5.97	-7553773.3	23375151543.9
			19	1266150	225.0	-3244.5	-0.0002443	-5.85	-7405828.6	24028210840.0
(lower edge	)		20	1266150	75.0	-3394.5	-0.0002391	-5.73	-7257442.7	24635389199.9
	Painforcama	nt								
	Kennorcenie	in.		Area A	Height	v-coord	Stenin r	Strees a		
				AICO, A	h [mm]	y [mm]	Strain, e _{st}	50 E55, 0sl		
-				[mm ⁻]	of found	At furnit	[-]	[N/mm ⁻]		
-				57756.22	6639.0	3169.5	-0.0004678	-93.57	-5403987.3	-1712/937892.2
-				57/56.22	300.0	-3169.5	-0.0002469	-49.38	-2852119.2	9039791763.6
			_							
							0	SUM	-148531986.38	-96267116858.3

50.	Dermed	kan det	konkluderes	med at	t det ikke	vil dannes	riss i	i tårnbenene.
50.	Denneu	Run ucc	KONKIUUCI C3	incu u		vii uurines	1133 1	annochene

Figur 41: Spenningtilstand for støpeetappe 1 i tårnben med liten aksialkraft ved vind i tverretning.

Concrete cross section (divis	ions, i=1:20)			·			
	Area, A _i	Height,	y-coord,	Stepin e [1]	Stress, $\sigma_{\rm cl}$	Axial force, N	Moment, Mi
	[mm ²]	h _i [mm]	y _i [mm]	Strain, ϵ_d [-]	[N/mm ²]	[N]	[Nmm]
(upper edge) 1	675000	4425.0	2175.0	-0.0008186	-16.60	-11206857.1	-24374914225.1
2	675000	4275.0	2025.0	-0.0007995	-16.31	-11010622.5	-22296510655.5
3	675000	4125.0	1875.0	-0.0007803	-16.02	-10811233.3	-20271062481.7
4	675000	3975.0	1725.0	-0.0007612	-15.72	-10608689.4	-18299989297.7
5	330000	3762.5	1512.5	-0.0007341	-15.28	-5043549.9	-7628369275.3
6	330000	3487.5	1237.5	-0.0006990	-14.71	-4853999.3	-6006824191.9
7	330000	3212.5	962.5	-0.0006639	-14.12	-4659265.0	-4484542565.0
8	330000	2937.5	687.5	-0.0006288	-13.51	-4459346.9	-3065800994.2
9	330000	2662.5	412.5	-0.0005937	-12.89	-4254245.0	-1754876079.6
10	330000	2387.5	137.5	-0.0005586	-12.25	-4043959.4	-556044420.9
11	330000	2112.5	-137.5	-0.0005235	-11.60	-3828490.1	526417382.0
12	330000	1837.5	-412.5	-0.0004884	-10.93	-3607836.9	1488232729.1
13	330000	1562.5	-687.5	-0.0004533	-10.25	-3382000.0	2325125020.6
14	330000	1287.5	-962.5	-0.0004182	-9.55	-3150979.4	3032817656.7
15	330000	1012.5	-1237.5	-0.0003831	-8.83	-2914775.0	3607034037.5
16	330000	737.5	-1512.5	-0.0003480	-8.10	-2673386.8	4043497563.0
17	675000	525.0	-1725.0	-0.0003208	-7.53	-5079496.0	8762130607.1
18	675000	375.0	-1875.0	-0.0003017	-7.11	-4801240.4	9002325843.4
19	675000	225.0	-2025.0	-0.0002825	-6.70	-4519830.2	9152656240.6
(lower edge) 20	675000	75.0	-2175.0	-0.0002634	-6.27	-4235265.4	9211702204.6
Reinforcement							
	Area, A _i	Height,	y-coord,	Strain s. [-]	Stress, σ_{si}		
	[mm ²]	h _i [mm]	y _i [mm]	Strain, es [1]	[N/mm ²]		
	35386.90	4200.0	1950.0	-0.0007899	-157.98	-5590469.3	-10901415101.2
	35386.90	300.0	-1950.0	-0.0002921	-58.42	-2067452.6	4031532626.0
				0	SUM	-116802990.25	-64456877377.7

Figur 42: Spenningtilstand for støpeetappe 44 i tårnben med liten aksialkraft ved vind i tverretning.

8.6 Fri høyde og bredde ved bruksgrensetilstand

Brubanen heller ut fra senterlinja til kjørebanen. Fri bredde skal i dette tilfellet sjekkes 4.9 meter over kjørbanen, som tilsvarer i underkant av kote 58. Avstanden mellom brutårnene ved kote 58 er 19.668 meter.

Utbøyningen til tårnbenene i området mellom planumsrigel og midtrigel ved ofte forekommende lastkombinasjon varierer mellom verdiene 1.8 *cm* til 7.1 *cm*. Antar maksimal utbøyning på begge sider slik at distansen mellom tårnbenene ved beregning for fri bredde er 19.526 meter.

Bredden av trafikken til brua, er avstanden mellom rekkverkene, 12.68 meter. Avstand fra rekkverk til ytterkant av brubjelken er 2.6 meter på en side og 3.02 meter på den andre siden. Fra figur 40 ser man at vinkelen på veibanen vil ha innvirkning på bredden av trafikken i toppen. Helningen er 3% som fører til en tilleggsbredde i toppen på hver side på 0.257 meter, slik at effektiv bredde av trafikken blir 13.194 meter.

Differansen mellom åpningen i brutårnet ved relevant kotehøyde og bredden av trafikken er 6.332 meter, som tilsvarer 3.166 meter bredde på hver side. Trafikken ligger 400 mm nærmere den ene kanten av brubjelken, og er dermed forskjøvet 200 mm fra senterlinjen. Dermed vil endelig minste sideavstand være 2.966 $m \ge 1.0 m$. Kravet for fri bredde er godkjent.

Nærmeste bærende konstruksjon over veibanen er midtrigelen med underkant i kote 91.22, og en nedbøyning på 5 *cm*. Veibanen ved brutårnet ligger på kote 52.771 meter. Fri høyde er avstanden mellom underkant av midtrigel og topp av veibanen. Avstanden er 38.449 $m \ge 4.9 m$. Dermed er kravet for fri høyde godkjent for brutårnene.

9 Diskusjon

I dette kapittelet diskuteres metodene som er brukt og resultatene som er funnet.

9.1 Laster

Vindlasten på brua er komplisert og det ble derfor gjort flere forenklinger i beregningen. Forenklingene som ble gjort har vært konservative og vindlasten er derfor større enn den reelle vindlasten. Den største forenklingen er at kun den statiske vindlasten blir tatt hensyn til. For å veie opp for mangelen på dynamiske effekter velges det å beregne den statiske vindlasten ut fra vindkasttrykket. Dette ble gjort etter samtale med Alexander Kyte hvor han anbefalte denne beregningsmetoden til vårt formål. Vindkasttrykket er kun regnet ut i 4 forskjellige høyder med 50 meters mellomrom. Vindkastrykket mellom de 4 høydene vil dermed være for høyt. Dette er vist i figur 43. Hvor mye større vindlasten blir på grunn av forenklingene er vanskelig å si.

Figur 43: Fordeling av vindkasttrykk på brutårnet

En annen konservativ forenkling er at vindkraften på tårnbena blir beregnet med å bruke gjennomsnittsbredden til tårnbenet i det gitte høydeintervallet. Størrelsen på vindkraften vil ikke endres av dette, men det vil gi et større moment ettersom lastresultanten blir flyttet høyere.

Egenlasten og trafikklasten er mindre komplisert og kan derfor beregnes nøyaktig uten å gjøre forenklinger.

Temperaturlast ble ikke tatt hensyn til i denne oppgaven. Et grovt overslag gir at deformasjonene i tårnet ville blitt omtrent 10 *cm* ved 50° temperaturdifferanse og termiskkoeffisient på $10 \cdot 10^{-6} \frac{1}{c^{\circ}}$. Termisk kontraksjon vil gi mer trykk i tårnet og det samme vil skje ved termisk utvidelse på grunn av motkraften fra bærekablene.

9.2 Modellering

ABAQUS modellen har blitt kontrollert og gir fornuftige verdier. Kreftene i bærekablene har blitt sammenlignet med verdier fra Statens vegvesen og har maksimalt avvik på kun 5.8%. ABAQUS modellen gir deformasjon av brubjelken i midtspenn på omtrent 8 meter, dette stemmer også godt med beregninger gjort av Statens vegvesen. Flere lasttilfeller blir analysert i ABAQUS og vind som dominerende last gir verste lastkombinasjon i både byggetilstand og ferdigtilstand.

Modelleringene av brubjelken og hengkablene ble gjort litt unøyaktig. De ble modellert i den posisjonen de har etter deformasjon av egenlast. Ettersom egenlasten vil føre til stor deformasjon blir derfor midtspennet i brubjelken liggende for lavt i ABAQUS modellen. Denne unøyaktigheten vil ikke ha stor betydning for brutårnene.

Konvergensanalyse ble gjennomført for å kontrollere modellen for numeriske ustabiliteter og generelle feil ved modelleringen. Konvergenstesten viste at elementstørrelsen til brutårnene har liten betydning på resultatene. Det ble valgt en elementstørrelse på 1 meter for å redusere kjøretiden, men samtidig kunne se hvordan kreftene fordeler seg internt i en støpeetappe. Elementstørrelsen i de andre konstruksjonsdelene har også liten betydning for resultatene, og det ble for disse valgt stor elementstørrelse for å redusere kjøretiden.

9.3 Verifisering av lamellmetoden

Før lamellmetoden kunne brukes til å beregne krumningen til tårnene måtte metoden verifiseres. Både for å sjekke at resultatene var fornuftige og for å forstå forutsetningene til metoden. Metoden ble kontrollert mot beregningsmetoder i Sørensens betongbok og sjekket i både brudd- og bruksgrensetilstand. For bruddgrensetilstand ga metodene nesten identisk resultat, og det største avviket var 2.7%. For bruksgrensetilstand ble største avvik større, 6.4%. Avviket varierte også mer enn ved bruddgrensetilstand ved ulike lasttilfeller, hvor endring i aksialkraft har størst betydning. Grunnen til avvikene skyldes ulike spenning-tøyningssammenheng for metodenene, og ettersom begge spenning-tøyningssammenhengene er godkjent av Eurokode 2 kan det konkluderes med at lamellmetoden gir gode resultater.

9.4 Bruddgrensetilstand

Brutårnene i bruddgrensetilstand blir sjekket for kapasitet med hensyn på kombinasjon av moment og aksialkrefter.

Beregningen av sikkerhetsmargin for det mest utsatte snittet for vind i lengderetning ga utnyttelsegrad på 0.972. Snittet ble sjekket opp da det var det mest utsatte snittet med hensyn på aktuelt moment delt på bruddmoment, M/M_{brudd} . Utnyttelsesgraden i samme snitt med hensyn på bruddmoment er 0.905. Det viser at utnyttelsesgraden beregnet ved kun å se på bruddmomentet gir en for lav verdi, da det ikke tar hensyn til reduksjon av tverrsnittets stivhet ved økt moment.

Snittet med størst utnyttelsesgrad med hensyn på bruddmoment har tilstrekkelig kapasitet med hensyn på flytmoment. Videre antas det at andre snitt med lavere utnyttelsegrad med hensyn på bruddmoment også vil ha tilstrekkelig kapasitet med hensyn på flytmoment, selv om dette ikke kan sies med 100% sikkerhet. Differansen mellom bruddmomentet og flytmomentet kan være forskjellig i de ulike støpeetappene. I støpeetappen som ble kontrollert er forskjellen mellom bruddmomentet og flytemomentet, vil differansen mellom de to utnyttelsesgradene 6.7%. I støpeetapper som har større differanse mellom bruddmomentet og flytemomentet, vil differansen mellom de to utnyttelsesgradene kunne øke og bli større enn 6.7%. Dermed kan en støpeetappe med lavere utnyttelsesgrad enn den kontrollerte støpeetappen med hensyn på bruddmoment, likevel ha utnyttelsesgrad over 1 med hensyn på flytmoment. Ved videre analyse av brutårnene burde sikkerhetmargin sjekkes for alle støpeetappene, men dette er en tidkrevende prosess.

I fundamentet og enkelte støpeetapper høyt i tårnet synker E-modulen ved iterering ved vind i lengderetning. Hvis støpeetappene ble sett på hver for seg, ville reduksjon i E-modul gitt ingen sikkerhetmargin, og et usikkert resultat. I denne analysen endres stivheten til hele tårnet ved hver iterasjon. Stivheten til tårnet går totalt sett opp, og 2.ordens moment går ned ved hver iterasjon. E-modulen i støpeetappene i bunn av tårnet går opp og disse vil ha mer å si for stivheten enn støpeetappene i toppen av tårnet. Dette er fordi tverrsnittene har større andre arealmoment og en økning i E-modul vil derfor øke stivheten mer. Krumning i bunn av tårnet er mer utslagsgivende for utbøyningen enn krumning i toppen. Dermed vil den økte stivheten i bunn veie opp for den reduserte stivheten i toppen når tårnene ses på i sin helhet.

Støpeetappene der E-modul går ned er forholdsvis lavt utnyttet ved konvergert løsning, derfor antas det at kapasiteten er tilstrekkelig. Ved videre analyse burde itereringen i analyser der E-modulen synker gjøres om, og en lavere startverdi, *EI*_{sekant} burde bli benyttet.

Stivhetsberegning av tårnet i tverretning gir en E-modul som ligger mellom 17-19 *GPa* for de fleste støpeetappene. Høyeste utnyttelsesgrad er 0.678 i forhold til bruddmomentet, og oppstår i støpeetappe 44. Utnyttelsesgraden er lavere enn ved vind langs bruaksen og med tanke på antagelsene gjort ovenfor ble det derfor ikke sett nærmere på disse resultatene. Figur 44 viser momentfordelingen i brutårnene for det mest utsatte tårnbenet i hvert tilfelle. Maks moment for hver støpeetappe er plottet opp mot høyden. Dermed er det omtrent 4 meter mellom hvert plottet punkt, som gir litt ujevnt momentdiagram ved riglene for vind i tverretning. Momentdiagramene ser likevel fornuftige ut, og gir en fordeling av momentet som forventet.

Figur 44: Momentdiagrammer for bruddgrense. Venstre figur viser ved vind i lengdretning og høyre figur viser ved vind i tverretning

9.5 Bruksgrensetilstand

Stivheten som blir beregnet i bruksgrense er høy fordi snittene er lite utnyttet og tårnene har liten krumning. E-modulen øker for hver iterasjon og siden utnyttelsesgraden er lav er resultatene på sikker side.

I bruksgrense blir det gjort kontroll av rissvidder, deformasjoner og spenninger. Kontrollen blir gjort i ferdigtilstand og ofte forekommende lastkombinasjon blir benyttet. For spenninger skal karakteristisk lastkombinasjon egentlig benyttes, og for deformasjon skal kvasi-permanent lastkombinasjon benyttes.

Resultatet fra analysen viser at tårnbenene kun har trykkspenninger, dermed vil det ikke oppstå riss på grunn av strekk. Riss i lengderetning kan også oppstå dersom trykkspenningen overskrider en kritisk verdi. Dette er derimot ikke et problem for tårnbenene på Hardangerbrua. Grenseverdien er 27 *MPa*, og høyeste opptredende trykkspenning er 16.6 *MPa*. Ettersom spenningen er relativt lav i forhold til grenseverdien, antas det at kravet også ville blitt oppfylt ved karakteristisk lastkombinasjon. Det er større usikkerhet rundt kravet til bruk av lineær kryptøyning, da grenseverdien kun er 20.25 *MPa*. Ved en videre analyse burde karakteristisk lastkombinasjon bli benyttet til sjekk av spenningsbegrensning.

Deformasjonsbegrensning er definert av N100[23] og N400[22] ved krav til fri bredde og fri høyde. Brutårnets deformasjon er godt innenfor kravene. Eurokode 2 del 2 gir ingen spesifikke krav til utbøyning av brutårn, bortsett fra at utbøyningen ikke skål påvirke tiltenkt funksjon og utseendet. Utbøyningen av tårntoppen er 6 *cm* ved vind langs bruaksen og 25 *cm* ved vind på tvers av bruaksen. Standard begrensning for utbøyning av utkragerbjelker er L/250 som for tårnene til Hardangerbrua tilsvarer 80.6 *cm*. Utbøyningen vil dermed ikke påvirke funksjon eller utseende til brutårnene.

Figur 45 viser momentfordelingen til tårnbenene i bruksgrensetilstand.

Momentdiagrammene er som forventet, bortsett fra en kraftig økning av moment i fundamentet ved vind i tverretningen. Den samme økningen ses i bruddgrensetilstand, noe som tyder på at resultatene er korrekte.

Figur 45: Momentdiagrammer for bruksgrense, venstre figur viser ved vind i lengderetning og høyre figur viser ved vind i tverretning

10 Konklusjon

ABAQUS modellen som ble laget gir gode resultater. Konvergensanalysen viser at modellen ikke har numeriske ustabiliteter og at valgt mesh er fint nok til å gi nøyaktige resultater. Modellen gir konsekvente resultater for flere ulike lastilfeller, som stemmer overens med hva som kan forventes.

Excel-programmet som brukes til å beregne stivheten går gjennom en grundig verifisering, som viser at metoden gir gode resultater. E-modulen er kraftig redusert i forhold til midlere E-modul, E_{cm} , på grunn av krumningen. I enkelte støpeetapper i bruddgrense er E-modulen kun 21% av E_{cm} , men det er ikke naturlig å se på et snitt isolert. Ved å se på hele tårnbenet samlet er gjennomsnittlig E-modulen omtrent 30% av E_{cm} i mest kritiske lasttilfelle. I bruksgrense er reduksjonen av stivhet mindre, og beregnet E-modul er rundt 60% av E_{cm} . Reduksjon av stivhet viser at det er viktig å gjøre grundige stivhetsberegninger, for å få en stivhet som kan benyttes i beregningsprogrammer.

Beregningene som er gjort viser at moment- og aksialkapasitet er tilstrekkelig for brutårnene. Tårnbenene er godt utnyttet der maks utnyttelsesgrad for moment er 97.2% i byggetilstand. I ferdigtilstand er maks utnyttelsesgrad i tårnbenene 67.8%, og er dermed en mindre kritisk fase med tanke på moment. Momentet i topprigelen overskrider beregnet kapasitet med 1.7%. Kapasitet for riglene er gjort med konservative forenklinger, slik at reell kapasitet vil være større enn beregnet kapasitet.

Resultatene fra bruksgrensetilstand viser at hele brutårnet er i trykk i ferdigtilstand. Spenningen som oppstår er også lavere enn grenseverdiene for spenningsbegrensning som kreves av Eurokode 2. Dermed kan det fastslås at det ikke vil dannes riss i tårnbenene av verken strekk i armering eller trykkspenninger i betongen. Deformasjon av brutårn er ikke et problem. Utbøyning av tårnet er begrenset på grunn av fastholdning av tårnet i topp fra bærekablene. I tillegg er lokale deformasjoner små, slik at hverken trafikk eller tilstøtende konstruksjonsdeler blir påvirket.

10.1 Forslag til videre arbeid

I denne oppgaven ble stivhetsberegning av rigler neglisjert. Stivhetsberegning av riglene er et naturlig neste steg i analysen av brutårnene, da man kan få et bedre bilde av kapasiteten. Kontroll av rissvidde-, og spenningsbegrensning burde også bli gjort ettersom riglene er påført stort moment, og aksialkraft. Midtrigelen på brua er plassert utfra arkitektoniske hensyn og det hadde vært interessant å se hva materialbesparelsen hadde vært med en optimal plassering av midtrigelen, eller ved å legge inn en ekstra rigel mellom midt- og topprigel. Materialbesparelse ved å optimalisere brutårntverrsnitt og bruk av høyfast betong ville også vært aktuelt å se på.

Det er ikke lagt vekt på skjærkrefter i oppgaven. En kontroll av kapasitet til brutårnene med hensyn på skjær og torsjon kan være nyttig. Videre kan det kontrolleres om riss på grunn av skjærkrefter vil oppstå i konstruksjonen.

Det ville også vært interessant med en kontroll av rissvidder i byggetilstand. I byggetilstanden er tårnet påført mindre aksialkraft slik at strekkspenninger kan oppstå. I tillegg trekkes tårntoppene tilbake før egenlast påføres, noe som kan gi strekkspenninger i tårnene. Dette kan være et problem ettersom byggeperioden varer i flere år, og i denne perioden kan klorider trenge inn i betongen gjennom eventuelle riss som oppstår.

Referanser

- [1] Statens vegvesen. Ferjefri E39 Hovedrapport. 2012.
- [2] Statens vegvesen. Bedre beregningsmodeller for lange hengebruer. 2019.
- [3] Liv Eltvik. Hengebruer. Aas-Jakobsen.
- [4] Statens vegvesen. Rv.13 Hardangerbrua. Tilgjengelig fra: https://www.vegvesen.no/vegprosjekter/Hardangerbrua [Hentet 25.02.2020].
- [5] Statens vegvesen. Hordaland, års- og månedsdøgntrafikk. 2020.
- [6] Statens vegvesen. Hardangerbrua teknisk brosjyre. Tilgjengelig fra: https://www.vegvesen.no/_attachment/113344/binary/206607?fast_title= Teknisk+brosjyre+Hardagerbrua%2C+bokm%C3%A5I+%28pdf%29 [Hentet 25.02.2020].
- [7] Bruer.no. Hardangerbrua. Tilgjengelig fra: http://broer.no/bro/index.php?ID=106 [Hentet 20.02.2020].
- [8] Google. google.com/maps. Tilgjengelig fra: https://www.google.com/maps/@60.4606053,6.8632222,10.25z
   [Hentet 15.02.2020].
- [9] Christos T. Georgakis Niels J. Gimsing. *Cable Supported Briges*. Technical University of Denmark, 2012.
- [10] Structural dynamics group NTNU, Department of structual engineering. *Student project: Modelling and dynamic analysis of suspension bridges*. NTNU, 2017.
- [11] Statens vegvesen. *12-2950 Hardangerbrua, Beregninger, Kapittel 1: Grunnlag*. Statens vegvesen, 2008.
- [12] Standard Norge. NS-EN 1992-1-1:2004+A1:2014+NA:2018, Eurokode 2: Prosjektering av betongkonstruksjoner, Del 1-1: Allmenne regler og regler for bygninger. 2018.
- [13] Statens vegvesen. Håndbok N400 Bruprosjektering. Vegdirektoratet, 2009.
- [14] Standard Norge. NS-EN 1991-2:2003+NA:2010, Eurokode 1: Laster på konstruksjoner Del 2: Trafikklast på bruer.
- [15] Samferdseldepartementet. Forskrift for trafikklast på bruer, ferjekaier og andre bærende konstruksjoner i det offentlige vegnettet. Lovdata, 2017. Tilgjengelig fra: https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2017-11-17-1900 [Hentet: 25.02.2020].
- [16] Standard Norge. NS-EN 1991-1-4:2005+NA:2009, Eurokode 1: Laster på konstruksjoner Del 1-4: Allmen laster Vindlaster. 2009.
- [17] Alexander Kyte. Tårna på Hardangerbrua, oppsummering av statiske beregninger. 2020.
- [18] Standard Norge. NS-EN 1990:2002+A1:2005+NA:2016, Eurokode: Grunnlag for prosjektering av konstruksjoner. 2016.

- [19] Svein Ivar sørensen. *Anvendelse av linearisert 2.ordens teori*. Norsk Betongforening, 1998.
- [20] Svein Ivar Sørensen. *Betongkonstrukjoner: Beregning og dimmensjonering etter Eurokode 2*. Fagbokforlaget, 2013.
- [21] Standard Norge. NS-EN 1992-2:2005+NA:2010, Eurokode 2: Prosjektering av betongkonstruksjoner, Del 2: Bruer. 2005.
- [22] Statens vegvesen. Håndbok N400 Bruprosjektering. Vegdirektoratet, 2015.
- [23] Statens vegvesen. Håndbok N100 Veg- og gateutforming. Vegdirektoratet, 2019.
Vedlegg

Vedlegg A: Trafikklast

Vedlegg B: Vindlast

Vedlegg C: Kontroll av lamellmetoden

Vedlegg D: Kontroll av rigler

Vedlegg E: Stivhetsberegninger og spenningstilstand

Vedlegg F: Tegninger av Hardangerbua

Vedlegg A: Trafikklast

Trafikklast etter N400 versjon fra 2009.

N400 3.3.1.1.1

Jevnt fordelt last $p = 3 \frac{kN}{m^2}$.

Figuren under viser lasttype V1. Omregnet til en linjelast blir størrelsen på den fordelte lasten 3 $\frac{kN}{m^2} \cdot 3 m \cdot 2 = 18 \frac{kN}{m}$

Håndbok N400 3.3.3.5 gir at jevnt fordelt last på gang og sykkelfelt er 2 $\frac{kN}{m}$

Moment: $M_d = 18 \frac{kN}{m} \cdot 3.13 m - 2 \frac{kN}{m} \cdot 4.925 m = 46.49 \frac{kNm}{m}$ $M_{tot} = 46.49 \frac{kNm}{m} \cdot 1310 m = 60901.9 kNm$

Moment per node: $M_{node} = \frac{60901.9 \, kNm}{67} = 908.98 \, kNm$

Figur 46: Tverrsnitt av brubjelken med trafikklast fra N400-2009

Figur 47: [Lasttype V1]Lasttype V1 [13]

Trafikklast etter ny forskrift.

Verdier er hentet fra NS-EN 1991-2 kapittel 4.3.2 og NA 4.3.2 og trafikkforskift for bruer.

Felt 1	Felt 2	Gang og Sykkelsti
$\alpha_{Q1} = 1$	$\alpha_{Q2} = 1$	
$Q_{1k} = 300 \ kN$	$Q_{2k} = 200 \ kN$	
$\alpha_{q1} = 0.5$	$\alpha_{q2} = 1$	$\alpha_{fk} = 0.25$
$q_{1k} = 9 \frac{kN}{m^2}$	$q_{2k} = 2.5 \frac{kN}{m^2}$	$q_{fk} = 2.5 \frac{kN}{m^2}$

Ganger med lastfaktor: $\alpha_{q1} \cdot q_{1k} = 4.5 \frac{kN}{m^2}$ $\alpha_{q2} \cdot q_{2k} = 2.5 \frac{kN}{m^2}$ $\alpha_{fk} \cdot q_{fk} = 0.625 \frac{kN}{m^2}$

Gjør om til linjelaster:

Felt 1: $q_{1d} = 4.5 \frac{kN}{m^2} \cdot 3 m = 13.5 \frac{kN}{m}$

Felt 2:
$$q_{2d} = 2.5 \frac{kN}{m^2} \cdot 3 m = 7.5 \frac{kN}{m}$$

Gang og sykkelsti: $q_{fd} = 0.625 \frac{kN}{m^2} \cdot 3.25 m = 2 \frac{kN}{m}$

Effektiv fordelt last: $q_d = q_{1d} + q_{2d} + q_{fd} = 13.5 \frac{kN}{m} + 7.5 \frac{kN}{m} + 2 \frac{kN}{m} = 23 \frac{kN}{m}$ Effektiv punktlast: $Q_d = \alpha_{Q1} \cdot Q_{1k} + \alpha_{Q2} \cdot Q_{2k} = 2 \cdot 300 \ kN + 2 \cdot 200 \ kN = 1000 \ kN$ Moment: $M_d = 13.5 \ \frac{kN}{m} \cdot 4.63 \ m + 7.5 \ \frac{kN}{m} \cdot 1.63 \ m - 2 \ \frac{kN}{m} \cdot 4.925 \ m = 64.88 \ \frac{kNm}{m}$ $M_{tot} = 64.88 \ \frac{kNm}{m} \cdot 1310 \ m = 84992.8 \ kNm$

Moment per node: $M_{node} = \frac{84992.8 \ kNm}{67} = 1268.5 \ kNm$

Figur 48: Tversnitt av brubjelken med trafikklast fra NS-EN 1991-2

Figur 49: Lastmodell 1, langs brubjelken [14]

Vedlegg B: Vindlast

Vind langs bruaksen i byggetilstand

$$p = 1 - e^{-\frac{1}{7}} = 1 - e^{-\frac{1}{10}} = 0.095$$

$$c_{prob} = \left(\frac{1 - K_1 ln[-ln(1-p)]}{1 - K_1 ln[-ln(0.98)]}\right)^n = \left(\frac{1 - 0.2 ln[-ln(1-0.095)]}{1 - 0.2 ln[-ln(0.98)]}\right)^{0.5} = 0.906$$

$$v_b = C_{dir} \cdot C_{season} \cdot C_{prob} \cdot v_{b,0} = 0.8 \cdot 1.0 \cdot 0.906 \cdot 26 \frac{m}{S} = 18.8 \frac{m}{S}$$

$$c_r(z = 50m) = k_t \cdot ln(\frac{z}{z_0}) = 0.19 \cdot ln(\frac{50}{0.05}) = 1.31$$

$$v_s(z = 50m) = c_r(z = 50) \cdot v_b = 1.31 \cdot 18.8 \frac{m}{s} = 24.63 \frac{m}{s}$$

$$c_r(z = 100m) = k_t \cdot ln(\frac{z}{z_0}) = 0.19 \cdot ln(\frac{100}{0.05}) = 1.44$$

$$v_s(z = 100m) = c_r(z = 100) \cdot v_b = 1.44 \cdot 18.8 \frac{m}{s} = 27.01 \frac{m}{s}$$

$$c_r(z = 150m) = k_t \cdot ln(\frac{z}{z_0}) = 0.19 \cdot ln(\frac{150}{0.01}) = 1.52$$

$$v_s(z = 150m) = c_r(z = 150) \cdot v_b = 1.52 \cdot 18.8 \frac{m}{s} = 28.58 \frac{m}{s}$$

$$c_r(z = 200m) = k_t \cdot ln(\frac{z}{z_0}) = 0.19 \cdot ln(\frac{200}{0.01}) = 1.58$$

$$v_s(z = 200m) = c_r(z = 200) \cdot v_b = 1.58 \cdot 18.8 \frac{m}{s} = 29.70 \frac{m}{s}$$

$$I_u(z = 50m) = \frac{c_{tt}}{ln(\frac{z}{z_0})} = \frac{1.4}{ln(\frac{50}{0.05})} = 0.202$$
$$v_{kast}(z = 50m) = v_s(z) \cdot \sqrt{1 + 2k_p \cdot I_u(z)} = 24.7 \cdot \sqrt{1 + 2 \cdot 3.5 \cdot 0.202} = 38.5 \frac{m}{s}$$

$$q_{kast}(z=50) = 0.5\rho v_{kast}^2(z) = 0.5 \cdot 1.25 \frac{kg}{m^3} \cdot (38.5 \frac{m}{S})^2 = 926.4 \frac{N}{m^2}$$

$$I_u(z=100m) = \frac{c_{tt}}{\ln(\frac{z}{z_0})} = \frac{1.4}{\ln(\frac{100}{0.05})} = 0.184$$

$$v_{kast}(z = 100m) = v_s(z) \cdot \sqrt{1 + 2k_p \cdot I_u(z)} = 27.2 \cdot \sqrt{1 + 2 \cdot 3.5 \cdot 0.184} = 41.2 \frac{m}{s}$$

$$q_{kast}(z=100) = 0.5\rho v_{kast}^2(z) = 0.5 \cdot 1.25 \frac{kg}{m^3} \cdot (41.2 \frac{m}{S})^2 = 1060.9 \frac{N}{m^2}$$

$$I_u(z = 150m) = \frac{c_{tt}}{\ln(\frac{z}{z_0})} = \frac{1.4}{\ln(\frac{150}{0.05})} = 0.175$$

$$v_{kast}(z = 150m) = v_s(z) \cdot \sqrt{1 + 2k_p \cdot I_u(z)} = 28.6 \cdot \sqrt{1 + 2 \cdot 3.5 \cdot 0.175} = 42.8 \frac{m}{s}$$

$$q_{kast}(z = 150m) = 0.5\rho v_{kast}^2(z) = 0.5 \cdot 1.25 \frac{kg}{m^3} \cdot (42.8 \frac{m}{S})^2 = 1144.9 \frac{N}{m^2}$$

$$I_u(z=200m) = \frac{c_{tt}}{\ln(\frac{z}{z_0})} = \frac{1.4}{\ln(\frac{200}{0.05})} = 0.169$$

$$v_{kast}(z = 200m) = v_s(z) \cdot \sqrt{1 + 2k_p \cdot I_u(z)} = 29.7 \cdot \sqrt{1 + 2 \cdot 3.5 \cdot 0.169} = 43.9 \frac{m}{s}$$

$$q_{kast}(z=200) = 0.5\rho v_{kast}^2(z) = 0.5 \cdot 1.25 \frac{kg}{m^3} \cdot (43.9 \frac{m}{S})^2 = 1204.5 \frac{N}{m^2}$$

Vind normalt på bruaksen i byggetilstand

$$p = 1 - e^{-\frac{1}{T}} = 1 - e^{-\frac{1}{10}} = 0.095$$

$$c_{prob} = \left(\frac{1 - K_1 ln[-ln(1-p)]}{1 - K_1 ln[-ln(0.98)]}\right)^n = \left(\frac{1 - 0.2 ln[-ln(1-0.095)]}{1 - 0.2 ln[-ln(0.98)]}\right)^{0.5} = 0.906$$

 $v_b = C_{dir} \cdot C_{season} \cdot C_{prob} \cdot v_{b,0} = 1.0 \cdot 1.0 \cdot 0.906 \cdot 26 \frac{m}{S} = 23.6 \frac{m}{S}$

$$c_r(z = 50m) = k_t \cdot ln(\frac{z}{z_0}) = 0.17 \cdot ln(\frac{50}{0.01}) = 1.45$$

$$v_s(z = 50m) = c_r(z = 50) \cdot v_b = 1.45 \cdot 23.6 \frac{m}{s} = 34.22 \frac{m}{s}$$

$$c_r(z=100m) = k_t \cdot ln(\frac{z}{z_0}) = 0.17 \cdot ln(\frac{100}{0.01}) = 1.57$$

$$v_s(z = 100m) = c_r(z = 100) \cdot v_b = 1.57 \cdot 23.6 \frac{m}{s} = 37.05 \frac{m}{s}$$

$$c_r(z = 150m) = k_t \cdot ln(\frac{z}{z_0}) = 0.17 \cdot ln(\frac{150}{0.01}) = 1.63$$

$$v_s(z = 150m) = c_r(z = 150) \cdot v_b = 1.63 \cdot 23.6 \frac{m}{s} = 38.47 \frac{m}{s}$$

$$c_r(z=200m) = k_t \cdot ln(\frac{z}{z_0}) = 0.17 \cdot ln(\frac{200}{0.01}) = 1.68$$

$$v_s(z=200m) = c_r(z=200) \cdot v_b = 1.68 \cdot 23.6 \frac{m}{s} = 39.65 \frac{m}{s}$$

$$I_u(z=50m) = \frac{c_{tt}}{ln(\frac{z}{z_0})} = \frac{1.2}{ln(\frac{50}{0.01})} = 0.141$$

$$v_{kast}(z = 50m) = v_s(z) \cdot \sqrt{1 + 2k_p \cdot I_u(z)} = 34.22 \cdot \sqrt{1 + 2 \cdot 3.5 \cdot 0.141} = 48.1 \frac{m}{s}$$

$$q_{kast}(z=50) = 0.5\rho v_{kast}^2(z) = 0.5 \cdot 1.25 \frac{kg}{m^3} \cdot (48.1 \frac{m}{S})^2 = 1446.0 \frac{N}{m^2}$$

$$I_u(z = 100m) = \frac{c_{tt}}{ln(\frac{z}{z_0})} = \frac{1.2}{ln(\frac{100}{0.01})} = 0.130$$

$$v_{kast}(z = 100m) = v_s(z) \cdot \sqrt{1 + 2k_p \cdot I_u(z)} = 37.05 \cdot \sqrt{1 + 2 \cdot 3.5 \cdot 0.130} = 51.0 \frac{m}{s}$$

$$q_{kast}(z=100) = 0.5\rho v_{kast}^2(z) = 0.5 \cdot 1.25 \frac{kg}{m^3} \cdot (51.0 \frac{m}{S})^2 = 1625.6 \frac{N}{m^2}$$

$$I_u(z=150m) = \frac{c_{tt}}{ln(\frac{z}{z_0})} = \frac{1.2}{ln(\frac{150}{0.01})} = 0.125$$

$$v_{kast}(z = 150m) = v_s(z) \cdot \sqrt{1 + 2k_p \cdot I_u(z)} = 38.5 \cdot \sqrt{1 + 2 \cdot 3.5 \cdot 0.125} = 52.7 \frac{m}{s}$$

$$q_{kast}(z = 150m) = 0.5\rho v_{kast}^2(z) = 0.5 \cdot 1.25 \frac{kg}{m^3} \cdot (52.7 \frac{m}{S})^2 = 1735.8 \frac{N}{m^2}$$

$$I_u(z = 200m) = \frac{c_{tt}}{\ln(\frac{z}{z_0})} = \frac{1.2}{\ln(\frac{200}{0.01})} = 0.121$$

$$v_{kast}(z = 200m) = v_s(z) \cdot \sqrt{1 + 2k_p \cdot I_u(z)} = 39.7 \cdot \sqrt{1 + 2 \cdot 3.5 \cdot 0.121} = 53.9 \frac{m}{s}$$

$$q_{kast}(z=200) = 0.5\rho v_{kast}^2(z) = 0.5 \cdot 1.25 \frac{kg}{m^3} \cdot (53.9 \frac{m}{S})^2 = 1815.8 \frac{N}{m^2}$$

Vind langs bruaksen i ferdigtilstand

$$p = 1 - e^{-\frac{1}{7}} = 1 - e^{-\frac{1}{50}} = 0.0199$$

$$c_{prob} = \left(\frac{1 - K_1 ln[-ln(1-p)]}{1 - K_1 ln[-ln(0.98)]}\right)^n = \left(\frac{1 - 0.2 ln[-ln(1-0.0199)]}{1 - 0.2 ln[-ln(0.98)]}\right)^{0.5} = 1.0$$

 $v_b = C_{dir} \cdot C_{season} \cdot C_{prob} \cdot v_{b,0} = 0.8 \cdot 1.0 \cdot 1.0 \cdot 26 \frac{m}{S} = 20.8 \frac{m}{S}$

$$c_r(z = 50m) = k_t \cdot ln(\frac{z}{z_0}) = 0.19 \cdot ln(\frac{50}{0.05}) = 1.31$$

$$v_s(z = 50m) = c_r(z = 50) \cdot v_b = 1.31 \cdot 20.8 \frac{m}{s} = 27.25 \frac{m}{s}$$

$$c_r(z=100m) = k_t \cdot ln(\frac{z}{z_0}) = 0.19 \cdot ln(\frac{100}{0.05}) = 1.44$$

$$v_s(z = 100m) = c_r(z = 100) \cdot v_b = 1.44 \cdot 20.8 \frac{m}{S} = 29.95 \frac{m}{S}$$

$$c_r(z = 150m) = k_t \cdot ln(\frac{z}{z_0}) = 0.19 \cdot ln(\frac{150}{0.01}) = 1.52$$

$$v_s(z = 150m) = c_r(z = 150) \cdot v_b = 1.52 \cdot 20.8 \frac{m}{s} = 31.62 \frac{m}{s}$$

$$c_r(z=200m) = k_t \cdot ln(\frac{z}{z_0}) = 0.19 \cdot ln(\frac{200}{0.01}) = 1.58$$

$$v_s(z=200m) = c_r(z=200) \cdot v_b = 1.58 \cdot 20.8 \frac{m}{S} = 32.86 \frac{m}{S}$$

$$I_u(z=50m) = \frac{c_{tt}}{ln(\frac{z}{z_0})} = \frac{1.4}{ln(\frac{50}{0.05})} = 0.202$$

$$v_{kast}(z = 50m) = v_s(z) \cdot \sqrt{1 + 2k_p \cdot I_u(z)} = 27.25 \cdot \sqrt{1 + 2 \cdot 3.5 \cdot 0.202} = 42.5 \frac{m}{s}$$

$$q_{kast}(z=50) = 0.5\rho v_{kast}^2(z) = 0.5 \cdot 1.25 \frac{kg}{m^3} \cdot (42.5 \frac{m}{S})^2 = 1128.9 \frac{N}{m^2}$$

$$I_u(z=100m) = \frac{c_{tt}}{ln(\frac{z}{z_0})} = \frac{1.4}{ln(\frac{100}{0.05})} = 0.184$$

$$v_{kast}(z = 100m) = v_s(z) \cdot \sqrt{1 + 2k_p \cdot I_u(z)} = 29.95 \cdot \sqrt{1 + 2 \cdot 3.5 \cdot 0.184} = 45.5 \frac{m}{s}$$

$$q_{kast}(z=100) = 0.5\rho v_{kast}^2(z) = 0.5 \cdot 1.25 \frac{kg}{m^3} \cdot (45.5 \frac{m}{S})^2 = 1293.9 \frac{N}{m^2}$$

$$I_u(z=150m) = \frac{c_{tt}}{\ln(\frac{z}{z_0})} = \frac{1.4}{\ln(\frac{150}{0.05})} = 0.175$$

$$v_{kast}(z = 150m) = v_s(z) \cdot \sqrt{1 + 2k_p \cdot I_u(z)} = 31.62 \cdot \sqrt{1 + 2 \cdot 3.5 \cdot 0.175} = 47.2 \frac{m}{s}$$

$$q_{kast}(z = 150m) = 0.5\rho v_{kast}^2(z) = 0.5 \cdot 1.25 \frac{kg}{m^3} \cdot (47.2 \frac{m}{S})^2 = 1392.4 \frac{N}{m^2}$$

$$I_u(z=200m) = \frac{c_{tt}}{\ln(\frac{z}{z_0})} = \frac{1.4}{\ln(\frac{200}{0.05})} = 0.169$$

$$v_{kast}(z = 200m) = v_s(z) \cdot \sqrt{1 + 2k_p \cdot I_u(z)} = 32.86 \cdot \sqrt{1 + 2 \cdot 3.5 \cdot 0.169} = 48.4 \frac{m}{s}$$

$$q_{kast}(z=200) = 0.5\rho v_{kast}^2(z) = 0.5 \cdot 1.25 \frac{kg}{m^3} \cdot (48.4 \frac{m}{S})^2 = 1464.1 \frac{N}{m^2}$$

Vind normalt på bruaksen i ferdigtilstand

$$p = 1 - e^{-\frac{1}{7}} = 1 - e^{-\frac{1}{50}} = 0.0199$$

$$c_{prob} = \left(\frac{1 - K_1 ln[-ln(1-p)]}{1 - K_1 ln[-ln(0.98)]}\right)^n = \left(\frac{1 - 0.2 ln[-ln(1-0.0199)]}{1 - 0.2 ln[-ln(0.98)]}\right)^{0.5} = 1.0$$

 $v_b = C_{dir} \cdot C_{season} \cdot C_{prob} \cdot v_{b,0} = 1.0 \cdot 1.0 \cdot 1.0 \cdot 26 \frac{m}{S} = 26 \frac{m}{S}$

$$c_r(z = 50m) = k_t \cdot ln(\frac{z}{z_0}) = 0.17 \cdot ln(\frac{50}{0.01}) = 1.45$$

$$v_s(z = 50m) = c_r(z = 50) \cdot v_b = 1.45 \cdot 26 \frac{m}{s} = 37.7 \frac{m}{s}$$

$$c_r(z=100m) = k_t \cdot ln(\frac{z}{z_0}) = 0.17 \cdot ln(\frac{100}{0.01}) = 1.57$$

$$v_s(z=100m) = c_r(z=100) \cdot v_b = 1.57 \cdot 26 \frac{m}{s} = 40.82 \frac{m}{s}$$

$$c_r(z = 150m) = k_t \cdot ln(\frac{z}{z_0}) = 0.17 \cdot ln(\frac{150}{0.01}) = 1.63$$

$$v_s(z = 150m) = c_r(z = 150) \cdot v_b = 1.63 \cdot 26 \frac{m}{s} = 42.38 \frac{m}{s}$$

$$c_r(z=200m) = k_t \cdot ln(\frac{z}{z_0}) = 0.17 \cdot ln(\frac{200}{0.01}) = 1.68$$

$$v_s(z=200m) = c_r(z=200) \cdot v_b = 1.68 \cdot 26 \frac{m}{s} = 43.86 \frac{m}{s}$$

$$I_u(z=50m) = \frac{c_{tt}}{ln(\frac{z}{z_0})} = \frac{1.2}{ln(\frac{50}{0.01})} = 0.141$$

$$v_{kast}(z = 50m) = v_s(z) \cdot \sqrt{1 + 2k_p \cdot I_u(z)} = 37.7 \cdot \sqrt{1 + 2 \cdot 3.5 \cdot 0.141} = 53.14 \frac{m}{s}$$

$$q_{kast}(z=50) = 0.5\rho v_{kast}^2(z) = 0.5 \cdot 1.25 \frac{kg}{m^3} \cdot (53.14 \frac{m}{S})^2 = 1762.3 \frac{N}{m^2}$$

$$I_u(z = 100m) = \frac{c_{tt}}{ln(\frac{z}{z_0})} = \frac{1.2}{ln(\frac{100}{0.01})} = 0.130$$

$$v_{kast}(z = 100m) = v_s(z) \cdot \sqrt{1 + 2k_p \cdot I_u(z)} = 40.82 \cdot \sqrt{1 + 2 \cdot 3.5 \cdot 0.130} = 56.3 \frac{m}{s}$$

$$q_{kast}(z=100) = 0.5\rho v_{kast}^2(z) = 0.5 \cdot 1.25 \frac{kg}{m^3} \cdot (56.3 \frac{m}{S})^2 = 1981.1 \frac{N}{m^2}$$

$$I_u(z=150m) = \frac{c_{tt}}{\ln(\frac{z}{z_0})} = \frac{1.2}{\ln(\frac{150}{0.01})} = 0.125$$

$$v_{kast}(z = 150m) = v_s(z) \cdot \sqrt{1 + 2k_p \cdot I_u(z)} = 42.38 \cdot \sqrt{1 + 2 \cdot 3.5 \cdot 0.125} = 58.2 \frac{m}{s}$$

$$q_{kast}(z = 150m) = 0.5\rho v_{kast}^2(z) = 0.5 \cdot 1.25 \frac{kg}{m^3} \cdot (58.2 \frac{m}{S})^2 = 2117.0 \frac{N}{m^2}$$

$$I_u(z = 200m) = \frac{c_{tt}}{\ln(\frac{z}{z_0})} = \frac{1.2}{\ln(\frac{200}{0.01})} = 0.121$$

$$v_{kast}(z = 200m) = v_s(z) \cdot \sqrt{1 + 2k_p \cdot I_u(z)} = 43.86 \cdot \sqrt{1 + 2 \cdot 3.5 \cdot 0.121} = 59.5 \frac{m}{s}$$

$$q_{kast}(z=200) = 0.5\rho v_{kast}^2(z) = 0.5 \cdot 1.25 \frac{kg}{m^3} \cdot (59.5 \frac{m}{S})^2 = 2212.7 \frac{N}{m^2}$$

Vindlast på tårnbena

Brutårnene har avrundede hjørner med en radius på 250 mm. b og d i de ulike høydene regnes ut ved å ta snittverdien av tårndimensjonene hver 4. meter i det gitte intervallet. Dette gjøres ved bruk av Excel.

$$\psi_r = 1 - \frac{\frac{r}{b}}{0.2} \cdot 0.5$$

$$\phi = \frac{A}{A_c} = \frac{100 \ m^2}{1000 \ m^2} = 10$$

$$\lambda = min(1.4 \cdot \frac{l}{b}, 70)$$

hvor I er lengden og b er bredden på konstruksjonen.

 ψ_{λ} finnes av figuren under

Figur 50: *ψ*_λ [16]

$$C_f = C_{f,0} \cdot \psi_r \cdot \psi_\lambda$$

Figur 51: *C*_{*f*,0} [16]

Kote [m]	B[mm]	H[mm]	W[mm]	8[m]	H[m]	W[m]	r/b lengde	psi_r lengde	r/b tverr	psi_r tverr
	7 7051	8661	23476	7.051	8.661	23.476	0.035455964	0.911360091	0.028865027	0.927837432
1	1 6939	8441	23177	6.939	8.441	23.177	0.036028246	0.909929385	0.029617344	0.92595664
1	5 6830	8228	22879	6.83	8.228	22.879	0.036603221	0.908491947	0.030384054	0.924039864
1	9 6723	8020	22580	6.723	8.02	22.58	0.03718578	0.90703555	0.03117207	0.922069825
2	3 6618	7818	22281	6.618	7.818	22.281	0.037775763	0.905560592	0.031977488	0.92005628
2	7 6517	7623	21983	6.517	7.623	21.983	0.038361209	0.904096977	0.032795487	0.918011282
3	1 6417	7433	21684	6.417	7.433	21.684	0.038959015	0.902602462	0.033633795	0.915915512
3	5 6321	7249	21386	6.321	7.249	21.386	0.039550704	0.90112324	0.034487516	0.913781211
3	9 6226	7071	21087	6.226	7.071	21.087	0.040154192	0.89961452	0.035355678	0.911610805
4	6134	6899	20788	6.134	6.899	20.788	0.04075644	0.898108901	0.036237136	0.90940716
4	7 6045	6734	20490	6.045	6.734	20.49	0.041356493	0.896608768	0.037125037	0.907187407
5	1 5958	6574	20191	5.958	6.574	20.191	0.041960389	0.895099027	0.038028598	0.904928506
5	5 5874	6420	19892	5.874	6.42	19.892	0.042560436	0.89359891	0.03894081	0.902647975
5	9 5792	6271	19594	5.792	6.271	19.594	0.043162983	0.892092541	0.03986605	0.900334875
6	3 5713	6129	19295	5.713	6.129	19.295	0.043759846	0.890600385	0.040789688	0.898025779
6	7 5636	5993	18996	5.636	5.993	18.996	0.0443577	0.889105749	0.041715335	0.895711664
7	1 5562	5863	18698	5.562	5.863	18.698	0.04494786	0.887630349	0.042640287	0.893399284
7	5 5490	5738	18399	5.49	5.738	18.399	0.045537341	0.886156648	0.043569188	0.89107703
7	9 5421	5620	18101	5.421	5.62	18.101	0.046116953	0.884707619	0.044483986	0.888790036
8	3 5355	5508	17802	5.355	5.508	17.802	0.046685341	0.883286648	0.045388526	0.886528686
8	7 5290	5401	17503	5.29	5.401	17.503	0.047258979	0.881852552	0.046287724	0.884280689
9	1 5229	5301	17205	5.229	5.301	17.205	0.047810289	0.880474278	0.047160913	0.882097717
9	5 5170	5206	16906	5.17	5.206	16.906	0.048355899	0.879110251	0.048021514	0.879946216
9	9 5113	5117	16607	5.113	5.117	16.607	0.048894974	0.877762566	0.048856752	0.87785812
10	3 5059	5035	16309	5.059	5.035	16.309	0.049416881	0.876457798	0.049652433	0.875868918
10	7 5007	4958	16010	5.007	4.958	16.01	0.049930098	0.875174755	0.050423558	0.873941105
11	1 4958	4887	15711	4.958	4.887	15.711	0.050423558	0.873941105	0.051156129	0.872109679
11	5 4911	4822	15413	4.911	4.822	15.413	0.050906129	0.872734677	0.051845707	0.870385732
11	9 4867	4763	15114	4.867	4.763	15.114	0.051366345	0.871584138	0.052487928	0.868780181
12	3 4826	4710	14816	4.826	4.71	14.816	0.051802735	0.870493162	0.053078556	0.867303609
12	7 4789	4663	14517	4.789	4.663	14.517	0.052202965	0.869492587	0.053613554	0.865966116
13	1 4750	4622	14218	4.75	4.622	14.218	0.052631579	0.868421053	0.054089139	0.864777153
13	5 4716	4587	13920	4.716	4.587	13.92	0.053011026	0.867472434	0.054501853	0.863745367
13	9 4684	4558	13621	4.684	4.558	13.621	0.053373185	0.866567037	0.054848618	0.862878455
14	3 4655	4535	13322	4.655	4.535	13.322	0.053705693	0.865735768	0.055126792	0.862183021
14	7 4628	4517	13024	4.628	4.517	13.024	0.054019015	0.864952463	0.055346469	0.861633828
15	1 4604	4506	12725	4.604	4.506	12.725	0.054300608	0.86424848	0.05548158	0.86129605
15	5 4583	4501	12426	4.583	4.501	12.426	0.054549422	0.863626446	0.055543213	0.861141968
15	9 4564	4500	12128	4.564	4.5	12.128	0.054776512	0.86305872	0.055555556	0.861111111
16	3 4547	4500	11829	4.547	4.5	11.829	0.054981306	0.862546734	0.055555556	0.861111111
16	7 4533	4500	11531	4.533	4.5	11.531	0.055151114	0.862122215	0.055555556	0.861111111
17	1 4521	4500	11232	4.521	4.5	11.232	0.055297501	0.861756249	0.055555556	0.861111111
17	5 4512	4500	10933	4.512	4.5	10.933	0.055407801	0.861480496	0.055555556	0.861111111
17	9 4506	4500	10635	4.506	4.5	10.635	0.05548158	0.86129605	0.055555556	0.861111111
18	3 4502	4500	10336	4.502	4.5	10.336	0.055530875	0.861172812	0.055555556	0.861111111
18	5 4501	4500	10187	4.501	4.5	10.187	0.055543213	0.861141968	0.055555556	0.861111111
187.	5 4500	4500	10000	4.5	4.5	10	0.055555556	0.861111111	0.055555556	0.861111111

I Lengderetning	kraftfaktor br	utårn					
Høydeintervall	d/b	cf0	psi_r lengde	lambda	phi	psi_lamda	cf lengde
0-50	1.1667802	2	0.9033026	52.792588	0.3144386	0.98	1.7704731
50-100	1.0494113	2.08	0.8862675	53.161871	0.3802462	0.97	1.7881333
100-150	0.9809522	2.12	0.8703599	53.527832	0.4390889	0.965	1.7805822
150-200	0.9926614	2.11	0.8621419	53.890339	0.4607319	0.96	1.7463547
I Tverretning kra	affaktor brutå	rn					
Høydeintervall	d/b	cf0	psi_r tverr	lambda	phi	psi_lambda	cf tverr
0-50	0.8570594	2.24	0.9167335	52.819708	0.3144386	0.98	2.0124134
50-100	0.9529152	2.15	0.891202	52.819708	0.3802462	0.97	1.8586019
100-150	1.0194176	2.09	0.8677662	52.819708	0.4390889	0.965	1.7501543
150-200	1.0073929	2.1	0.8611307	52,819708	0.4607319	0.96	1.736039

 $F_D(z) = C_f \cdot q_{kast}(z) \cdot H \cdot L$

hvor

- C_f er kraftfaktor for konstruksjonsdeler med rektangulært tversnitt der vinden står vinkel rett på en av flatene.
- H er bredden av flaten hvor vinden treffer.
- L er konstruksjonsdelens høyde.

Høyde[m]	$F_{d,normalt}\left[\frac{kN}{m}\right]$	$F_{d,langs}\left[\frac{kN}{m}\right]$
0-50	26.8	13.0
50-100	21.3	12.7
100-150	17.5	12.0
150-200	17.3	11.6

Tabell 58: Vindlast på tårn i ferdigtilstand

Høyde[m]	$F_{d,normalt}\left[\frac{kN}{m}\right]$	$F_{d,langs}\left[\frac{kN}{m}\right]$
0-50	24.3	11.7
50-100	19.3	11.5
100-150	15.9	10.8
150-200	15.7	10.5

Tabell 59: Vindlast på tårn i byggefase

Vindlast på Planumsrigel

d/*b* = 6500/7500 = 0.867

Figur 52: *C*_{*f*,0} [16]

$$C_f = C_{f,0} \cdot \psi_r \cdot \psi_\lambda = 2.25 \cdot 1.0 \cdot 1.0 = 2.25$$

byggetilstand:

$$F_D = q_{kast}(z = 50) \cdot H \cdot C_f = 1022.78 \cdot 7.5 \cdot 2.25 = 17259.47 \frac{N}{m}$$

ferdigtilstand:

$$F_D = q_{kast}(z = 50) \cdot H \cdot C_f = 1128.9 \cdot 7.5 \cdot 2.25 = 19050.19 \frac{N}{m}$$

Vindlast på midtrigel

d/b = 4689/8300 = 0.565

Figur 53: C_{f,0} [16]

 $C_f = C_{f,0} \cdot \psi_r \cdot \psi_\lambda = 2.32 \cdot 1.0 \cdot 1.0 = 2.32$

byggetilstand:

$$F_D = q_{kast}(z = 100) \cdot H \cdot C_f = 1172.27 \cdot 8.3 \cdot 2.32 = 22573.29 \frac{N}{m}$$

ferdigtilstand:

$$F_D = q_{kast}(z = 100) \cdot H \cdot C_f = 1293.9 \cdot 8.3 \cdot 2.32 = 24915.33 \frac{N}{m}$$

Vindlast på topptrigel

d/b = 4000/6000 = 0.667

Figur 54: C_{f,0} [16]

 $C_f = C_{f,0} \cdot \psi_r \cdot \psi_\lambda = 2.38 \cdot 1.0 \cdot 1.0 = 2.38$

byggetilstand:

$$F_D = q_{kast}(z = 200) \cdot H \cdot C_f = 1326.4746 \cdot 6 \cdot 2.38 = 18942.05 \frac{N}{m}$$

ferdigtilstand:

$$F_D = q_{kast}(z = 150) \cdot H \cdot C_f = 1392.4 \cdot 6 \cdot 2.38 = 19883.472 \frac{N}{m}$$

ved beregning av vindlast på topprigel i ferdigtilstand ble benyttet vindtrykk for høyde ved 150m. Det hadde vært mer korrekt å benytte seg av vindtrykket ved høyde på 200m. Feilen ble funnet i etterkant og ble ikke rettet ettersom den er minimal.

Vindlast på hovedkabel

$$\frac{k}{b} = \frac{0.2mm}{620mm} = 3.22 \cdot 10^{-4}$$
$$Re = \frac{b \cdot v(Z_e)}{v} = \frac{0.62m \cdot 58.06 \frac{m}{s}}{15 \cdot 10^{-6} \frac{m^2}{s}} = 2.4 \cdot 10^{6}$$

Figur 55: C_{f,0} for hovedkabelen

$$F_D = C_{f,0} \cdot q_{kast}(z = 150) \cdot b = 0.81 \cdot 2117 \frac{N}{m^2} \cdot 0.62 \ m = 1.063 \frac{kN}{m}$$

Vindlast på brubjelke

- $C_D = 0.806$
- $C_L = -0.221$
- $C_M = -0.003$

inkluderer bidraget fra hengstengene og hengstangfestene i formaktoren CD

$$C_D = 1.06 \cdot 0.806 = 0.854$$

$$F_D = C_D \cdot q_{kast}(z = 60m) \cdot H \cdot L = 0.854 \cdot 1816.36 \frac{N}{m^2} \cdot 3.33m \cdot \frac{1m}{m} = 5165.40 \frac{N}{m}$$

$$F_L = C_L \cdot q_{kast}(z = 60m) \cdot B \cdot L = -0.221 \cdot 1816.36 \frac{N}{m^2} \cdot 18.3m \cdot \frac{1m}{m} = -7345.90 \frac{N}{m}$$

$$M = C_M \cdot q_{kast}(Z = 60m) \cdot B^2 \cdot L = -0.003 \cdot 1816.36 \frac{N}{m^2} \cdot 18.3m^2 \cdot \frac{1m}{m} = -1824.84 \frac{Nm}{m}$$

Vindlast på hengstenger og hengstangfester

Det er 130 hengstenger på Hardangerbrua og den totale lengden er ca. 6000 meter. Diameteren er 68 mm og overflateruhenten k er 0.2 mm.

Reynoldstallet blir

$$Re = \frac{b \cdot v(ze)}{v} = \frac{0.068 \ m \cdot 58.2 \frac{m}{s^2}}{15 \cdot 10^{-6} \ \frac{m^2}{s}} = 2.39 \cdot 10^5$$

$$\frac{k}{b} = \frac{0.2mm}{68mm} = 2.94 \cdot 10^{-3}$$

Figur 56 viser at kraftfaktoren blir 0.816.

Vindfangarealet fra hengstenger

 $A = 0.0068 \ m \cdot 6000 \ m = 408 \ m^2$

De 260 hengstangfestene gir 0.4 m^2 ekstra vindfang hver. Totalt tileggsareal er dermed

$$A = 408 \, m^2 + 0.4 \, m^2 \cdot 260 = 512 \, m^2$$

Det blir antatt at vindlasten fra hengstengene blir fordelt 50-50 til hovedkabel og brubjelken. Siden brubjelken, hengstengene og hovedkabelen har cirka samme kraftfaktor kan bidraget beregnes ved å finne arealet av vindfanget til hengstengene.

Hovedkabelenes vindfangareal er

$$A_{kabel} = 1339.2 \, m \cdot 0.62 \, m \cdot 2 = 1660 \, m^2$$

Skaleringsfaktor for hovedkablene blir

$$\frac{1660 \, m^2 + 512 \, m^2}{1660 \, m^2} = 1.15$$

Tilleget til hovedkablene blir 15%.

Brubjelkens vindfangareal er

$$A_{brubjelke} = 1310 \ m \cdot 3.33 \ m = 4362 \ m^2$$

Skaleringsfaktor for hovedkablene blir

$$\frac{4362\,m^2 + 512\,m^2}{4362\,m^2} = 1.12$$

På grunn av at det er to kabelplan og bare en brubjelke blir tilleget på på brubjelken 6%.

Vedlegg C: Kontroll av lamellmetoden

Innhold:

Beregning av M-N diagram for kontrolltverrsnitt ved håndregning.

Moment-krumning diagram for de 4 aksiallastene som kontrolleres.

Beregnet α og σ_c ved håndregning og spenning i ytterste lag ved lamellmetoden.

Gitt tverrsnitt med symmetrisk armering:

Velger tøyningstilstander :

1. Rent trykk.

<u>Bruddkriterium C</u>, $\varepsilon_c = \varepsilon_{c3} = 1,75 \cdot 10^{-3}$

 $\varepsilon_{yd} = \frac{f_{yd}}{E_s} = \frac{434}{200000} = 0,00217 > \varepsilon_{c3} \rightarrow \text{armeringen flyter ikke}$

$$\begin{split} T_c &= f_{cd} bh = 17 \cdot 300 \cdot 400 \cdot 10^{-3} = \ 2040 \ kN \\ S_1 &= \sigma_{sd} \cdot A_{s1} = E_s \epsilon_{c3} A_{s1} = 2 \cdot 10^5 \cdot 1,75 \cdot 10^{-3} \cdot 1473 \cdot 10^{-3} = 515,5 \ kN = \ S_2 \\ \text{Aksiell likevekt}: \qquad \underline{N_1} = T_c + S_1 + S_2 = 2040 + 2 \cdot 515,5 = \ \underline{3071 \ kN} \\ \text{Momentlikevekt}: \qquad M_1 = 0 \end{split}$$

2. Trykkbrudd i betong

Bruddkriterium B og C samtidig

 $\epsilon_{s1} = 40 \cdot 0,0035/400 = 0,35 \cdot 10^{-3} < \epsilon_{yd} \rightarrow \text{ikke flytning}$ $\sigma_{sd} = E_s \epsilon_{s1} = 200000 \cdot 0,00035 = 70 \text{ N}/\text{mm}^2$

$$T_{c} = f_{cd}b^{.0},8h = 17^{.3}00^{.0},8^{.4}00^{.1}0^{.3} = 1632 \text{ kN}$$

$$S_{1} = \sigma_{sd}A_{s1} = 70^{.1}473^{.1}0^{.3} = 103,1 \text{ kN}$$

$$S_{2} = f_{vd}A_{s2} = 434^{.1}473^{.1}0^{.3} = 639,3 \text{ kN}$$

Aksiell likevekt: $N_2 = T_c + S_1 + S_2 = 1632 + 103,1 + 639,3 = 2374 \text{ kN}$

Momentlikevekt om tyngdepunktsakse:

3. Trykkbrudd i betong samtidig med flytning i armering

<u>Bruddkriterium B</u>, $\varepsilon_c = \varepsilon_{cu3}$ og $\varepsilon_s = \varepsilon_{yd}$

Trykksonehøyde: $\alpha d = \frac{3,5}{3,5+2,17} \cdot d = 0,617d = 222,1mm$

Tøyning i trykkarmering: $\varepsilon_{s2} = \frac{222, 1-40}{222, 1} \cdot 3, 5 \cdot 10^{-3} = 2,87 \cdot 10^{-3}$ (flyter)

 $T_c = f_{cd} \cdot b \cdot 0, 8 \cdot \alpha d = 17 \cdot 300 \cdot 0, 8 \cdot 222, 1 \cdot 10^{-3} = 906 \text{ kN}$

 $S_1 = S_2 = f_{yd}A_{s1} = 434.1473.10^{-3} = 639,3 \text{ kN}$

Aksiell likevekt : $N_3 = T_c + S_2 - S_1 = T_c = 906 \text{ kN}$

Momentlikevekt om tyngdepunktsaksen :

 $M_3 = T_c \cdot (0,5h - 0,4 \text{ ad}) + S_1 \cdot h'$ = 906(0,2 - 0,4.0,2221) + 639,3.0,32 = <u>305 kNm</u>

4. Trykkbrudd i betong og dobbel flytetøyning i strekkarmering.

Bruddkriterium B, $\varepsilon_c = \varepsilon_{cu3}$ og $\varepsilon_{s1} = 2\varepsilon_{vk}$

Trykksonehøyde: $\alpha d = \frac{3,5}{3,5+5} \cdot d = 0,412d = 148,3mm$

Trykkarmeringstøyning: $\varepsilon_{s2} = \frac{148, 3 - 40}{148, 3} \cdot 3, 5 \cdot 10^{-3} = 2,56 \cdot 10^{-3}$ (flyter)

 $T_c = f_{cd}b.0, 8.\alpha d = 17.300.0, 8.148, 3.10^{-3} = 605 \text{ kN}$

 $S_1 = S_2 = 639,3 \text{ kN}$

Aksiell likevekt : $N_4 = T_c + S_2 - S_1 = 605 \text{ kN}$

Momentlikevekt om tyngdepunktsaksen :

 $M_4 = T_c(0.5h - 0.4\alpha d) + S_1h' = 605.0.14 + 639.3.0.32 = 290 kNm$

5. Trykkbrudd i betong og stor armeringstøyning

<u>Bruddkriterium B</u>, $\varepsilon_c = \varepsilon_{cu3}$ og $\varepsilon_{s1} = 0,015$

Trykksonehøyde : $\alpha d = \frac{3,5}{3,5+15} \cdot d = 0,189d = 68,1mm$

Trykkarmeringstøyning: $\varepsilon_{s2} = \frac{68, 1 - 40}{68, 1} \cdot 3, 5 \cdot 10^{-3} = 1,444 \cdot 10^{-3}$ (flyter ikke)

Spenning i trykkarmering : $\sigma_{sd} = 2 \cdot 10^5 \cdot 1,444 \cdot 10^{-3} = 288,8 \text{ N/mm}^2$

 $T_c = f_{cd}b.0.8\alpha d = 17.300.0.8.68, 1.10^{-3} = 277.8 \text{ kN}$

 $S_1 = 639,3 \text{ kN}$

 $S_2 = \sigma_{sd}A_{s2} = 288,8.1473.10^{-3} = 424,2 \text{ kN}$

Aksiell likevekt : $N_5 = T_c + S_2 - S_1 = 277,8 + 424,2 -639,3 = <u>63 kN</u>$ Momentlikevekt :

 $M_5 = T_c(0,2 - 0,4\alpha d) + S_1h'/2 + S_2h'/2 = 48,0 + 102,3 + 67,9 = 218 \text{ kNm}$

Scanned with CamScanner

N = 250 kN

M = 225.86 kNm N = 906 kN

SUM -905999.46 -225858743.8

M = 18422 kNm N = 906 kN

nc	crete cross section (divisions, I=1:20)								
			Area, A _i	Height, h _i	y-coord, y _i	Strain, ε _{ci} [-]	Stress, σ _{ci}	Axial force, N _i	Moment, M _i
		_	[mm ²]	[mm]	[mm]		[N/mm ²]	[N]	[Nmm]
	(upper edge)	1	6000	390.0	190.0	-0.0012446	-20.25	-121527.3	-23090191.3
		2	6000	370.0	170.0	-0.0011295	-19.15	-114894.6	-19532086.3
		3	6000	350.0	150.0	-0.0010144	-17.89	-107322.8	-16098417.3
		4	6000	330.0	130.0	-0.0008992	-16.47	-98811.8	-12845533.0
		5	6000	310.0	110.0	-0.0007841	-14.89	-89361.7	-9829782.2
		6	6000	290.0	90.0	-0.0006690	-13.16	-78972.4	-7107513.7
		7	6000	270.0	70.0	-0.0005539	-11.27	-67643.9	-4735076.3
		8	6000	250.0	50.0	-0.0004388	-9.23	-55376.4	-2768818.6
		9	6000	230.0	30.0	-0.0003237	-7.03	-42169.7	-1265089.6
		10	6000	210.0	10.0	-0.0002086	-4.67	-28023.8	-280237.9
		11	6000	190.0	-10.0	-0.0000935	-2.16	-12938.8	129387.7
		12	6000	170.0	-30.0	0.0000216	0.00	0.0	0.0
		13	6000	150.0	-50.0	0.0001368	0.00	0.0	0.0
		14	6000	130.0	-70.0	0.0002519	0.00	0.0	0.0
		15	6000	110.0	-90.0	0.0003670	0.00	0.0	0.0
		16	6000	90.0	-110.0	0.0004821	0.00	0.0	0.0
		17	6000	70.0	-130.0	0.0005972	0.00	0.0	0.0
		18	6000	50.0	-150.0	0.0007123	0.00	0.0	0.0
		19	6000	30.0	-170.0	0.0008274	0.00	0.0	0.0
	(lower edge)	20	6000	10.0	-190.0	0.0009425	0.00	0.0	0.0
inf	orcement								
			Area, A _i	Height, h _i	y-coord, y _i	o	Stress, o _{si}		
			[mm ²]	[mm]	[mm]	Strain, $\hat{\epsilon}_{si}$ [-]	[N/mm ²]		
	Compressive	reinf	1472.62	360.0	160.0	-0.0010719	-214.38	-315704.6	-50512729.6
	Toncilo roinf		1472 62	40.0	-160.0	0 0007699	153 98	226747 3	-36279565 3

SUM -906000.36 -184215653.2

M = 137.89 kNm N = 906 kN

		Area, A _i	Height, h _i	y-coord, y_i	Churcher and D	Stress, σ_{ci}	Axial force, N _i	Moment, M _i
		[mm ²]	[mm]	[mm]	Strain, ϵ_{ci} [-]	[N/mm ²]	[N]	[Nmm]
(upper edge)	1	6000	390.0	190.0	-0.0009390	-16.98	-101860.3	-19353448.5
	2	6000	370.0	170.0	-0.0008652	-16.02	-96117.7	-16340000.7
	3	6000	350.0	150.0	-0.0007914	-15.00	-89989.0	-13498351.3
	4	6000	330.0	130.0	-0.0007176	-13.91	-83474.3	-10851662.8
	5	6000	310.0	110.0	-0.0006438	-12.76	-76573.6	-8423097.3
	6	6000	290.0	90.0	-0.0005700	-11.55	-69286.9	-6235817.0
	7	6000	270.0	70.0	-0.0004962	-10.27	-61614.1	-4312984.4
	8	6000	250.0	50.0	-0.0004224	-8.93	-53555.2	-2677761.6
	9	6000	230.0	30.0	-0.0003486	-7.52	-45110.4	-1353310.9
	10	6000	210.0	10.0	-0.0002748	-6.05	-36279.5	-362794.6
	11	6000	190.0	-10.0	-0.0002010	-4.51	-27062.5	270625.1
	12	6000	170.0	-30.0	-0.0001272	-2.91	-17459.5	523785.9
	13	6000	150.0	-50.0	-0.0000534	-1.25	-7470.5	373525.5
	14	6000	130.0	-70.0	0.0000204	0.00	0.0	0.0
	15	6000	110.0	-90.0	0.0000942	0.00	0.0	0.0
	16	6000	90.0	-110.0	0.0001680	0.00	0.0	0.0
	17	6000	70.0	-130.0	0.0002418	0.00	0.0	0.0
	18	6000	50.0	-150.0	0.0003156	0.00	0.0	0.0
	19	6000	30.0	-170.0	0.0003894	0.00	0.0	0.0
(lower edge)	20	6000	10.0	-190.0	0.0004632	0.00	0.0	0.0

	Area, A _i	Height, h _i	y-coord, y _i	Strain c [-]	Stress, σ_{si}		
	[mm ²]	[mm]	[mm]	Strain, e _{si} [-]	[N/mm ²]		
Compressive reinf	1472.62	360.0	160.0	-0.0008283	-165.67	-243965.3	-39034449.3
Tensile reinf	1472.62	40.0	-160.0	0.0003525	70.50	103818.6	-16610978.8

SUM -906000.07 -137886720.6

M = 99.21 kNm N = 500 kN

M = 142.22 kNm N = 500 kN

SUM -499999.97 -142222871.9

M = 222.22 kNm N = 500 kN

С

oncrete cross se	ncrete cross section (divisions, i=1:20)							
		Area, A _i	Height, h _i	y-coord, y_i	Churchen and L 1	Stress, σ_{ci}	Axial force, N _i	Moment, M _i
		[mm ²]	[mm]	[mm]	Strain, ϵ_{ci} [-]	[N/mm ²]	[N]	[Nmm]
(upper edge)	1	6000	390.0	190.0	-0.0013734	-21.31	-127837.3	-24289091.7
	2	6000	370.0	170.0	-0.0012004	-19.85	-119094.0	-20245973.6
	3	6000	350.0	150.0	-0.0010274	-18.04	-108229.4	-16234402.8
	4	6000	330.0	130.0	-0.0008544	-15.87	-95243.5	-12381654.1
	5	6000	310.0	110.0	-0.0006814	-13.36	-80136.4	-8815002.6
	6	6000	290.0	90.0	-0.0005084	-10.48	-62908.0	-5661722.9
	7	6000	270.0	70.0	-0.0003354	-7.26	-43558.4	-3049090.1
	8	6000	250.0	50.0	-0.0001624	-3.68	-22087.6	-1104379.0
	9	6000	230.0	30.0	0.0000106	0.00	0.0	0.0
	10	6000	210.0	10.0	0.0001836	0.00	0.0	0.0
	11	6000	190.0	-10.0	0.0003566	0.00	0.0	0.0
	12	6000	170.0	-30.0	0.0005296	0.00	0.0	0.0
	13	6000	150.0	-50.0	0.0007026	0.00	0.0	0.0
	14	6000	130.0	-70.0	0.0008756	0.00	0.0	0.0
	15	6000	110.0	-90.0	0.0010486	0.00	0.0	0.0
	16	6000	90.0	-110.0	0.0012216	0.00	0.0	0.0
	17	6000	70.0	-130.0	0.0013946	0.00	0.0	0.0
	18	6000	50.0	-150.0	0.0015676	0.00	0.0	0.0
	19	6000	30.0	-170.0	0.0017406	0.00	0.0	0.0
(lower edge)	20	6000	10.0	-190.0	0.0019136	0.00	0.0	0.0
ainforcomont								
emorcement		Area A	Hoight h	v-coord v		Stross a		
		Area, A _i	Height, h	y-coord, y _i	Strain, ε _{si} [-]	Stress, O _{si}		
		[mm ²]	[mm]	[mm]		[N/mm²]		
Compressive	reinf	1472.62	360.0	160.0	-0.0011139	-222.78	-328077.1	-52492342.8
Tensile reinf		1472.62	40.0	-160.0	0.0016541	330.82	487171.9	-/7947510.4
						SUM	-499999.76	-222221169.9

M = 119.02 kNm N = 700 kN

Concr	oncrete cross section (divisions, i=1:20)									
			Area, A _i	Height, h _i	y-coord, y _i	Churcher and L	Stress, σ _{ci}	Axial force, N _i	Moment, M _i	
			[mm ²]	[mm]	[mm]	Strain, ϵ_{ci} [-]	[N/mm ²]	[N]	[Nmm]	
	(upper edge)	1	6000	390.0	190.0	-0.0007733	-14.74	-88425.2	-16800786.9	
		2	6000	370.0	170.0	-0.0007080	-13.77	-82596.5	-14041407.3	
		3	6000	350.0	150.0	-0.0006427	-12.74	-76465.6	-11469837.7	
		4	6000	330.0	130.0	-0.0005774	-11.67	-70032.4	-9104213.0	
		5	6000	310.0	110.0	-0.0005121	-10.55	-63297.0	-6962668.0	
		6	6000	290.0	90.0	-0.0004468	-9.38	-56259.3	-5063337.8	
		7	6000	270.0	70.0	-0.0003815	-8.15	-48919.4	-3424357.1	
		8	6000	250.0	50.0	-0.0003162	-6.88	-41277.2	-2063860.9	
		9	6000	230.0	30.0	-0.0002509	-5.56	-33332.8	-999984.0	
		10	6000	210.0	10.0	-0.0001856	-4.18	-25086.1	-250861.3	
		11	6000	190.0	-10.0	-0.0001203	-2.76	-16537.2	165372.2	
		12	6000	170.0	-30.0	-0.0000550	-1.28	-7686.1	230581.7	
		13	6000	150.0	-50.0	0.0000103	0.00	0.0	0.0	
-		14	6000	130.0	-70.0	0.0000756	0.00	0.0	0.0	
		15	6000	110.0	-90.0	0.0001409	0.00	0.0	0.0	
		16	6000	90.0	-110.0	0.0002062	0.00	0.0	0.0	
		17	6000	70.0	-130.0	0.0002715	0.00	0.0	0.0	
-		18	6000	50.0	-150.0	0.0003368	0.00	0.0	0.0	
		19	6000	30.0	-170.0	0.0004021	0.00	0.0	0.0	
	(lower edge)	20	6000	10.0	-190.0	0.0004674	0.00	0.0	0.0	
Doinf	arcomont									
Reinin	Jicement		Area A		waaand w		Church a			
			Area, A _i	Height, h _i	y-coora, y _i	Strain, ε _{si} [-]	Stress, o _{si}			
			[mm ²]	[mm]	[mm]		[N/mm ²]			
-	Compressive	reinf	1472.62	360.0	160.0	-0.0006754	-135.07	-198909.9	-31825584.2	
	Tensile reinf		1472.62	40.0	-160.0	0.0003695	73.90	108824.8	-17411963.8	
							SUM	-699999.93	-119022908.0	
M = 163.76 kNm N = 700 kN

oncrete cross section (divisions, i=1:20)								
		Area, A _i	Height, h _i	y-coord, y _i	Churcher and L	Stress, σ _{ci}	Axial force, N _i	Moment, M _i
		[mm ²]	[mm]	[mm]	Strain, ϵ_{ci} [-]	[N/mm ²]	[N]	[Nmm]
(upper edge)	1	6000	390.0	190.0	-0.0010522	-18.32	-109916.9	-20884205.5
	2	6000	370.0	170.0	-0.0009470	-17.08	-102454.5	-17417258.5
	3	6000	350.0	150.0	-0.0008417	-15.70	-94207.0	-14131046.0
	4	6000	330.0	130.0	-0.0007365	-14.20	-85174.4	-11072672.8
	5	6000	310.0	110.0	-0.0006312	-12.56	-75356.8	-8289243.6
	6	6000	290.0	90.0	-0.0005260	-10.79	-64754.0	-5827863.0
	7	6000	270.0	70.0	-0.0004207	-8.89	-53366.2	-3735636.0
	8	6000	250.0	50.0	-0.0003155	-6.87	-41193.3	-2059667.2
	9	6000	230.0	30.0	-0.0002102	-4.71	-28235.4	-847061.4
	10	6000	210.0	10.0	-0.0001050	-2.42	-14492.3	-144923.4
	11	6000	190.0	-10.0	0.000003	0.00	0.0	0.0
	12	6000	170.0	-30.0	0.0001055	0.00	0.0	0.0
	13	6000	150.0	-50.0	0.0002107	0.00	0.0	0.0
	14	6000	130.0	-70.0	0.0003160	0.00	0.0	0.0
	15	6000	110.0	-90.0	0.0004212	0.00	0.0	0.0
	16	6000	90.0	-110.0	0.0005265	0.00	0.0	0.0
	17	6000	70.0	-130.0	0.0006317	0.00	0.0	0.0
	18	6000	50.0	-150.0	0.0007370	0.00	0.0	0.0
	19	6000	30.0	-170.0	0.0008422	0.00	0.0	0.0
(lower edge)	20	6000	10.0	-190.0	0.0009475	0.00	0.0	0.0
inforcement	6							
norcement		A		u seard u		Strees a		

		Area, A _i	Height, h _i	y-coord, y_i	Strain c []	Stress, σ_{si}		
	[mm ²]	[mm]	[mm]	Strain, e _{si} [-]	[N/mm ²]			
	Compressive reinf	1472.62	360.0	160.0	-0.0008943	-178.87	-263407.2	-42145158.8
	Tensile reinf	1472.62	40.0	-160.0	0.0007896	157.92	232558.1	-37209295.4

SUM -699999.95 -163764031.7

M = 204.73 kNm N = 700 kN

oncrete cross se	ncrete cross section (divisions, i=1:20)									
		Area, A _i	Height, h _i	y-coord, y _i	Charles [1]	Stress, σ _{ci}	Axial force, N _i	Moment, M _i		
		[mm ²]	[mm]	[mm]	Strain, ϵ_{ci} [-]	[N/mm ²]	[N]	[Nmm]		
(upper edge)	1	6000	390.0	190.0	-0.0013230	-20.92	-125510.1	-23846922.7		
	2	6000	370.0	170.0	-0.0011783	-19.64	-117821.1	-20029582.2		
	3	6000	350.0	150.0	-0.0010335	-18.11	-108646.5	-16296969.7		
	4	6000	330.0	130.0	-0.0008887	-16.33	-97986.3	-12738218.6		
	5	6000	310.0	110.0	-0.0007439	-14.31	-85840.6	-9442462.7		
	6	6000	290.0	90.0	-0.0005992	-12.03	-72209.3	-6498835.4		
	7	6000	270.0	70.0	-0.0004544	-9.52	-57092.4	-3996470.5		
	8	6000	250.0	50.0	-0.0003096	-6.75	-40490.0	-2024501.4		
	9	6000	230.0	30.0	-0.0001648	-3.73	-22402.1	-672061.8		
	10	6000	210.0	10.0	-0.0000201	-0.47	-2828.5	-28285.3		
	11	6000	190.0	-10.0	0.0001247	0.00	0.0	0.0		
	12	6000	170.0	-30.0	0.0002695	0.00	0.0	0.0		
	13	6000	150.0	-50.0	0.0004143	0.00	0.0	0.0		
	14	6000	130.0	-70.0	0.0005591	0.00	0.0	0.0		
	15	6000	110.0	-90.0	0.0007038	0.00	0.0	0.0		
	16	6000	90.0	-110.0	0.0008486	0.00	0.0	0.0		
	17	6000	70.0	-130.0	0.0009934	0.00	0.0	0.0		
	18	6000	50.0	-150.0	0.0011382	0.00	0.0	0.0		
	19	6000	30.0	-170.0	0.0012829	0.00	0.0	0.0		
(lower edge)	20	6000	10.0	-190.0	0.0014277	0.00	0.0	0.0		
einforcement										
		Area, A _i	Height, h _i	y-coord, y _i	Strain s. [-]	Stress, σ_{si}				
		[mm ²]	[mm]	[mm]		[N/mm ²]				
Compressive	reinf	1472.62	360.0	160.0	-0.0011059	-221.18	-325708.5	-52113361.9		
Tensile reinf	Tensile reinf		40.0	-160.0	0.0012105	242.11	356535.4	-57045668.3		
						SUM	-699999.95	-204733340.6		

M = 71.95 kNm N = 250 kN

SUM -249999.97 -71949763.4

M = 153.01 kNm N = 250 kN

ncrete cross section (divisions, i=1:20)								
		Area, A _i	Height, h _i	y-coord, y _i	Churcher of 1	Stress, σ_{ci}	Axial force, N _i	Moment, M _i
		[mm ²]	[mm]	[mm]	Strain, ϵ_{ci} [-]	[N/mm ²]	[N]	[Nmm]
(upper edge)	1	6000	390.0	190.0	-0.0008616	-15.97	-95825.2	-18206787.7
	2	6000	370.0	170.0	-0.0007405	-14.26	-85533.5	-14540701.9
	3	6000	350.0	150.0	-0.0006194	-12.37	-74202.3	-11130338.8
	4	6000	330.0	130.0	-0.0004983	-10.31	-61831.4	-8038076.1
	5	6000	310.0	110.0	-0.0003772	-8.07	-48420.8	-5326290.9
	6	6000	290.0	90.0	-0.0002560	-5.66	-33970.7	-3057360.8
	7	6000	270.0	70.0	-0.0001349	-3.08	-18480.9	-1293663.0
	8	6000	250.0	50.0	-0.0000138	-0.33	-1951.5	-97575.1
	9	6000	230.0	30.0	0.0001073	0.00	0.0	0.0
	10	6000	210.0	10.0	0.0002284	0.00	0.0	0.0
	11	6000	190.0	-10.0	0.0003495	0.00	0.0	0.0
	12	6000	170.0	-30.0	0.0004706	0.00	0.0	0.0
	13	6000	150.0	-50.0	0.0005918	0.00	0.0	0.0
	14	6000	130.0	-70.0	0.0007129	0.00	0.0	0.0
	15	6000	110.0	-90.0	0.0008340	0.00	0.0	0.0
	16	6000	90.0	-110.0	0.0009551	0.00	0.0	0.0
	17	6000	70.0	-130.0	0.0010762	0.00	0.0	0.0
	18	6000	50.0	-150.0	0.0011973	0.00	0.0	0.0
	19	6000	30.0	-170.0	0.0013184	0.00	0.0	0.0
(lower edge)	20	6000	10.0	-190.0	0.0014395	0.00	0.0	0.0
inforcement								
		Area, A _i	Height, h _i	y-coord, y _i	Charles (1)	Stress, σ _{si}		
		[mm ²]	[mm]	[mm]	Strain, ε _{si} [-]	[N/mm ²]		
Compressiv	e reinf	1472.62	360.0	160.0	-0.0006799	-135.99	-200258.1	-32041299.7
Tensile reinf	:	1472.62	40.0	-160.0	0.0012579	251.57	370474.4	-59275897.4
						SUM	-250000.02	-153007991.5

M = 231.42 kNm N = 250 kN

С

oncrete cross section (divisions, i=1:20)									
		Area, A _i	Height, h _i	y-coord, y _i	Churcha II	Stress, σ _{ci}	Axial force, N _i	Moment, M _i	
		[mm ²]	[mm]	[mm]	Strain, ϵ_{ci} [-]	[N/mm ²]	[N]	[Nmm]	
(upper edge)	1	6000	390.0	190.0	-0.0013363	-21.02	-126138.8	-23966363.1	
	2	6000	370.0	170.0	-0.0011395	-19.25	-115512.3	-19637095.7	
	3	6000	350.0	150.0	-0.0009428	-17.02	-102142.6	-15321397.0	
	4	6000	330.0	130.0	-0.0007461	-14.34	-86029.7	-11183862.3	
	5	6000	310.0	110.0	-0.0005493	-11.20	-67173.5	-7389087.0	
	6	6000	290.0	90.0	-0.0003526	-7.60	-45574.1	-4101666.3	
	7	6000	270.0	70.0	-0.0001559	-3.54	-21231.4	-1486195.7	
	8	6000	250.0	50.0	0.0000409	0.00	0.0	0.0	
	9	6000	230.0	30.0	0.0002376	0.00	0.0	0.0	
	10	6000	210.0	10.0	0.0004344	0.00	0.0	0.0	
	11	6000	190.0	-10.0	0.0006311	0.00	0.0	0.0	
	12	6000	170.0	-30.0	0.0008278	0.00	0.0	0.0	
	13	6000	150.0	-50.0	0.0010246	0.00	0.0	0.0	
	14	6000	130.0	-70.0	0.0012213	0.00	0.0	0.0	
	15	6000	110.0	-90.0	0.0014180	0.00	0.0	0.0	
	16	6000	90.0	-110.0	0.0016148	0.00	0.0	0.0	
	17	6000	70.0	-130.0	0.0018115	0.00	0.0	0.0	
	18	6000	50.0	-150.0	0.0020083	0.00	0.0	0.0	
	19	6000	30.0	-170.0	0.0022050	0.00	0.0	0.0	
(lower edge)	20	6000	10.0	-190.0	0.0024017	0.00	0.0	0.0	
einforcement									
		Area, A _i	Height, h _i	y-coord, y _i	Churcher and [1]	Stress, σ_{si}			
		[mm ²]	[mm]	[mm]	strain, ε_{si} [-]	[N/mm ²]			
Compressive	reinf	1472.62	360.0	160.0	-0.0010412	-208.23	-306650.0	-49064005.2	
Tensile reinf		1472.62	40.0	-160.0	0.0021066	421.33	620452.4	-99272387.8	

SUM -250000.00 -231422059.9

Vedlegg D: Kontroll av rigler

Planumsrigel

Armeringsmengde for en kabel

$$A_{sp} = \frac{F_{po}}{f_{pd}} = \frac{3507 \cdot 10^3 N}{1426 MPa} = 2459.3 mm^2 \xrightarrow{\emptyset 56} A_{sp} = 2463 mm^2$$

Total spennarmering i bunn

$$A_{sp1} = 8 \cdot A_{sp} = 8 \cdot 2463 \ mm^2 = 19074 \ mm^2$$

Total spennarmering i topp

 $A_{sp2} = 8 \cdot A_{sp} = 8 \cdot 2463 \ mm^2 = 19074 \ mm^2$

$$d_{sp2} = \frac{A_{sp}(300 \text{ mm} + 775 \text{ mm} + 1200 \text{ mm} + 1650 \text{ mm})}{4 \cdot A_{sp}} = \frac{2463 \text{ mm}^2 \cdot 3925 \text{ mm}}{4 \cdot 2463 \text{ mm}^2} = 981.25 \text{ mm}$$

$$d_{sp1} = H_{Rigel} - \frac{A_{sp}(325 \text{ mm} + 750 \text{ mm} + 1200 \text{ mm} + 1650 \text{ mm})}{4 \cdot A_{sp}} = 7520 \text{ mm} - \frac{2463 \text{ mm}^2 \cdot 3925 \text{ mm}^2}{4 \cdot 2463 \text{ mm}^2}$$

= 6538.75 mm

$$d_{s1} = H_{Rigel} - \frac{t_1}{2} = 7520 \ mm - \frac{600 \ mm}{2} = 7220 \ mm$$

$$d_{s2} = \frac{t_1}{2} = \frac{600 \, mm}{2} = 300 \, mm$$

A_{s1}: 2 lag med 36Ø16 og 6Ø20 i hjørnene. Det gir

$$A_{s1} = 36 \cdot 2 \cdot (8 \text{ mm})^2 \cdot \pi + 6 \cdot 2 \cdot (10 \text{ mm})^2 \cdot \pi = 18246.4 \text{ mm}^2$$

 $A_{s2} = A_{s1}$

$$d_m = \frac{d_{sp1} \cdot 8 \cdot A_{sp1} \cdot f_{pd} + d_{s1} \cdot A_{s1} \cdot f_{yd}}{8 \cdot A_{sp1} \cdot f_{pd} + A_{s1} \cdot f_{yd}}$$

 $=\frac{6538.75\,mm\cdot 8\cdot 2463\,mm^2\cdot 1426\,MPa + 7220\,mm\cdot 18246.4\,mm^2\cdot 434\,MPa}{8\cdot 2463\,mm^2\cdot 1426\,MPa + 18246.4\,mm^2\cdot 434\,MPa}=6688.33\,mm$

Aksiallikevekt:

$$T_c + T_{s2} + T_{sp2} - S_{sp2} = S_{sp1d} + S_{s1d}$$

hvor

 $\begin{array}{ll} T_c = 0.8 \alpha d_m \cdot b \cdot f_{cd} & \text{for } \alpha d_m \leq 600 \ mm \\ T_c = 0.8 t_1 (b - 2t_2) f_{cd} + 1.6 t_2 \cdot \alpha d_m \cdot f_{cd} & \text{for } \alpha d_m > 600 \ mm \\ T_{s2} = f_{yd} \cdot A_{s2} \\ T_{sp2} = E_p A_{s2} \epsilon_{cu} \cdot \frac{\alpha d_m - d_{sp2}}{\alpha d_m} \\ S_{sp2} = 0.7 f_{p0,1k} \cdot A_{sp2} & (\text{inkludert oppspeningsfaktor på } 0.9 \ \text{og } 20\% \ \text{tap}) \\ S_{sp1d} = f_{pd} \cdot A_{sp1} \\ S_{s1d} = f_{yd} \cdot A_{s1} \end{array}$

Det gir følgende aksiallikevekt:

$$\begin{aligned} 0.8\alpha d_m \cdot b \cdot f_{cd} + f_{yd} \cdot A_{s2} + E_p A_{s2} \epsilon_{cu} \cdot \frac{\alpha d_m - d_{sp2}}{\alpha d_m} - 0.7 f_{p0,1k} \cdot A_{sp2} &= f_{pd} \cdot A_{sp1} + f_{yd} \cdot A_{s1} \\ &= 0.8\alpha \cdot 6688.33 \ mm \cdot 6567 \ mm \cdot 25.5 \ MPa + 434 \ MPa \cdot 18264.4 \ mm^2 \\ &+ 195000 \ MPa \cdot 18264.4 \ mm^2 \cdot 3.5 \cdot 10^{-3} \cdot \frac{\alpha \cdot 6688.33 \ mm - 981.25 \ mm}{\alpha \cdot 6688.33 \ mm} \\ &- 0.7 \cdot 1640 \ MPa \cdot 19704 \ mm^2 &= 1426 \ MPa \cdot 19074 \ mm^2 + 434 \ MPa \cdot 18264.4 \ mm^2 \end{aligned}$$

Finner α ved å bruke geogebra

$$\alpha = 0.0721 \rightarrow \alpha d_m = 482.24 \text{ mm} < 600 \text{ mm}$$

$$M_{Rd} = T_c(d_m - 0.4\alpha d_m) + T_{s2}(d_m - d_{s2}) + T_{sp2}(d_m - d_{sp2}) - S_{sp2}(d_m - d_{sp2})$$

 $= (0.8 \cdot 0.0721 \cdot 6688.33 \, mm \cdot 6567 \, mm \cdot 25.5 \, MPa)(6688.33 \, mm - 0.4 \cdot 0.0721 \cdot 6688.33 \, mm)$

+(434 MPa · 18264.4 mm²)(6688.33 mm - 300 mm)

 $+ \left(195000 \, MPa \cdot 18264.4 \, mm^2 \cdot 3.5 \cdot 10^{-3} \cdot \frac{0.0721 \cdot 6688.33 \, mm - 981.25 \, mm}{0.0721 \cdot 6688.33 \, mm}\right) (6688.33 \, mm - 981.25 \, mm) \\ - (0.7 \cdot 1640 \, MPa \cdot 19704 \, mm^2) (6688.33 \, mm - 981.25 \, mm)$

= 260.9 *MNm*

Midtrigel

Armeringsmengde for en kabel

$$A_{sp} = \frac{F_{po}}{f_{pd}} = \frac{3507 \cdot 10^3 N}{1426 MPa} = 2459.3 mm^2 \xrightarrow{\emptyset 56} A_{sp} = 2463 mm^2$$

Total spennarmering i bunn

$$A_{sp1} = 8 \cdot A_{sp} = 8 \cdot 2463 \ mm^2 = 19074 \ mm^2$$

Total spennarmering i topp

$$A_{sp2} = 8 \cdot A_{sp} = 8 \cdot 2463 \ mm^2 = 19074 \ mm^2$$

 $d_{sp2} = \frac{A_{sp}(300 \ mm + 750 \ mm + 1200 \ mm + 1650 \ mm)}{4 \cdot A_{sp}} = \frac{2463 \ mm^2 \cdot 3900 \ mm}{4 \cdot 2463 \ mm^2} = 975 \ mm$

$$d_{s1} = H_{Rigel} - \frac{t_1}{2} = 8000 \ mm - \frac{600 \ mm}{2} = 7700 \ mm$$

$$d_{s2} = \frac{t_1}{2} = \frac{600 \ mm}{2} = 300 \ mm$$

A_{s1}: 2 lag med 24Ø16 og 6Ø25 i hjørnene. Det gir

 $A_{s1} = 24 \cdot 2 \cdot (8 \, mm)^2 \cdot \pi + 6 \cdot 2 \cdot (12.5 \, mm)^2 \cdot \pi = 15541.5 \, mm^2$

$$A_{s2} = A_{s1}$$

$$d_m = \frac{d_{sp1} \cdot 8 \cdot A_{sp1} \cdot f_{pd} + d_{s1} \cdot A_{s1} \cdot f_{yd}}{8 \cdot A_{sp1} \cdot f_{pd} + A_{s1} \cdot f_{yd}}$$

 $=\frac{7025 \, mm \cdot 8 \cdot 2463 \, mm^2 \cdot 1426 \, MPa + 7700 \, mm \cdot 15541.5 \, mm^2 \cdot 434 \, MPa}{8 \cdot 2463 \, mm^2 \cdot 1426 \, MPa + 15541.5 \, mm^2 \cdot 434 \, MPa}=7155.67 \, mm$

Aksiallikevekt:

$$T_c + T_{s2} + T_{sp2} - S_{sp2} = S_{sp1d} + S_{s1d}$$

hvor

$$\begin{split} & T_c = 0.8 \alpha d_m \cdot b \cdot f_{cd} & \text{for } \alpha d_m \leq 600 \ mm \\ & T_c = 0.8 t_1 (b - 2t_2) f_{cd} + 1.6 t_2 \cdot \alpha d_m \cdot f_{cd} & \text{for } \alpha d_m > 600 \ mm \\ & T_{s2} = f_{yd} \cdot A_{s2} \\ & T_{sp2} = E_p A_{s2} \epsilon_{cu} \cdot \frac{\alpha d_m - d_{sp2}}{\alpha d_m} \\ & S_{sp2} = 0.7 f_{p0,1k} \cdot A_{sp2} & (\text{inkludert oppspeningsfaktor på } 0.9 \text{ og } 20\% \text{ tap}) \\ & S_{sp1d} = f_{pd} \cdot A_{sp1} \\ & S_{s1d} = f_{yd} \cdot A_{s1} \end{split}$$

Det gir følgende aksiallikevekt:

 $0.8t_1(b - 2t_2)f_{cd} + 1.6t_2 \cdot \alpha d_m \cdot f_{cd} + f_{yd} \cdot A_{s2} + E_p A_{s2} \epsilon_{cu} \cdot \frac{\alpha d_m - d_{sp2}}{\alpha d_m}$ $-0.7f_{p0,1k} \cdot A_{sp2} = f_{pd} \cdot A_{sp1} + f_{yd} \cdot A_{s1}$ $\longrightarrow$

 $0.8 \cdot 300 \ mm(4606 \ mm - 2 \cdot 300 \ mm) \cdot 25.5 \ MPa + 1.6 \cdot 300 \ mm \cdot \alpha \cdot 7155.67 \ mm \cdot 25.5 \ MPa$

 $+434 MPa \cdot 15541.5 mm^{2}$

 $+ 195000 \, \textit{MPa} \cdot 15541.5 \, \textit{mm}^2 \cdot 3.5 \cdot 10^{-3} \cdot \frac{\alpha \cdot 7155.67 \, \textit{mm} - 975 \, \textit{mm}}{\alpha \cdot 7155.67 \, \textit{mm}}$

 $-0.7 \cdot 1640 MPa \cdot 19704 mm^2 = 1426 MPa \cdot 19074 mm^2 + 434 MPa \cdot 15541.5 mm^2$

Finner α ved å bruke geogebra

 $\alpha=0.0905 \longrightarrow \alpha d_m=647.6 \; mm>600 \; mm$

 $M_{Rd} = T_c(d_m - 0.4\alpha d_m) + T_{s2}(d_m - d_{s2}) + T_{sp2}(d_m - d_{sp2}) - S_{sp2}(d_m - d_{sp2})$

=
$$(0.8 \cdot 300 \text{ mm}(4606 \text{ mm} - 2 \cdot 300 \text{ mm}) \cdot 25.5 \text{ MPa} + 1.6 \cdot 300 \text{ mm} \cdot \alpha \cdot 7155.67 \text{ mm} \cdot 25.5 \text{ MPa})$$

·(7155.67 mm - 0.4 · 0.0905 · 7155.67 mm)

 $+(434 MPa \cdot 15541.5 mm^2)(7155.67 mm - 300 mm)$

 $+ \left(195000 \, MPa \cdot 15541.5 \, mm^2 \cdot 3.5 \cdot 10^{-3} \cdot \frac{0.0905 \cdot 7155.67 \, mm - 975 \, mm}{0.0905 \cdot 7155.67 \, mm}\right) (7155.67 \, mm - 975 \, mm)$

 $-(0.7 \cdot 1640 MPa \cdot 19704 mm^{2})(7155.67 mm - 975 mm)$

= 261.0 *MNm*

Topprigel

Armeringsmengde for en kabel

$$A_{sp} = \frac{F_{po}}{f_{pd}} = \frac{3507 \cdot 10^3 N}{1426 MPa} = 2459.3 mm^2 \xrightarrow{\emptyset 56} A_{sp} = 2463 mm^2$$

Total spennarmering i bunn

 $A_{sp1} = 5 \cdot A_{sp} = 8 \cdot 2463 \ mm^2 = 14778 \ mm^2$

Total spennarmering i topp

 $A_{sp2} = 6 \cdot A_{sp} = 8 \cdot 2463 \ mm^2 = 12315 \ mm^2$

 $d_{sp2} = 300 \ mm$

 $d_{sp1} = H_{Rigel} - \frac{A_{sp}(400 \text{ mm} + 850 \text{ mm} + 1300 \text{ mm})}{3 \cdot A_{sp}} = 6000 \text{ mm} - \frac{2463 \text{ mm}^2 \cdot 2500 \text{ mm}}{3 \cdot 2463 \text{ mm}^2}$ = 5166.67 mm

 $d_{s1} = H_{Rigel} - \frac{t_1}{2} = 6000 \ mm - \frac{600 \ mm}{2} = 5700 \ mm$

$$d_{s2} = \frac{t_1}{2} = \frac{600 \ mm}{2} = 300 \ mm$$

A_{s1}: 2 lag med 19Ø16 og 6Ø20 i hjørnene. Det gir

 $A_{s1} = 19 \cdot 2 \cdot (8 \, mm)^2 \cdot \pi + 6 \cdot 2 \cdot (12.5 \, mm)^2 \cdot \pi = 13530.8 \, mm^2$

 $A_{s2} = A_{s1}$

$$d_m = \frac{d_{sp1} \cdot 8 \cdot A_{sp1} \cdot f_{pd} + d_{s1} \cdot A_{s1} \cdot f_{yd}}{8 \cdot A_{sp1} \cdot f_{pd} + A_{s1} \cdot f_{yd}}$$

 $=\frac{5166.67 \text{ } mm \cdot 6 \cdot 2463 \text{ } mm^2 \cdot 1426 \text{ } MPa + 5700 \text{ } mm \cdot 13530.8 \text{ } mm^2 \cdot 434 \text{ } MPa}{8 \cdot 2463 \text{ } mm^2 \cdot 1426 \text{ } MPa + 13530.8 \text{ } mm^2 \cdot 434 \text{ } MPa}=5282.9 \text{ } mm$

Aksiallikevekt:

$$T_c + T_{s2} + T_{sp2} - S_{sp2} = S_{sp1d} + S_{s1d}$$

hvor

 $\begin{array}{ll} T_c = 0.8 \alpha d_m \cdot b \cdot f_{cd} & \text{for } \alpha d_m \leq 600 \ mm \\ T_c = 0.8 t_1 (b - 2t_2) f_{cd} + 1.6 t_2 \cdot \alpha d_m \cdot f_{cd} & \text{for } \alpha d_m > 600 \ mm \\ T_{s2} = f_{yd} \cdot A_{s2} \\ T_{sp2} = E_p A_{s2} \epsilon_{cu} \cdot \frac{\alpha d_m - d_{sp2}}{\alpha d_m} \\ S_{sp2} = 0.7 f_{p0,1k} \cdot A_{sp2} & (\text{inkludert oppspeningsfaktor på } 0.9 \ \text{og } 20\% \ \text{tap}) \\ S_{sp1d} = f_{pd} \cdot A_{sp1} \\ S_{s1d} = f_{yd} \cdot A_{s1} \end{array}$

Det gir følgende aksiallikevekt:

$$0.8\alpha d_{m} \cdot b \cdot f_{cd} + f_{yd} \cdot A_{s2} + E_{p}A_{s2}\epsilon_{cu} \cdot \frac{\alpha d_{m} - d_{sp2}}{\alpha d_{m}} - 0.7f_{p0,1k} \cdot A_{sp2} = f_{pd} \cdot A_{sp1} + f_{yd} \cdot A_{s1}$$

$$= 0.8\alpha \cdot 5282.9 \ mm \cdot 4000 \ mm \cdot 25.5 \ MPa + 434 \ MPa \cdot 13530.8 \ mm^{2}$$

$$+ 195000 \ MPa \cdot 13530.8 \ mm^{2} \cdot 3.5 \cdot 10^{-3} \cdot \frac{\alpha \cdot 5282.9 \ mm - 300 \ mm}{\alpha \cdot 5282.9 \ mm}$$

$$- 0.7 \cdot 1640 \ MPa \cdot 12315 \ mm^{2} = 1426 \ MPa \cdot 14778 \ mm^{2} + 434 \ MPa \cdot 13530.8 \ mm^{2}$$

Finner α ved å bruke geogebra

$$\alpha = 0.0766 \rightarrow \alpha d_m = 404 \ mm < 600 \ mm$$

$$M_{Rd} = T_c(d_m - 0.4\alpha d_m) + T_{s2}(d_m - d_{s2}) + T_{sp2}(d_m - d_{sp2}) - S_{sp2}(d_m - d_{sp2})$$

 $= (0.8 \cdot 0.0766 \cdot 5282.9 \, mm \cdot 4000 \, mm \cdot 25.5 \, MPa)(5282.9 \, mm - 0.4 \cdot 0.0766 \cdot 5282.9 \, mm)$

 $+(434 MPa \cdot 13530.8 mm^2)(5282.9 mm - 300 mm)$

+ $(195000 MPa \cdot 13530.8 mm^2 \cdot 3.5 \cdot 10^{-3} \cdot \frac{0.0766 \cdot 5282.9 mm - 300 mm}{0.0721 \cdot 5282.9 mm})$ (5282, 9 mm - 300 mm) - $(0.7 \cdot 1640 MPa \cdot 12315 mm^2)$ (5282.9 mm - 300 mm)

= 138.8 *MNm*

Vedlegg E: Stivhetsberegninger og spenningstilstand

Innhold:

Tabeller for stivhetsbereninger i bruddgrense.

Tabeller for stivhetsbereninger i bruksgrense.

Spenningstilstand av brutårn i bruksgrense.

Støpeetappe	N [<i>MN</i>]	M [<i>MNm</i>]	M _{brudd} [MNm]	Krumning $\left[\frac{1}{mm}\right]$	E [<i>MPa</i>]
Fundament	105.1	687.1	1251	4.99·10 ^{−8}	4898
1	79.0	656.6	776	3.39·10 ⁻⁷	11639
2	76.9	636.3	740	3.59·10 ⁻⁷	11500
3	74.9	616.0	707	3.72·10 ⁻⁷	11575
4	72.9	595.5	670	3.92·10 ^{−7}	11449
5	71.0	574.9	635	4.16·10 ⁻⁷	11211
6	69.1	554.2	615	4.29·10 ⁻⁷	11297
7	67.2	533.4	577	4.53·10 ⁻⁷	11088
8	65.4	512.6	562	4.63·10 ⁻⁷	11217
9	63.7	491.7	559	4.50·10 ⁻⁷	11922
10	55.8	471.0	512	4.89·10 ⁻⁷	11268
11	54.1	451.9	470	5.39·10 ⁻⁷	10536
12	52.5	432.8	452	5.46·10 ⁻⁷	10696
13	50.8	413.7	429	5.67·10 ⁻⁷	10558
14	49.2	394.6	413	5.69·10 ⁻⁷	10749
15	47.7	375.6	391	5.85·10 ⁻⁷	10637
16	46.2	356.7	379	$5.81 \cdot 10^{-7}$	10859
17	44.7	337.8	358	5.92·10 ⁻⁷	10771
18	43.2	319.1	348	5.81·10 ⁻⁷	11031
19	41.8	300.5	330	5.84·10 ⁻⁷	10970
20	40.4	282.1	319	5.66·10 ⁻⁷	11277
21	39.0	263.8	304	$5.61 \cdot 10^{-7}$	11254
22	37.6	245.7	303	5.27·10 ⁻⁷	11803
23	31.4	224.6	284	$5.14 \cdot 10^{-7}$	11660
24	30.4	212.7	262	5.33·10 ⁻⁷	11181
25	29.1	197.9	253	5.12·10 ⁻⁷	11351
26	27.8	183.4	247	4.89·10 ⁻⁷	11531
27	26.6	169.4	235	4.75·10 ⁻⁷	11425
28	25.3	155.7	186	5.50·10 ⁻⁷	9433
29	24.1	142.4	182	5.12·10 ⁻⁷	9615
30	22.9	129.6	174	4.84·10 ⁻⁷	9554
31	21.7	117.3	170	$4.41 \cdot 10^{-7}$	9773
32	20.5	105.4	166	3.97·10 ⁻⁷	10009
33	19.4	94.1	121	4.93·10 ⁻⁷	7354
34	18.2	83.3	119	4.29·10 ⁻⁷	7607
35	17.0	73.1	115	3.68·10 ⁻⁷	7908
36	15.9	63.4	110	3.16·10 ⁻⁷	8065
37	14.8	54.3	108	2.59·10 ⁻⁷	8514
38	13.6	45.9	105	2.05·10 ⁻⁷	9127
39	12.5	38.1	80	2.01·10 ⁻⁷	7710
40	11.4	30.9	77	$1.42 \cdot 10^{-7}$	8909
41	10.3	24.3	75	7.92·10 ⁻⁸	12592
42	9.2	18.4	73	5.19·10 ⁻⁸	14562
43	8.0	13.0	71	2.84·10 ⁻⁸	18842
44	6.9	8.0	74	1.30·10 ⁻⁸	25385
45	3.4	3.7	67	5.59·10 ⁻⁹	27423

Tabell 60: Stivhetsberegning, Bruddgrense, Lengderetning, iterasjon 1

_					
Støpeetappe	N [<i>MN</i>]	M [<i>MNm</i>]	M _{brudd} [MNm]	Krumning $\left[\frac{1}{mm}\right]$	E [<i>MPa</i>]
Fundament	105.1	661.6	1251	$4.31 \cdot 10^{-8}$	5461
1	79.0	631.1	779	3.20.10-/	11864
2	76.9	610.8	734	3.38·10 ⁻⁷	11722
3	74.9	590.5	704	3.50.10 ⁻⁷	11798
4	72.9	570.2	669	3.68·10 ^{−7}	11670
5	71.0	549.9	633	3.87·10 ⁻⁷	11545
6	69.1	529.5	616	3.98·10 ^{−7}	11646
7	67.2	509.1	579	4.16·10 ⁻⁷	11532
8	65.4	488.7	560	4.25·10 ⁻⁷	11649
9	63.7	468.3	558	4.20·10 ⁻⁷	12165
10	55.8	448.2	510	4.48·10 ^{−7}	11719
11	54.1	429.6	468	4.92·10 ⁻⁷	10987
12	52.5	411.2	454	4.98·10 ^{−7}	11149
13	50.8	392.7	430	5.16·10 ⁻⁷	10999
14	49.3	374.3	414	5.18·10 ⁻⁷	11196
15	47.7	356.1	391	5.32·10 ⁻⁷	11076
16	46.2	337.9	379	5.28·10 ⁻⁷	11309
17	44.7	319.8	360	5.38·10 ^{−7}	11215
18	43.2	301.9	348	5.28·10 ⁻⁷	11470
19	41.8	284.1	330	5.33·10 ⁻⁷	11378
20	40.4	266.5	318	5.22·10 ⁻⁷	11562
21	39.0	249.1	305	5.20·10 ⁻⁷	11482
22	37.6	232.0	304	4.88·10 ^{−7}	12033
23	31.4	212.0	284	4.77·10 ⁻⁷	11861
24	30.4	200.7	261	4.95·10 ^{−7}	11377
25	29.1	186.8	254	4.75·10 ⁻⁷	11553
26	27.8	173.2	247	4.54·10 ⁻⁷	11739
27	26.6	160.0	235	4.42·10 ⁻⁷	11605
28	25.3	147.2	187	5.10·10 ⁻⁷	9619
29	24.1	134.8	182	4.75·10 ^{−7}	9809
30	22.9	122.8	173	4.49·10 ⁻⁷	9752
31	21.7	111.2	170	4.10·10 ⁻⁷	9975
32	20.5	100.1	165	3.69·10 ⁻⁷	10224
33	19.4	89.5	121	4.57·10 ⁻⁷	7544
34	18.2	79.3	119	3.98·10 ^{−7}	7808
35	17.1	69.6	115	3.41·10 ⁻⁷	8134
36	15.9	60.5	111	2.93·10 ⁻⁷	8310
37	14.8	51.9	108	2.39·10 ⁻⁷	8801
38	13.7	43.9	105	1.88.10 ⁻⁷	9482
39	12.5	36.4	80	1.83·10 ⁻⁷	8110
40	11.4	29.6	78	1.39·10 ⁻⁷	8685
41	10.3	23.4	76	8.21·10 ⁻⁸	11662
42	9.2	17.7	73	4.68·10 ^{−8}	15572
43	8.0	12.6	72	2.54·10 ⁻⁸	20400
44	6.9	7.8	74	1.18·10 ⁻⁸	27244
45	3.4	3.6	67	5.47·10 ⁻⁹	27423

Tabell 61: Stivhetsberegning, Bruddgrense, Lengderetning, iterasjon 2

Støpeetappe	N [<i>MN</i>]	M [<i>MNm</i>]	M _{brudd} [MNm]	Krumning $\left[\frac{1}{mm}\right]$	E [<i>MPa</i>]
Fundament	105.1	654.1	1245	4.11·10 ⁻⁸	5656
1	79.0	623.6	772	3.14·10 ⁻⁷	11935
2	76.9	603.4	732	3.32·10 ⁻⁷	11793
3	74.9	583.1	704	3.44·10 ⁻⁷	11868
4	72.9	562.8	669	3.61·10 ⁻⁷	11740
5	71.0	542.5	636	3.79·10 ⁻⁷	11615
6	69.1	522.2	617	3.90·10 ^{−7}	11716
7	67.2	501.9	582	4.07·10 ⁻⁷	11602
8	65.4	481.5	562	4.16·10 ⁻⁷	11721
9	63.7	461.3	561	$4.11 \cdot 10^{-7}$	12240
10	55.8	441.3	512	4.39·10 ⁻⁷	11783
11	54.1	422.9	471	4.77·10 ⁻⁷	11142
12	52.5	404.5	455	4.83·10 ^{−7}	11307
13	50.9	386.3	427	$5.01 \cdot 10^{-7}$	11152
14	49.3	368.1	415	5.02·10 ⁻⁷	11353
15	47.7	350.0	393	5.16·10 ⁻⁷	11230
16	46.2	332.0	379	5.12·10 ⁻⁷	11468
17	44.7	314.2	358	5.21·10 ⁻⁷	11372
18	43.2	296.5	347	5.16·10 ⁻⁷	11539
19	41.8	279.0	330	5.20·10 ⁻⁷	11448
20	40.4	261.7	318	5.09·10 ⁻⁷	11634
21	39.0	244.6	303	5.07·10 ⁻⁷	11557
22	37.7	227.7	304	4.76·10 ⁻⁷	12113
23	31.4	208.0	285	4.65·10 ⁻⁷	11931
24	30.4	197.0	262	4.82·10 ⁻⁷	11446
25	29.1	183.3	254	4.64·10 ⁻⁷	11624
26	27.8	170.0	248	4.42·10 ⁻⁷	11809
27	26.6	157.0	237	4.30·10 ⁻⁷	11701
28	25.3	144.4	188	4.97·10 ⁻⁷	9687
29	24.1	132.2	183	4.62·10 ⁻⁷	9881
30	22.9	120.4	176	4.37·10 ⁻⁷	9826
31	21.7	109.1	170	3.98·10 ⁻⁷	10055
32	20.6	98.2	166	3.59·10 ⁻⁷	10310
33	19.4	87.7	122	4.43·10 ⁻⁷	7623
34	18.2	77.8	118	3.86·10 ⁻⁷	7895
35	17.1	68.3	116	3.38·10 ^{−7}	8161
36	15.9	59.3	112	2.88·10 ⁻⁷	8365
37	14.8	50.9	108	2.31·10 ⁻⁷	8932
38	13.7	43.0	106	$1.81 \cdot 10^{-7}$	9648
39	12.5	35.8	81	1.76·10 ⁻⁷	8303
40	11.4	29.1	78	1.23·10 ⁻⁷	9697
41	10.3	22.9	76	7.80·10 ⁻⁸	12063
42	9.2	17.4	74	4.43·10 ⁻⁸	16178
43	8.0	12.4	72	2.47·10 ⁻⁸	20645
44	6.9	7.7	74	$1.16 \cdot 10^{-8}$	27244
45	3.4	3.6	69	5.41·10 ⁻⁹	27423

Tabell 62: Stivhetsberegning, Bruddgrense, Lengderetning, iterasjon 3

Støpeetappe	N [<i>MN</i>]	M [<i>MNm</i>]	Mbrudd [MNm]	Krumning $\left[\frac{1}{2}\right]$	E [<i>MPa</i>]
Fundament	272.7	203.4	1512	1 43.10 ⁻⁸	11388
1	247.1	109.2	642	$4.72 \cdot 10^{-8}$	19116
2	245.0	95.6	612	4.42.10 ⁻⁸	18973
3	243.0	81.5	582	4.01.10 ⁻⁸	18948
4	241.0	67.2	552	3.54.10 ⁻⁸	18752
5	239.1	52.8	525	2.97·10 ⁻⁸	18599
6	237.2	37.9	499	2.28·10 ⁻⁸	18438
7	235.3	23.1	475	1.49.10 ⁻⁸	18219
8	233.5	8.0	450	5.54·10 ⁻⁹	18044
9	230.5	17.4	428	1.28·10 ⁻⁸	17934
10	217.1	128.7	426	9.83·10 ^{−8}	18303
11	215.4	114.3	405	9.30·10 ^{−8}	18263
12	213.7	99.5	386	8.61·10 ⁻⁸	18054
13	212.1	84.2	368	7.75·10 ⁻⁸	17922
14	210.5	68.4	350	6.68·10 ^{−8}	17813
15	209.0	52.3	333	5.46·10 ⁻⁸	17564
16	207.4	35.9	318	3.99·10 ^{−8}	17380
17	205.9	19.2	302	2.27·10 ⁻⁸	17190
18	203.4	10.0	290	1.26.10 ⁻⁸	17080
19	202.0	26.6	276	3.52·10 ^{−8}	16889
20	200.6	42.8	265	6.02·10 ⁻⁸	16653
21	199.2	58.8	252	8.76·10 ⁻⁸	16455
22	197.9	74.2	242	1.17.10 ⁻⁷	16297
23	170.3	162.4	270	2.48·10 ⁻⁷	17488
24	169.2	153.9	259	2.46·10 ⁻⁷	17384
25	167.9	142.1	252	2.35·10 ⁻⁷	17452
26	166.6	129.4	244	2.23·10 ⁻⁷	17427
27	165.4	115.7	238	2.05·10 ⁻⁷	17529
28	164.1	101.1	231	$1.84 \cdot 10^{-7}$	17691
29	162.9	85.7	226	1.60.10 ⁻⁷	17744
30	161.7	69.6	222	1.33·10 ⁻⁷	17857
31	160.5	53.0	216	$1.04 \cdot 10^{-7}$	17886
32	159.3	36.3	213	7.29·10 ⁻⁸	17897
33	158.1	19.1	210	3.93·10 ^{−8}	17852
34	156.9	10.7	204	2.27·10 ⁻⁸	17649
35	155.8	27.6	205	5.88·10 ⁻⁸	17919
36	153.8	44.0	204	9.51·10 ⁻⁸	17957
37	152.6	59.9	203	$1.31 \cdot 10^{-7}$	17914
38	151.5	75.1	202	1.67·10 ⁻⁷	17844
39	150.4	89.3	222	1.88·10 ⁻⁷	19015
40	149.2	102.6	222	2.18·10 ⁻⁷	18920
41	148.1	114.7	222	2.48·10 ⁻⁷	18836
42	147.0	125.6	222	2.74·10 ⁻⁷	18748
43	145.9	135.1	222	2.97·10 ⁻⁷	18680
44	145.0	141.4	209	3.30·10 ⁻⁷	17634
45	123.8	15.8	226	3.18·10 ^{−8}	20474

Tabell 63: Stivhetsberegning, Bruddgrense, tverretning, iterasjon 1

Ctanactana			ΜΓΛΛΛμα-]	Krumping [ ] 1	
Støpeetappe				[1, 1, 2, 2, 2]	
Fundament	2/1.8	225.5	1510	$1.59 \cdot 10^{-8}$	11363
1	246.1	130.6	643	5.62.10-8	19194
2	244.1	116.4	613	5.35.10-8	19082
3	242.0	101.9	583	5.00.10-0	18979
4	240.1	87.4	552	4.60.10-0	18797
5	238.1	72.7	528	4.09.10-0	18645
6	236.2	57.6	502	3.47.10-0	18486
7	234.4	42.7	475	2.75.10-8	18269
8	232.6	27.5	451	1.90.10-0	18096
9	230.8	12.5	429	9.26.10-9	17917
10	216.6	145.7	427	1.12.10-7	18252
11	214.9	129.0	405	1.05.10-/	18150
12	213.2	112.2	386	9.72·10 ⁻⁸	18027
13	211.6	95.0	369	8.73·10 ⁻⁸	17954
14	210.0	77.5	351	7.58.10-8	17778
15	208.5	59.9	333	6.24·10 ⁻⁸	17598
16	206.9	42.0	319	4.65·10 ⁻⁸	17415
17	205.4	23.9	303	2.82·10 ⁻⁸	17226
18	202.9	7.7	291	9.59·10 ⁻⁹	17118
19	201.5	25.7	276	3.40.10 ⁻⁸	16928
20	200.1	43.5	265	6.06·10 ⁻⁸	16811
21	198.7	61.1	254	9.01·10 ⁻⁸	16621
22	197.4	78.3	241	1.22.10 ⁻⁷	16469
23	170.6	154.2	269	2.35.10-/	17546
24	169.5	144.4	259	2.30.10-/	17492
25	168.3	131.5	252	$2.17 \cdot 10^{-7}$	17537
26	167.0	118.2	244	2.02.10-7	17538
27	165.7	104.3	238	1.84.10-/	17639
28	164.5	90.0	231	$1.63 \cdot 10^{-7}$	17704
29	163.2	75.3	226	$1.40.10^{-7}$	17808
30	162.0	60.2	222	1.15.10 ⁻⁷	17900
31	160.8	44.9	217	8.81·10 ⁻⁸	17857
32	159.6	29.7	213	5.98·10 ⁻⁸	17867
33	158.5	14.3	210	2.94·10 ⁻⁸	17822
34	156.4	12.5	208	2.62·10 ⁻⁸	17925
35	155.3	27.7	206	5.89·10 ⁻⁸	17963
36	154.1	42.5	203	9.21·10 ⁻⁸	17927
37	153.0	57.1	203	$1.25 \cdot 10^{-7}$	17906
38	151.8	71.3	202	1.58·10 ⁻⁷	17863
39	150.7	84.9	222	$1.79 \cdot 10^{-7}$	19016
40	149.6	98.0	222	$2.09 \cdot 10^{-7}$	18938
41	148.5	110.4	222	$2.38 \cdot 10^{-7}$	18885
42	147.3	122.2	222	$2.66 \cdot 10^{-7}$	18766
43	146.2	133.3	222	2.93·10 ⁻⁷	18693
44	145.4	141.1	208	3.30·10 ⁻⁷	17610
45	124.2	13.3	226	2.66.10 ⁻⁸	20450

Tabell 64: Stivhetsberegning, Bruddgrense, tverretning, iterasjon 2

Støngetanne		M[MNm]	M, , [MNm]	Krumping $\begin{bmatrix} 1 \\ 1 \end{bmatrix}$	F [MDa]
Suppeerappe				$1 = 10^{-8}$	
Fundament	2/1.8	225.3	1510	1.59.10 °	11363
1	246.2	130.4	643	5.62.10 °	19193
2	244.1	116.2	613	5.35.10	19081
3	242.1	101.7	583	4.99.10-8	18979
4	240.1	87.1	552	4.58.10-8	18795
5	238.2	/2.4	528	4.07.10-8	18644
6	236.3	57.3	502	3.45.10-8	18484
/	234.4	42.4	475	2./3.10-0	18267
8	232.6	27.1	451	1.87.10-0	18094
9	230.8	12.1	428	8.94.10-9	17915
10	216.6	145.5	426	1.12.10-7	18252
11	214.9	128.8	406	1.05.10-/	18150
12	213.2	112.0	386	9.70·10 ⁻⁸	18027
13	211.6	94.8	369	8.72·10 ⁻⁸	17934
14	210.0	77.3	351	7.56·10 ⁻⁸	17777
15	208.5	59.6	333	6.21·10 ⁻⁸	17597
16	206.9	41.8	319	4.63·10 ^{−8}	17414
17	205.5	23.7	303	2.79·10 ⁻⁸	17225
18	202.9	8.0	291	9.93·10 ^{−9}	17117
19	201.5	26.0	276	3.43·10 ^{−8}	16927
20	200.1	43.7	266	$6.10 \cdot 10^{-8}$	16810
21	198.7	61.4	254	9.05·10 ^{−8}	16620
22	197.4	78.6	242	1.22·10 ⁻⁷	16468
23	170.6	154.2	269	2.35·10 ⁻⁷	17546
24	169.5	144.5	259	2.30·10 ⁻⁷	17492
25	168.2	131.6	252	2.17·10 ⁻⁷	17538
26	167.0	118.2	244	2.02·10 ⁻⁷	17538
27	165.7	104.4	238	$1.84 \cdot 10^{-7}$	17640
28	164.5	90.0	231	1.63·10 ⁻⁷	17704
29	163.2	75.3	226	1.40.10 ⁻⁷	17809
30	162.0	60.3	222	1.15.10 ⁻⁷	17900
31	160.8	44.9	217	8.83·10 ⁻⁸	17858
32	159.6	29.8	213	6.00·10 ^{−8}	17868
33	158.5	14.4	210	2.96·10 ⁻⁸	17823
34	156.4	12.4	208	2.60·10 ⁻⁸	17926
35	155.3	27.6	206	5.86·10 ⁻⁸	17964
36	154.1	42.4	203	9.18·10 ⁻⁸	17928
37	153.0	57.0	203	1.25.10 ⁻⁷	17908
38	151.8	71.2	202	1.58.10 ⁻⁷	17865
39	150.7	84.8	222	1.79·10 ⁻⁷	19018
40	149.6	97.9	222	2.09·10 ⁻⁷	18940
41	148.4	110.3	222	2.38·10 ⁻⁷	18887
42	147.3	122.1	222	2.66·10 ⁻⁷	18769
43	146.2	133.2	222	2.92·10 ⁻⁷	18697
44	145.3	141.0	208	3.30.10 ⁻⁷	17613
45	124.2	13.3	226	2.68·10 ⁻⁸	20450

Tabell 65: Stivhetsberegning, Bruddgrense, tverretning, iterasjon 3

		1			1
Støpeetappe	N [<i>MN</i>]	M [<i>MNm</i>]	M _{brudd} [MNm]	Krumning $\left[\frac{1}{mm}\right]$	E [<i>MPa</i>]
Fundament	186.9	95.5	1830	1.75·10 ⁻⁹	19453
1	165.2	87.2	1034	2.03·10 ^{−8}	25839
2	163.5	81.7	994	2.06·10 ⁻⁸	25752
3	161.8	76.2	959	2.07·10 ⁻⁸	25708
4	160.2	70.8	914	2.07·10 ⁻⁸	25707
5	158.6	65.3	872	2.07·10 ⁻⁸	25607
6	157.0	59.8	842	2.04·10 ⁻⁸	25653
7	155.5	54.3	802	2.00·10 ⁻⁸	25544
8	154.0	48.8	774	1.93·10 ⁻⁸	25588
9	152.5	43.4	764	1.83·10 ⁻⁸	25905
10	150.0	39.4	729	1.79·10 ⁻⁸	25836
11	148.6	34.8	679	1.72·10 ⁻⁸	25433
12	147.2	30.2	656	$1.60 \cdot 10^{-8}$	25474
13	145.9	25.7	625	$1.47 \cdot 10^{-8}$	25341
14	144.6	21.2	605	1.29·10 ⁻⁸	25379
15	143.3	16.7	577	1.09·10 ⁻⁸	25313
16	142.0	12.4	559	8.66·10 ⁻⁹	25275
17	140.8	8.1	533	6.05·10 ⁻⁹	25241
18	139.6	3.9	517	3.12·10 ⁻⁹	25280
19	137.5	3.1	494	2.60·10 ⁻⁹	25169
20	136.4	6.9	479	6.16·10 ⁻⁹	25207
21	135.2	10.5	459	$1.00 \cdot 10^{-8}$	25046
22	134.1	13.9	455	1.39·10 ⁻⁸	25285
23	129.4	15.0	443	1.56·10 ⁻⁸	25510
24	128.3	17.2	417	1.92·10 ⁻⁸	25099
25	127.3	19.2	406	2.25·10 ^{−8}	25140
26	126.2	21.0	398	2.56·10 ^{−8}	25183
27	125.2	22.5	383	2.89·10 ⁻⁸	25010
28	124.2	23.8	333	3.37·10 ⁻⁸	23510
29	123.2	24.7	324	3.63·10 ^{−8}	23508
30	122.2	25.4	315	3.87·10 ⁻⁸	23400
31	121.2	25.8	310	4.03·10 ^{−8}	23476
32	120.2	25.8	305	4.14·10 ⁻⁸	23517
33	120.0	25.8	260	4.58·10 ^{−8}	21697
34	119.0	25.5	257	4.61·10 ⁻⁸	21716
35	118.0	24.9	255	4.55·10 ^{−8}	21756
36	117.1	24.0	252	4.45·10 ^{−8}	21681
37	116.1	22.8	252	4.24·10 ^{−8}	21733
38	115.2	21.3	251	3.97·10 ⁻⁸	21789
39	114.2	19.5	228	3.83·10 ⁻⁸	20800
40	113.3	17.5	227	$3.44 \cdot 10^{-8}$	20858
41	112.4	15.3	227	3.00·10 ⁻⁸	20917
42	111.4	12.8	226	$2.51 \cdot 10^{-8}$	20978
43	110.5	10.2	226	1.99·10 ⁻⁸	21040
44	109.5	7.4	230	$1.42 \cdot 10^{-8}$	21317
45	106.8	2.8	229	5.37·10 ⁻⁹	21496

Tabell 66: Stivhetsberegning, Bruksgrense, Lengderetning, Iterasjon 1

Støpeetappe	N [<i>MN</i>]	M [<i>MNm</i>]	M _{brudd} [MNm]	Krumning $\left[\frac{1}{mm}\right]$	E [<i>MPa</i>]
Fundament	187.0	84.9	1831	1.75·10 ⁻⁹	19453
1	165.3	76.7	1041	1.79·10 ⁻⁸	25837
2	163.6	71.3	994	1.80·10 ⁻⁸	25750
3	161.9	66.1	959	1.79·10 ⁻⁸	25799
4	160.3	60.9	915	1.79·10 ⁻⁸	25705
5	158.7	55.8	872	1.77·10 ⁻⁸	25605
6	157.1	50.8	842	1.73·10 ^{−8}	25650
7	155.6	45.9	802	1.69·10 ⁻⁸	25542
8	154.1	41.1	774	1.63·10 ⁻⁸	25585
9	152.6	36.3	764	$1.53 \cdot 10^{-8}$	25902
10	150.3	32.9	729	1.49.10 ⁻⁸	25825
11	148.9	29.1	679	1.44·10 ⁻⁸	25422
12	147.5	25.5	656	1.35·10 ⁻⁸	25462
13	146.2	21.9	626	1.25·10 ⁻⁸	25329
14	144.9	18.5	604	1.13.10 ⁻⁸	25367
15	143.6	15.1	577	9.92·10 ⁻⁹	25225
16	142.3	11.9	559	8.31·10 ⁻⁹	25262
17	141.1	8.7	533	6.53·10 ⁻⁹	25229
18	139.9	5.7	517	4.54·10 ⁻⁹	25267
19	138.7	2.8	494	2.39·10 ⁻⁹	25114
20	136.6	2.0	479	1.78·10 ⁻⁹	25193
21	135.5	4.5	459	4.34·10 ⁻⁹	25033
22	134.4	7.0	455	6.96·10 ⁻⁹	25271
23	129.7	7.2	442	7.50.10-9	25498
24	128.6	8.5	416	9.52·10 ⁻⁹	25087
25	127.5	9.7	407	1.14.10-8	25127
26	126.5	10.8	397	1.31.10-8	25170
27	125.4	11.7	383	1.50.10-8	24996
28	124.4	12.4	331	1.76.10-8	23495
29	123.4	13.0	324	1.91.10-8	23527
30	122.4	13.5	314	2.05.10-8	23385
31	121.4	13.8	309	2.15.10-0	23462
32	120.5	13.9	305	2.23.10-0	23506
33	120.2	13.9	259	2.47.10-0	21684
34	119.2	13.8	257	2.50.10-0	21/18
35	118.3	13.6	255	2.85.10-8	21/52
36	117.3	13.2	252	2.45.10-8	21681
37	116.4	12.6	252	2.35.10-0	21/31
38	115.4	11.9	251	2.22.10-0	21/85
39	114.5	11.0	227	2.1/.10-0	20805
40	113.5	10.0	227	1.96.10-0	20861
41	112.6	8.8	226	$1./3.10^{-0}$	20919
42	111.7	/.5	226	1.48.10-0	20978
43	110.7	6.1	226	1.19.10-0	21039
44	109.8	4.5	230	8.70.10-9	21312
45	107.0	0.6	230	1.12.10-9	21441

Tabell 67: Stivhetsberegning, Bruksgrense, Lengderetning, Iterasjon 2

Støpeetappe	N [<i>MN</i>]	M [<i>MNm</i>]	M _{brudd} [MNm]	Krumning $\left[\frac{1}{mm}\right]$	E [<i>MPa</i>]
Fundament	187.0	85.0	1831	1.55·10 ⁻⁹	19453
1	165.3	76.7	1041	1.79·10 ⁻⁸	25837
2	163.6	71.4	994	1.80·10 ⁻⁸	25750
3	161.9	66.1	959	1.79·10 ⁻⁸	25799
4	160.3	61.0	915	1.79·10 ⁻⁸	25705
5	158.7	55.9	872	1.77·10 ⁻⁸	25605
6	157.1	50.9	842	1.72·10 ⁻⁸	25650
7	155.6	45.9	802	1.69·10 ⁻⁸	25542
8	154.1	41.1	774	1.63·10 ⁻⁸	25585
9	152.6	36.4	764	$1.53 \cdot 10^{-8}$	25902
10	150.3	32.9	729	1.49.10 ⁻⁸	25825
11	148.9	29.1	679	1.44·10 ⁻⁸	25422
12	147.5	25.5	656	1.35.10 ⁻⁸	25462
13	146.2	21.9	626	1.25.10 ⁻⁸	25329
14	144.9	18.5	604	1.13.10-8	25367
15	143.6	15.1	577	9.94·10 ⁻⁹	25225
16	142.3	11.9	559	8.33·10 ⁻⁹	25262
17	141.1	8.8	533	6.56·10 ⁻⁹	25229
18	139.9	5.7	517	4.56·10 ⁻⁹	25267
19	138.7	2.8	494	2.41.10-9	25114
20	136.6	1.9	479	1.75.10-9	25193
21	135.5	4.5	459	4.31·10 ⁻⁹	25033
22	134.4	6.9	455	6.93·10 ⁻⁹	25271
23	129.7	7.1	442	7.47.10 ⁻⁹	25498
24	128.6	8.5	416	9.49·10 ⁻⁹	25087
25	127.5	9.7	407	1.13.10-0	25127
26	126.5	10.7	397	$1.31 \cdot 10^{-8}$	25170
27	125.4	11.6	383	1.49.10-8	24996
28	124.4	12.4	331	1.76.10 0	23495
29	123.4	13.0	324	1.91.10 °	23527
30	122.4	13.5	314	2.05.10 °	23385
31	121.4	13.7	309	2.15.10 °	23462
32	120.5	13.9	305	$2.22 \cdot 10^{\circ}$	23506
33	120.2	13.9	200	$2.47 \cdot 10^{-8}$	21084
25	119.2	12.6	257	$2.49 \cdot 10^{-8}$	21710
26	117.2	12.0	255	$2.46 \cdot 10^{-8}$	21/30
30	117.5	13.2	252	2.43.10	21001
30	115.4	11.0	252	2.33.10	21731
30	117.4	11.9	231	$2.22 \cdot 10^{-8}$	21705
40	112 5	10.0	227	1 06.10-8	20003
41	112.5	2 Q Q	227	1 73.10-8	20001
42	111 7	7 5	220	1 <u>47.10⁻⁸</u>	20919
43	110.7	6.1	220	1 10.10-8	20970
	100.7	4.5	220	8 70.10-9	21039
45	109.0	0.F	230	1 14.10-9	21512
-TJ	107.0	0.0	223	1.14.10	21307

Tabell 68: Stivhetsberegning, Bruksgrense, Lengderetning, Iterasjon 3

Støpeetappe	N [<i>MN</i>]	M [<i>MNm</i>]	M _{brudd} [MNm]	Krumning $\left[\frac{1}{mm}\right]$	E [<i>MPa</i>]
Fundament	208.0	90.2	1225	7.56·10 ⁻⁹	9542
1	186.4	30.6	676	1.18·10 ^{−8}	21391
2	184.7	27.9	652	1.15·10 ^{−8}	21307
3	183.0	24.7	628	1.08·10 ⁻⁸	21219
4	181.4	21.2	602	9.94·10 ⁻⁹	21084
5	179.8	17.4	580	8.61·10 ⁻⁹	21198
6	178.2	13.1	559	6.89·10 ⁻⁹	21093
7	176.7	8.6	535	4.87·10 ⁻⁹	20877
8	175.2	3.7	515	2.21·10 ⁻⁹	20885
9	172.7	5.1	496	3.22·10 ^{−9}	20835
10	166.5	50.3	476	3.38·10 ^{−8}	20850
11	165.0	45.5	458	3.23·10 ^{−8}	20805
12	163.7	40.3	441	3.04·10 ⁻⁸	20725
13	162.3	34.7	423	2.77·10 ⁻⁸	20652
14	161.0	28.7	405	2.43·10 ^{−8}	20549
15	159.7	22.4	390	2.01·10 ⁻⁸	20443
16	158.4	15.8	372	1.50·10 ^{−8}	20334
17	157.2	8.7	358	8.78·10 ⁻⁹	20194
18	155.1	4.1	345	4.30·10 ^{−9}	20200
19	153.9	11.7	333	1.30·10 ⁻⁸	20023
20	152.8	19.3	321	2.26·10 ^{−8}	19973
21	151.6	27.1	310	3.35·10 ^{−8}	19862
22	150.5	34.9	298	4.52·10 ^{−8}	19776
23	137.4	56.5	299	7.40·10 ⁻⁸	20411
24	136.5	54.4	288	7.45·10 ⁻⁸	20315
25	135.4	51.2	281	7.29·10 ⁻⁸	20309
26	134.4	47.6	273	7.06·10 ⁻⁸	20242
27	133.3	43.5	267	6.68·10 ^{−8}	20257
28	132.3	38.9	260	6.18·10 ^{−8}	20238
29	131.3	33.9	255	5.56·10 ^{−8}	20237
30	130.3	28.5	250	4.79·10 ⁻⁸	20244
31	129.3	22.6	245	3.94·10 ⁻⁸	20171
32	128.3	16.8	241	2.99·10 ⁻⁸	20185
33	127.3	10.4	236	$1.91 \cdot 10^{-8}$	20141
34	126.3	4.0	233	7.40·10 ⁻⁹	20166
35	124.6	7.8	231	$1.46 \cdot 10^{-8}$	20249
36	123.7	14.6	229	2.79·10 ⁻⁸	20210
37	122.7	21.4	227	$4.14.10^{-8}$	20258
38	121.8	28.2	226	$5.51 \cdot 10^{-8}$	20306
39	120.9	34.8	246	6.52·10 ⁻⁸	21412
40	119.9	41.3	248	7.80·10 ⁻⁸	21422
41	119.0	47.6	247	9.03·10 ⁻⁸	21449
42	118.0	53.6	246	1.02.10 ⁻⁷	21488
43	117.1	59.4	246	$1.13 \cdot 10^{-7}$	21536
44	116.4	63.4	232	$1.25 \cdot 10^{-7}$	20820
45	106.7	17.8	232	3.39·10 ^{−8}	21615

Tabell 69: Stivhetsberegning, Bruksgrense, tverretning, iterasjon 1

Støpeetappe	N [<i>MN</i>]	M [<i>MNm</i>]	M _{brudd} [MNm]	Krumning $\left[\frac{1}{mm}\right]$	E [<i>MPa</i>]
Fundament	207.7	89.5	1224	7.51·10 ⁻⁹	9531
1	186.1	31.6	676	1.22·10 ⁻⁸	21403
2	184.4	30.0	652	1.23·10 ⁻⁸	21320
3	182.7	27.8	628	1.22·10 ⁻⁸	21232
4	181.1	25.5	602	1.20·10 ⁻⁸	21098
5	179.5	22.9	580	1.13·10 ⁻⁸	21210
6	177.9	19.7	558	$1.04 \cdot 10^{-8}$	21034
7	176.4	16.5	535	9.29·10 ⁻⁹	20891
8	174.9	12.7	515	7.65·10 ⁻⁹	20790
9	173.4	9.0	495	5.69·10 ⁻⁹	20802
10	166.5	60.5	476	4.06·10 ⁻⁸	20848
11	165.1	54.3	458	3.87·10 ⁻⁸	20787
12	163.7	48.0	441	3.62·10 ⁻⁸	20702
13	162.4	41.3	423	3.30·10 ⁻⁸	20624
14	161.1	34.2	405	2.89·10 ⁻⁸	20546
15	159.8	26.8	390	$2.41 \cdot 10^{-8}$	20441
16	158.5	19.2	373	$1.82 \cdot 10^{-8}$	20334
17	157.3	11.2	359	1.13·10 ⁻⁸	20225
18	156.0	3.1	344	3.29·10 ⁻⁹	20115
19	154.0	11.8	332	$1.31 \cdot 10^{-8}$	20056
20	152.8	20.4	320	2.39·10 ⁻⁸	20008
21	151.7	29.3	310	$3.61 \cdot 10^{-8}$	19899
22	150.6	38.2	299	4.94·10 ⁻⁸	19815
23	137.8	54.5	299	7.15·10 ⁻⁸	20390
24	136.9	51.9	288	7.12·10 ⁻⁸	20289
25	135.8	48.2	281	6.88·10 ^{−8}	20277
26	134.8	44.3	272	6.58·10 ⁻⁸	20201
27	133.7	40.0	267	6.15·10 ⁻⁸	20204
28	132.7	35.4	259	5.62·10 ⁻⁸	20208
29	131.7	30.5	254	4.99·10 ⁻⁸	20238
30	130.7	25.2	247	4.25·10 ⁻⁸	20245
31	129.7	19.7	244	3.43·10 ⁻⁸	20175
32	128.7	14.3	240	2.54·10 ⁻⁸	20189
33	127.7	8.4	236	1.53·10 ⁻⁸	20144
34	126.7	2.4	233	7.40·10 ⁻⁹	20170
35	125.1	8.4	232	1.58·10 ⁻⁸	20251
36	124.1	14.7	229	2.82·10 ⁻⁸	20212
37	123.2	21.1	227	4.10·10 ^{−8}	20256
38	122.2	27.6	226	$5.41 \cdot 10^{-8}$	20279
39	121.3	34.1	248	6.40·10 ⁻⁸	21360
40	120.3	40.6	247	7.67·10 ⁻⁸	21396
41	119.4	47.0	246	8.92·10 ⁻⁸	21441
42	118.4	53.4	246	$1.02 \cdot 10^{-7}$	21492
43	117.5	59.8	248	$1.14 \cdot 10^{-7}$	21497
44	116.8	64.5	231	$1.28 \cdot 10^{-7}$	20751
45	107.1	16.8	231	3.21·10 ⁻⁸	21532

Tabell 70: Stivhetsberegning, Bruksgrense, tverretning, iterasjon 2

Støpeetappe	N [<i>MN</i>]	M [<i>MNm</i>]	M _{brudd} [MNm]	Krumning $\left[\frac{1}{mm}\right]$	E [<i>MPa</i>]
Fundament	207.7	89.5	1224	7.51·10 ⁻⁹	9531
1	186.1	31.6	676	1.22·10 ⁻⁸	21403
2	184.4	30.0	652	1.23·10 ⁻⁸	21320
3	182.7	27.8	628	1.22·10 ⁻⁸	21232
4	181.1	25.5	602	1.20·10 ⁻⁸	21098
5	179.5	22.9	580	1.13·10 ⁻⁸	21210
6	177.9	19.7	559	$1.04 \cdot 10^{-8}$	21034
7	176.4	16.5	535	9.29·10 ⁻⁹	20891
8	174.9	12.7	515	7.65·10 ⁻⁹	20790
9	173.4	8.9	495	5.69·10 ⁻⁹	20802
10	166.5	60.5	476	4.04·10 ⁻⁸	20926
11	165.1	54.3	458	3.86·10 ⁻⁸	20787
12	163.7	48.0	442	3.62·10 ⁻⁸	20702
13	162.4	41.3	424	3.30·10 ^{−8}	20624
14	161.1	34.2	405	2.89·10 ⁻⁸	20546
15	159.8	26.8	390	2.41·10 ⁻⁸	20441
16	158.5	19.2	373	1.82·10 ⁻⁸	20334
17	157.3	11.2	359	1.13·10 ^{−8}	20224
18	156.0	3.1	344	3.27·10 ⁻⁹	20115
19	154.0	11.8	332	1.32·10 ⁻⁸	20056
20	152.8	20.4	320	2.39·10 ^{−8}	20008
21	151.7	29.3	309	$3.61 \cdot 10^{-8}$	19899
22	150.6	38.2	300	4.94·10 ^{−8}	19815
23	137.8	54.5	299	7.14·10 ⁻⁸	20390
24	136.9	51.9	288	7.12·10 ⁻⁸	20289
25	135.8	48.2	281	6.88∙10 ^{−8}	20277
26	134.8	44.3	273	6.58·10 ^{−8}	20201
27	133.7	40.0	267	6.15·10 ^{−8}	20204
28	132.7	35.4	259	5.62·10 ⁻⁸	20208
29	131.7	30.5	254	4.99·10 ^{−8}	20238
30	130.7	25.2	247	4.25·10 ^{−8}	20245
31	129.7	19.7	244	3.43·10 ^{−8}	20175
32	128.7	14.3	240	2.54·10 ⁻⁸	20189
33	127.7	8.4	236	1.53·10 ^{−8}	20144
34	126.7	2.5	233	4.56·10 ^{−9}	20169
35	125.1	8.4	232	1.58·10 ^{−8}	20251
36	124.1	14.7	229	2.82·10 ⁻⁸	20212
37	123.2	21.1	227	4.10·10 ^{−8}	20256
38	122.2	27.6	226	5.41·10 ⁻⁸	20279
39	121.3	34.1	248	6.40·10 ^{−8}	21360
40	120.3	40.6	247	7.66·10 ⁻⁸	21396
41	119.4	47.0	246	8.92·10 ⁻⁸	21441
42	118.4	53.4	246	1.02.10 ⁻⁷	21492
43	117.5	59.8	248	$1.14 \cdot 10^{-7}$	21497
44	116.8	64.5	231	1.28·10 ⁻⁷	20751
45	107.1	16.8	231	3.21·10 ⁻⁸	21532

 Tabell 71:
 Stivhetsberegning, Bruksgrense, tverretning, iterasjon 3

	Concrete cros	ss section (divisi	ons, i=1:20)						
			Area, A _i	Height,	y-coord,	Strain, ϵ_d	Stress, σ_{d}	Axial force, N	Moment, Mi
			[mm ²]	h _i [mm]	y _i [mm]	[-]	[N/mm ²]	[N]	[Nmm]
(upper edge	9	1	1040850	8366.0	4145.5	-0.0004426	-10.04	-10448375.2	-43313739184.7
		2	1040850	8216.0	3995.5	-0.0004400	-9.99	-10393042.4	-41525400957.9
		3	1040850	8066.0	3845.5	-0.0004373	-9.93	-10337614.7	-39753297381.4
		4	1040850	7916.0	3695.5	-0.0004346	-9.88	-10282092.1	-37997471187.4
		5	724100	7539.3	3318.8	-0.0004279	-9.74	-7055763.9	-23416610580.2
		6	724100	6935.9	2715.4	-0.0004171	-9.53	-6899045.0	-18733494251.3
		7	724100	6332.5	2112.0	-0.0004064	-9.31	-6741256.9	-14237253766.5
		8	724100	5729.0	1508.5	-0.0003956	-9.09	-6582399.8	-9929824409.6
		9	724100	5125.6	905.1	-0.0003849	-8.87	-6422473.7	-5813141464.1
		10	724100	4522.2	301.7	-0.0003741	-8.65	-6261478.4	-1889140213.5
		11	724100	3918.8	-301.7	-0.0003633	-8.42	-6099414.1	1840244058.4
		12	724100	3315.4	-905.1	-0.0003526	-8.20	-5936280.7	5373076068.1
		13	724100	2712.0	-1508.5	-0.0003418	-7.97	-5772078.2	8707420532.0
		14	724100	2108.5	-2112.0	-0.0003311	-7.74	-5606806.7	11841342166.4
		15	724100	1505.1	-2715.4	-0.0003203	-7.51	-5440466.1	14772905687.8
		16	724100	901.7	-3318.8	-0.0003095	-7.28	-5273056.5	17500175812.6
		17	1040850	525.0	-3695.5	-0.0003028	-7.14	-7428690.4	27452725479.7
		18	1040850	375.0	-3845.5	-0.0003001	-7.08	-7368393.8	28335158290.2
		19	1040850	225.0	-3995.5	-0.0002975	-7.02	-7308002.2	29199122691.5
(lower edge	)	20	1040850	75.0	-4145.5	-0.0002948	-6.96	-7247515.6	30044575951.4
	Peinforceme	ot							
	Kennorcenie	inc.	Area A	Height	v-coord	Strain c	Stress a		
			Area, A	h. [mm]	y [mm]	suam, c _{si}	(N) /		
-			[mm]	0144.0	2020.5	[-]	[IN/mm]	404054047	47575004760.6
-			138330.61	8141.0	3920.5	-0.0004386	-87.73	-12135184.7	-4/5/5991/69.6
			138330.61	300.0	-3920.5	-0.0002988	-59.76	-8266609.1	32409240799.0
						0	CLIM	105200040 10	76700277620.2
						U	SOM	-105506040.18	-76709377629.2

Spenningstilstand av brutårn i bruksgrense

Figur 57: Spenningtilstand, Vind i Lengderetning, Bruksgrense, Støpeetappe 1

	Concrete cross section	on (divisi	ions, i=1:20)			•			
			Area, A _i	Height,	y-coord,	Strain c [1]	Stress, $\sigma_{\rm d}$	Axial force, N	Moment, Mi
			[mm ²]	h _i [mm]	y, [mm]	Suam, ed [-]	[N/mm ²]	[N]	[Nmm]
(upper edge	)	1	868800	6196.0	3060.5	-0.0004642	-10.46	-9089756.1	-27819198414.8
		2	868800	6046.0	2910.5	-0.0004623	-10.43	-9057873.4	-26362940615.5
		3	868800	5896.0	2760.5	-0.0004604	-10.39	-9025951.9	-24916140344.6
		4	868800	5746.0	2610.5	-0.0004585	-10.35	-8993991.6	-23478815086.9
		5	507100	5459.7	2324.2	-0.0004550	-10.28	-5213933.5	-12118267686.9
		6	507100	5037.1	1901.6	-0.0004497	-10.18	-5161135.5	-9814544385.0
		7	507100	4614.5	1479.0	-0.0004444	-10.07	-5108157.6	-7555177927.3
		8	507100	4192.0	1056.5	-0.0004391	-9.97	-5054999.7	-5340396506.2
		9	507100	3769.4	633.9	-0.0004339	-9.86	-5001661.7	-3170428313.9
		10	507100	3346.8	211.3	-0.0004286	-9.76	-4948143.8	-1045501542.7
		11	507100	2924.2	-211.3	-0.0004233	-9.65	-4894445.8	1034155615.3
		12	507100	2501.6	-633.9	-0.0004180	-9.55	-4840567.9	3068314967.9
		13	507100	2079.0	-1056.5	-0.0004127	-9.44	-4786509.9	5056748322.7
		14	507100	1656.5	-1479.0	-0.0004075	-9.33	-4732272.0	6999227487.5
		15	507100	1233.9	-1901.6	-0.0004022	-9.22	-4677854.1	8895524270.2
		16	507100	811.3	-2324.2	-0.0003969	-9.12	-4623256.2	10745410478.4
		17	868800	525.0	-2610.5	-0.0003933	-9.04	-7857345.8	20511601170.2
		18	868800	375.0	-2760.5	-0.0003915	-9.01	-7823994.2	21598135887.4
		19	868800	225.0	-2910.5	-0.0003896	-8.97	-7790603.7	22674552029.6
(lower edge	)	20	868800	75.0	-3060.5	-0.0003877	-8.93	-7757174.4	23740832112.0
	Deinforcement								
	Kennorcement		Area A	Hoight	weenerd		Strong a		
			Alea, A	height,	y [mm]	Strain, ε _{si} [-]	Suess, o _{si}		
			[mm*]	n _i [mm]	A ⁱ fuuul		[N/mm*]		
			115811.67	5971.0	2835.5	-0.0004613	-92.27	-10685728.1	-30299381977.1
			115811.67	300.0	-2835.5	-0.0003905	-78.11	-9045662.1	25648974778.4
-									
						0	SUM	-146171018.84	-21947315681.4

Figur 58: Spenningtilstand, Vind i Lengderetning, Bruksgrense, Støpeetappe 13

	Concrete cross sectio	n (divisi	ions, i=1:20)						
			Area, A _i	Height,	y-coord,	Strain a [1]	Stress, σ_{d}	Axial force, N ₁	Moment, Mi
			[mm ²]	h _i [mm]	y _i [mm]	Strain, _{Ed} [-]	[N/mm ²]	[N]	[Nmm]
(upper edge	;)	1	702600	4483.0	2204.0	-0.0005707	-12.48	-8765839.5	-19319910261.7
		2	702600	4333.0	2054.0	-0.0005670	-12.41	-8718465.0	-17907727200.8
		3	702600	4183.0	1904.0	-0.0005633	-12.34	-8670968.3	-16509523582.1
		4	702600	4033.0	1754.0	-0.0005596	-12.27	-8623349.2	-15125354448.9
		5	335800	3818.1	1539.1	-0.0005543	-12.18	-4088725.1	-6292888633.0
		6	335800	3538.3	1259.3	-0.0005474	-12.05	-4045954.3	-5094867993.3
		7	335800	3258.4	979.4	-0.0005405	-11.92	-4002980.1	-3920585444.4
		8	335800	2978.6	699.6	-0.0005336	-11.79	-3959802.4	-2770211792.3
		9	335800	2698.8	419.8	-0.0005267	-11.66	-3916421.3	-1643917843.0
		10	335800	2418.9	139.9	-0.0005198	-11.53	-3872836.7	-541874402.6
		11	335800	2139.1	-139.9	-0.0005129	-11.40	-3829048.6	535747723.1
		12	335800	1859.3	-419.8	-0.0005061	-11.27	-3785057.1	1588777728.0
		13	335800	1579.4	-699.6	-0.0004992	-11.14	-3740862.1	2617044806.0
		14	335800	1299.6	-979.4	-0.0004923	-11.01	-3696463.7	3620378151.2
		15	335800	1019.8	-1259.3	-0.0004854	-10.88	-3651861.8	4598606957.7
		16	335800	739.9	-1539.1	-0.0004785	-10.74	-3607056.4	5551560419.3
		17	702600	525.0	-1754.0	-0.0004732	-10.64	-7474816.6	13110828387.1
		18	702600	375.0	-1904.0	-0.0004695	-10.57	-7424214.6	14135704589.5
		19	702600	225.0	-2054.0	-0.0004658	-10.49	-7373490.2	15145148935.5
(lower edge	)	20	702600	75.0	-2204.0	-0.0004621	-10.42	-7322643.5	16139106381.5
	Reinforcement								
			Area, A _i	Height,	y-coord,	Strain s. [-]	Stress, σ_{si}		
			[mm ²]	h _i [mm]	y _i [mm]	Strain, e _s [-]	[N/mm ²]		
			46646.37	4258.0	1979.0	-0.0005651	-113.03	-5272386.0	-10434051845.0
			46646.37	300.0	-1979.0	-0.0004676	-93.53	-4362745.2	8633872659.4
						0	SUM	-120205987.94	-13884136708.9

Figur 59: Spenningtilstand, Vind i Lengderetning, Bruksgrense, Støpeetappe 33

	Concrete cros	ss sectior	n (divisi	ons, i=1:20)						
				Area, A _i	Height,	y-coord,	Strain, ε _d	Stress, $\sigma_{\rm d}$	Axial force, N ₁	Moment, Mi
			_	[mm ²]	h _i [mm]	y _i [mm]	[-]	[N/mm ²]	[N]	[Nmm]
(upper edge	)		1	1266150	6864.0	3394.5	-0.0004757	-10.69	-13531521.7	-45932750246.3
			2	1266150	6714.0	3244.5	-0.0004704	-10.59	-13402661.5	-43484935110.2
			3	1266150	6564.0	3094.5	-0.0004652	-10.48	-13273360.1	-41074412864.1
			4	1266150	6414.0	2944.5	-0.0004600	-10.38	-13143617.6	-38701382029.6
			5	573900	6099.9	2630.4	-0.0004490	-10.17	-5833725.7	-15344886338.8
			6	573900	5621.6	2152.1	-0.0004324	-9.83	-5643557.3	-12145640760.0
			7	573900	5143.4	1673.9	-0.0004157	-9.50	-5451356.2	-9124888799.8
			8	573900	4665.1	1195.6	-0.0003990	-9.16	-5257122.3	-6285546878.1
			9	573900	4186.9	717.4	-0.0003824	-8.82	-5060855.8	-3630531415.2
			10	573900	3708.6	239.1	-0.0003657	-8.47	-4862556.5	-1162758831.2
			11	573900	3230.4	-239.1	-0.0003490	-8.12	-4662224.6	1114854453.9
			12	573900	2752.1	-717.4	-0.0003324	-7.77	-4459859.9	3199392019.9
			13	573900	2273.9	-1195.6	-0.0003157	-7.41	-4255462.6	5087937446.6
			14	573900	1795.6	-1673.9	-0.0002990	-7.06	-4049032.5	6777574314.0
			15	573900	1317.4	-2152.1	-0.0002824	-6.69	-3840569.8	8265386202.0
			16	573900	839.1	-2630.4	-0.0002657	-6.33	-3630074.3	9548456690.3
			17	1266150	525.0	-2944.5	-0.0002548	-6.08	-7701276.9	22676409833.2
			18	1266150	375.0	-3094.5	-0.0002495	-5.97	-7553773.3	23375151543.9
			19	1266150	225.0	-3244.5	-0.0002443	-5.85	-7405828.6	24028210840.0
(lower edge	)		20	1266150	75.0	-3394.5	-0.0002391	-5.73	-7257442.7	24635389199.9
	Reinforceme	nt								
				Area, A _i	Height,	y-coord,	Strain, ε _{si}	Stress, σ_{sl}		
				[mm ²]	h _i [mm]	y _i [mm]	[-]	[N/mm ²]		
				57756.22	6639.0	3169.5	-0.0004678	-93.57	-5403987.3	-17127937892.2
				57756.22	300.0	-3169.5	-0.0002469	-49.38	-2852119.2	9039791763.6
							0	SUM	-148531986.38	-96267116858.3

Figur 60: Spenningtilstand, Vind i Tverretning, Tårnben med liten aksialkraft, Bruksgrense, Støpeetappe 1

					1			
	Concrete cross section (divis	ions, i=1:20)						
		Area, A _i	Height,	y-coord,	Strain c [1]	Stress, $\sigma_{\rm d}$	Axial force, N	Moment, M
		[mm ²]	h _i [mm]	y _i [mm]	Suam, ed [-]	[N/mm ²]	[N]	[Nmm]
(upper edge	?) 1	1010100	5970.0	2947.5	-0.0005045	-11.24	-11356529.6	-33473371020.4
	2	1010100	5820.0	2797.5	-0.0004998	-11.15	-11264317.6	-31511928427.6
	3	1010100	5670.0	2647.5	-0.0004950	-11.06	-11171811.3	-29577370330.0
	4	1010100	5520.0	2497.5	-0.0004902	-10.97	-11079010.7	-27669829154.8
	5	484500	5243.1	2220.6	-0.0004814	-10.80	-5231575.1	-11617366520.1
	6	484500	4839.4	1816.9	-0.0004685	-10.55	-5110360.2	-9284885696.0
	7	484500	4435.6	1413.1	-0.0004556	-10.30	-4988122.6	-7048840758.8
	8	484500	4031.9	1009.4	-0.0004428	-10.04	-4864862.3	-4910470420.9
	9	484500	3628.1	605.6	-0.0004299	-9.78	-4740579.4	-2871013395.1
	10	484500	3224.4	201.9	-0.0004170	-9.53	-4615273.8	-931708393.8
	11	484500	2820.6	-201.9	-0.0004042	-9.27	-4488945.5	906205870.4
	12	484500	2416.9	-605.6	-0.0003913	-9.00	-4361594.5	2641490684.8
	13	484500	2013.1	-1009.4	-0.0003784	-8.74	-4233220.9	4272907337.0
	14	484500	1609.4	-1413.1	-0.0003656	-8.47	-4103824.6	5799217114.2
	15	484500	1205.6	-1816.9	-0.0003527	-8.20	-3973405.6	7219181304.0
	16	484500	801.9	-2220.6	-0.0003398	-7.93	-3841963.9	8531561193.7
	17	1010100	525.0	-2497.5	-0.0003310	-7.74	-7820687.5	19532166951.9
	18	1010100	375.0	-2647.5	-0.0003262	-7.64	-7717793.0	20432856902.7
	19	1010100	225.0	-2797.5	-0.0003215	-7.54	-7614604.2	21301855249.7
(lower edge	) 20	1010100	75.0	-2947.5	-0.0003167	-7.44	-7511121.1	22139029565.7
	Reinforcement	-						
		Area, A _i	Height,	y-coord,	Strain s [-]	Stress, $\sigma_{\rm si}$		
		[mm ²]	h _i [mm]	y _i [mm]	Strain, e _s [-]	[N/mm ²]		
		46956.99	5745.0	2722.5	-0.0004974	-99.47	-4671011.7	-12716829430.2
		46956.99	300.0	-2722.5	-0.0003239	-64.77	-3041408.0	8280233218.5
					0	SUM	-137802023.10	-50556908155.0

Figur 61: Spenningtilstand, Vind i Tverretning, Tårnben med liten aksialkraft, Bruksgrense, Støpeetappe 10

Concre	ete cross section (divisi	ions, i=1:20)			-			
		Area, A _i	Height,	y-coord,	Strain c [1]	Stress, σ_{d}	Axial force, N _i	Moment, M
		[mm ²]	h _i [mm]	y _i [mm]	Strain, ed [-]	[N/mm ²]	[N]	[Nmm]
(upper edge)	1	767550	5038.0	2481.5	-0.0007283	-15.19	-11659701.4	-28933548956.5
	2	767550	4888.0	2331.5	-0.0007145	-14.97	-11486466.3	-26780696087.3
	3	767550	4738.0	2181.5	-0.0007006	-14.74	-11311355.3	-24675721615.0
	4	767550	4588.0	2031.5	-0.0006868	-14.51	-11134368.5	-22619469665.7
	5	391300	4350.0	1793.5	-0.0006648	-14.14	-5531194.0	-9919966059.5
	6	391300	4023.9	1467.4	-0.0006347	-13.62	-5328449.0	-7818832801.4
	7	391300	3697.8	1141.3	-0.0006046	-13.09	-5121184.6	-5844765269.4
	8	391300	3371.7	815.2	-0.0005745	-12.55	-4909400.9	-4002184485.1
	9	391300	3045.6	489.1	-0.0005444	-11.99	-4693097.8	-2295511470.1
	10	391300	2719.5	163.0	-0.0005143	-11.43	-4472275.5	-729167246.1
	11	391300	2393.5	-163.0	-0.0004842	-10.85	-4246933.8	692427165.3
	12	391300	2067.4	-489.1	-0.0004541	-10.27	-4017072.8	1964850742.4
	13	391300	1741.3	-815.2	-0.0004241	-9.67	-3782692.5	3083682463.6
	14	391300	1415.2	-1141.3	-0.0003940	-9.06	-3543792.9	4044501307.2
	15	391300	1089.1	-1467.4	-0.0003639	-8.43	-3300374.0	4842886251.7
	16	391300	763.0	-1793.5	-0.0003338	-7.80	-3052435.7	5474416275.4
	17	767550	525.0	-2031.5	-0.0003118	-7.33	-5626842.6	11430930747.3
	18	767550	375.0	-2181.5	-0.0002979	-7.03	-5397169.8	11773925985.4
	19	767550	225.0	-2331.5	-0.0002841	-6.73	-5165621.2	12043645879.6
(lower edge)	20	767550	75.0	-2481.5	-0.0002703	-6.43	-4932196.8	12239246303.7
Reinfo	orcement							
		Area, A _i	Height,	y-coord,	Strain & [-]	Stress, σ_{sl}		
		[mm ²]	h _i [mm]	y _i [mm]		[N/mm ²]		
		36157.77	4813.0	2256.5	-0.0007076	-141.51	-5116822.3	-11546109507.5
		36157.77	300.0	-2256.5	-0.0002910	-58.20	-2104546.6	4748909424.4
					0	SUM	-125933994.26	-72826550617.5

Figur 62: Spenningtilstand, Vind i Tverretning, Tårnben med liten aksialkraft, Bruksgrense, Støpeetappe 23

	Concrete cross section (divis	ions, i=1:20)						
		Area, A _i	Height,	y-coord,	Stenin o 11	Stress, σ_{d}	Axial force, N	Moment, Mi
		[mm ²]	h _i [mm]	y _i [mm]	Suam, ca [-]	[N/mm ²]	[N]	[Nmm]
(upper edge	?) 1	1010100	5970.0	2947.5	-0.0006292	-13.52	-13656688.7	-40253090071.2
	2	1010100	5820.0	2797.5	-0.0006231	-13.41	-13549409.1	-37904472047.9
	3	1010100	5670.0	2647.5	-0.0006170	-13.31	-13441656.1	-35586784462.7
	4	1010100	5520.0	2497.5	-0.0006110	-13.20	-13333429.6	-33300240365.9
	5	484500	5243.1	2220.6	-0.0005998	-13.00	-6299036.3	-13987797390.1
	6	484500	4839.4	1816.9	-0.0005835	-12.71	-6157051.4	-11186592841.9
	7	484500	4435.6	1413.1	-0.0005671	-12.41	-6013421.3	-8497716036.7
	8	484500	4031.9	1009.4	-0.0005508	-12.11	-5868146.0	-5923159826.8
	9	484500	3628.1	605.6	-0.0005345	-11.81	-5721225.3	-3464917064.6
	10	484500	3224.4	201.9	-0.0005182	-11.50	-5572659.3	-1124980602.3
	11	484500	2820.6	-201.9	-0.0005019	-11.19	-5422448.1	1094656707.7
	12	484500	2416.9	-605.6	-0.0004855	-10.88	-5270591.6	3192002013.1
	13	484500	2013.1	-1009.4	-0.0004692	-10.56	-5117089.7	5165062461.5
	14	484500	1609.4	-1413.1	-0.0004529	-10.24	-4961942.6	7011845200.7
	15	484500	1205.6	-1816.9	-0.0004366	-9.92	-4805150.3	8730357378.4
	16	484500	801.9	-2220.6	-0.0004203	-9.59	-4646712.6	10318606142.2
	17	1010100	525.0	-2497.5	-0.0004091	-9.36	-9459105.1	23624115083.9
	18	1010100	375.0	-2647.5	-0.0004030	-9.24	-9334639.5	24713458025.8
	19	1010100	225.0	-2797.5	-0.0003969	-9.12	-9209700.4	25764136808.5
(lower edge	e) 20	1010100	75.0	-2947.5	-0.0003909	-8.99	-9084287.8	26775938381.9
	Reinforcement							
		Area, A _i	Height,	y-coord,	Strain c [1]	Stress, σ_{si}		
		[mm ²]	h _i [mm]	y _i [mm]	Strain, c _{al} [-]	[N/mm ²]		
		46956.99	5745.0	2722.5	-0.0006201	-124.01	-5823307.2	-15853953858.4
		46956.99	300.0	-2722.5	-0.0004000	-80.00	-3756336.6	10226626396.3
					0	SUM	-166504034.67	-60466899968.2

Figur 63: Spenningtilstand, Vind i Tverretning, Tårnben med stor aksialkraft, Bruksgrense, Støpeetappe 10

Concrete cross section (divisi	ons, i=1:20)						
	Area, A	Height,	y-coord,		Stress, σ_d	Axial force, N	Moment, M
	[mm ²]	h, [mm]	y _i [mm]	Strain, _{Ed} [-]	[N/mm ²]	[N]	[Nmm]
(upper edge) 1	767550	5038.0	2481.5	-0.0007260	-15.15	-11630767.5	-28861749487.8
2	767550	4888.0	2331.5	-0.0007154	-14.98	-11497408.4	-26806207747.2
3	767550	4738.0	2181.5	-0.0007047	-14.80	-11362939.0	-24788251409.6
4	767550	4588.0	2031.5	-0.0006941	-14.63	-11227359.2	-22808380149.6
5	391300	4350.0	1793.5	-0.0006772	-14.34	-5612901.5	-10066505050.6
6	391300	4023.9	1467.4	-0.0006540	-13.95	-5458738.5	-8010016367.1
7	391300	3697.8	1141.3	-0.0006308	-13.55	-5301900.2	-6051014542.8
8	391300	3371.7	815.2	-0.0006077	-13.14	-5142386.8	-4192116569.9
9	391300	3045.6	489.1	-0.0005845	-12.73	-4980198.2	-2435939440.9
10	391300	2719.5	163.0	-0.0005614	-12.31	-4815334.4	-785100147.9
11	391300	2393.5	-163.0	-0.0005382	-11.88	-4647795.5	757784316.7
12	391300	2067.4	-489.1	-0.0005151	-11.44	-4477581.3	2190096960.5
13	391300	1741.3	-815.2	-0.0004919	-11.00	-4304692.0	3509220791.2
14	391300	1415.2	-1141.3	-0.0004687	-10.55	-4129127.5	4712538816.5
15	391300	1089.1	-1467.4	-0.0004456	-10.10	-3950887.8	5797434044.1
16	391300	763.0	-1793.5	-0.0004224	-9.63	-3769973.0	6761289481.5
17	767550	525.0	-2031.5	-0.0004055	-9.29	-7132576.4	14489829053.8
18	767550	375.0	-2181.5	-0.0003949	-9.08	-6965809.5	15195913486.4
19	767550	225.0	-2331.5	-0.0003842	-8.86	-6797932.2	15849378973.7
(lower edge) 20	767550	75.0	-2481.5	-0.0003736	-8.64	-6628944.5	16449725841.2
Reinforcement				-			
	Area, A _i	Height,	y-coord,	Strain s [.]	Stress, $\sigma_{\rm si}$		
	[mm ²]	h _i [mm]	y _i [mm]	Strain, c _{si} [-]	[N/mm ²]		
	36157.77	4813.0	2256.5	-0.0007100	-142.01	-5134659.2	-11586358559.4
	36157.77	300.0	-2256.5	-0.0003896	-77.91	-2817079.8	6356740657.5
				0	SUM	-137786992.61	-54321687049.7

Figur 64: Spenningtilstand, Vind i Tverretning, Tårnben med stor aksialkraft, Bruksgrense, Støpeetappe 23

	Concrete cross section (divis	ions, i=1:20)			_			
			Height,	y-coord,	Stepin of 1	Stress, $\sigma_{\rm cl}$	Axial force, N ₁	Moment, Mi
		[mm ²]	h _i [mm]	y _i [mm]	Strain, ed [-]	[N/mm ²]	[N]	[Nmm]
(upper edge	) 1	675000	4425.0	2175.0	-0.0008186	-16.60	-11206857.1	-24374914225.1
	2	675000	4275.0	2025.0	-0.0007995	-16.31	-11010622.5	-22296510655.5
	3	675000	4125.0	1875.0	-0.0007803	-16.02	-10811233.3	-20271062481.7
	4	675000	3975.0	1725.0	-0.0007612	-15.72	-10608689.4	-18299989297.7
	5	330000	3762.5	1512.5	-0.0007341	-15.28	-5043549.9	-7628369275.3
	6	330000	3487.5	1237.5	-0.0006990	-14.71	-4853999.3	-6006824191.9
	7	330000	3212.5	962.5	-0.0006639	-14.12	-4659265.0	-4484542565.0
	8	330000	2937.5	687.5	-0.0006288	-13.51	-4459346.9	-3065800994.2
	9	330000	2662.5	412.5	-0.0005937	-12.89	-4254245.0	-1754876079.6
	10	330000	2387.5	137.5	-0.0005586	-12.25	-4043959.4	-556044420.9
	11	330000	2112.5	-137.5	-0.0005235	-11.60	-3828490.1	526417382.0
12 13 14 14 15 16		330000	1837.5	-412.5	-0.0004884	-10.93	-3607836.9	1488232729.1
		330000	1562.5	-687.5	-0.0004533	-10.25	-3382000.0	2325125020.6
		330000	1287.5	-962.5	-0.0004182	-9.55	-3150979.4	3032817656.7
		330000	1012.5	-1237.5	-0.0003831	-8.83	-2914775.0	3607034037.5
		330000	737.5	-1512.5	-0.0003480	-8.10	-2673386.8	4043497563.0
	17	675000	525.0	-1725.0	-0.0003208	-7.53	-5079496.0	8762130607.1
	18	675000	375.0	-1875.0	-0.0003017	-7.11	-4801240.4	9002325843.4
	19	675000	225.0	-2025.0	-0.0002825	-6.70	-4519830.2	9152656240.6
(lower edge	) 20	675000	75.0	-2175.0	-0.0002634	-6.27	-4235265.4	9211702204.6
	Reinforcement				1			
		Area, A	Height,	y-coord,	Strain, ε ₄ [-]	Stress, o _{si}		
			h _i [mm]	y _i [mm]	/	[N/mm ²]		
		35386.90	4200.0	1950.0	-0.0007899	-157.98	-5590469.3	-10901415101.2
-		35386.90	300.0	-1950.0	-0.0002921	-58.42	-2067452.6	4031532626.0
					0	SUM	-116802990.25	-64456877377.7

Figur 65: Spenningtilstand, Vind i Tverretning, Tårnben med stor aksialkraft, Bruksgrense, Støpeetappe 44

Vedlegg F: tegninger av Hardangerbrua

<u>SNITT C-C</u>

MERKNADER

- 1 Hver støpeetappe (seksjon) er forutsatt 4 meter i vertikal retning
- Tårnben bygges uten korreksjon for deformasjoner. Forskalingen monteres og måles inn for hver støpeetappe.
- 3. Tårnbein kan bygges til og med støpeetappe 12 uten avstivning.
- [4] Avstivning på kote 38 monteres far klatreforskalingen løftes opp for støpeavsnitt 13 Avstivningen detaligeres og dimensjoneres av entrepremæren for en trykkraft lik 4500 kN og en strekkraft lik 420 kN Dersom planumsrigelens bunnplate er færdig støpt og herdet far klatreforskalingen løftes opp for støpeavsnitt 18, kan dimensjonerende trykkraft reduseres fra 4500 kli 2300 kN Det er filstrekkelig at bunnplaten har herdet i 3 døgn
- Planumsrigel skal være ferdig støpt og spent opp før klatreforskalingen løftes opp for støpeavsnitt 24
- 6 Avstivning på kote 90 monteres før klatreforskalingen løftes opp for støpeavsnitt 27 Avstivningen detaljeres og dimensjoneres av entreprenør for en trykkraft lik 2600 KN og en strekkraft lik 260 KN
- 7 Midtrigelen skal være støpt opp til og med halve vegghøyden før klatreforskalingen løftes opp for støpeavsnitt 34. Midtrigelen skal være forgig støpt til og med topplaten før klatreforskalingen løftes opp for støpeavsnitt nr 37 Midtrigelen skal være oppspent før klatreforskalingen løftes opp for støpeavsnitt nr 38 Tøgn wr K402 ⁸⁶⁷ SE
- Sixtingen vertes opp for stepevanit in Sixtingen vertes Sixtingen vertes Sixtingen vertes Sixtingen vertes Sixtingen vertes ver
- 9 Avstivning på kote 178 monteres før støp av topprigel Avstivningen detaljeres og dimensjoneres av entreprenøren for en trykkraft lik 900 kN og en strekkraft lik 600 kN
- 10 Avstivninger kan plasseres ±1 meter i forhold til angitte kotehøyder. Hver usvitvning skal som et minimum bestå av 2 staver som monteres i fortsettelsen av veggens senterling. Samtlige avstivninger monteres med jekker slik at de står i svakt trykk like etter montasje. Samlet jekkekraft i en avstivning skal være ca. 10 tonn, dvs. 5 tonn i hver stav. Avstivninger kan evt, være en del av stillas for rigler. Avstivninger under rigler frigjøres like før oppspenning av den enkelte rigel. Krefter er oppgitt i bruddgrensetilstanden
- 11 Planumsrigel kan benyttes som opplegg for frittbærende stillas for viadukt Frittbærende stillas for viadukt kan monteres så snart planumsrigelen er bygget og spent opp Støping av viadukt kan ikke utføres for også midtrigelen er bygget og spent opp
- 12 Forskalingsarbeider og støp av vegger over kote 185 må avvente til etter at bærekablene er ferdig montert

13 Fjellankere i fundament vist på tegning K405 skal være oppspent før klatreforskalingen løftes opp for støpeavsnitt 40

HENVISNING		
Tegning K40	, Tårn Bu, Form	
Tegning K40	, Tårn Bu, Fundament, Fo	٢M

SB	Som bygd	AGK	IMJ	20 06 2014		
F	Stepeetapper 46 - 50	AGK	BI	08 03 2011		
E	Merknad 8 og 9	AGK	MBR	01 11 2010		
D	Stag kote 146	AGK	MBR	04 10 2010		
С	Støpeskjøter ved topprigel, merknad 7 og 13	AGK	JOS	01 09 2010		
В	Merknad nr 4	AGK	JOS	25 03 2010		
۸	Arbeidstegning	AGK	JOS	02 06 2009		
Rev	Revisjonen gjelder	Prosj	Kentr.	Date		
Godkjent	som arbeidstegning i notat fra Vegdirektoratet	Saksnr. 201	Saksnr. 2010/011531-035			
(min)		Presj	AGK	Date		
- 16		Tegner	IMJ	25 09 2007		
Statens	vegvesen	Prosjieder Bjørn Isakse		ıksen		
Rv 7/R	v 13	PR0Fnr.	PR0Fnr. 12r0013b_015			
12-2950 HARDANGERBRUA Tårn Bu		Målestokk	Målestokk 1400, 1100			
		Byggv nr	12-2950			
STehe	sei abhei	Tegn. nr.	<402	Rev. SB		
Ocean-shi an	ten Statege verweren Verdenkterstet Brunskoppen			1 20		

Tegn nr K416 Rev SB

 AGK
 IMJ
 20 06 2014

 AGK
 MBR
 15.06.2010

 AGK
 MBR
 30.04.2010

 AGK
 MBR
 25 03 2010

 TH
 AGK
 11 01 2010

Prosj. Kentr.

Saksnr. 2010/011531-035 AGK Date

Prosileder Biarn Isaksen

Målestokk 1.100 (A1)

Byggv nr 12-2950

K416

TH

Tenner

PROFin.

AGK 22 12 2005

TH 22 12 2009

SB

12c0013b 015

		VERTI	KALARMERING					HORISONTAL	ARMERING		
	TVERRVEGG (PR. VEGG)	IK TÅRNBEIN LANGVEGG (PR. VEGG)	YK TÅRNBEIN LANGVEGG (PR. VEGG)	HJØRNE (PR. HJØRNE	SUM PR. TÁRNBEIN	SUM TÁRN	TVERRVEGG (PR. VEGG)	IK TÅRNBEIN LANGVEGG (PR. VEGG)	YK TÅRNBEIN LANGVEGG (PR. VEGG)	SUM PR. TÁRNBEIN	SUM TÄRN
31	25Ø32C150-T354 BS 25Ø32C150-T354 EKSTRA	23Ø25C150-T355 BS	23Ø25C150-T355 BS	6Ø32-T354	174-T354 92-T355	348-T354 184-T355	108BØ10C300C450-T351 27BØ16C150-T352 54BØ16C150-T353 27Ø16C150-T358 27Ø16C150-T378BS 14Ø16C300-T407	99Ø10C300C450-T351 27BØ16C150-T352 54BØ16C150-T353 27Ø16C150-T379BS	998Ø10C300C450-T351 278Ø16C150-T352 548Ø16C150-T353 27Ø16C150-T379BS	414-T351 108-T352 216-T353 108-T378 108-T379 28-T407	828-T351 216-T352 432-T353 216-T378 216-T379 56-T407
30	25Ø32C150-T354 BS 25Ø32C150-T354 EKSTRA	24Ø25C150-T355 BS	24Ø25C150-T355 BS 12Ø12-T388	6Ø32-T354	174-T354 96-T355 12-T388	348-T354 192-T355 12-T388	108BØ10C300C450-T351 27BØ16C150-T352 54BØ16C150-T353 27Ø16C150-T376BS 14Ø16C300-T406	108@10C300C450-T351 27B@16C150-T352 54B@16C150-T353 27Ø16C150-T377BS	152/212-T350 1088/010C300C450-T351 278016C150-T352 548/016C150-T353 27016C150-T377BS 8/012-T388	152-T350 432-T351 108-T352 216-T353 108-T376 108-T377 8-T388 28-T406	152-T350 864-T351 216-T352 432-T353 216-T376 216-T377 8-T388 56-T408
29	26Ø32C150-T354 BS 26Ø32C150-T354 EKSTRA	24Ø25C150-T355 BS	24Ø25C150-T355 BS	6Ø32-T354	180-T354 96-T355	360-T354 192-T355	108BØ10C300C450-T351 27BØ16C150-T352 54BØ16C150-T353 27Ø16C150-T374BS 14Ø16C300-T405	108/010C300C450-T351 27B/018C150-T352 54B/018C150-T353 27/018C150-T375BS	108BØ10C300C450-T351 27BØ16C150-T352 54BØ16C150-T353 27Ø16C150-T375BS	432-T351 108-T352 216-T353 108-T374 108-T375 28-T405	864-T351 216-T352 432-T353 216-T374 216-T375 56-T405
28	26Ø32C150-T354 BS 26Ø32C150-T354 EKSTRA	24Ø25C150-T355 BS	24Ø25C150-T355 BS	6Ø32-T354	180-T354 96-T355	360-T354 192-T355	108BØ10C300C450-T351 27BØ16C150-T352 54BØ16C150-T353 27Ø16C150-T372BS 14Ø16C300-T404	108@10C300C450-T351 27B@16C150-T352 54B@16C150-T353 27Ø16C150-T373BS	108BØ10C300C450-T351 27BØ16C150-T352 54BØ16C150-T353 27Ø18C150-T373BS	432-T351 108-T352 216-T353 108-T372 108-T373 28-T404	864-T351 216-T352 432-T353 216-T372 216-T373 56-T404
27	27Ø32C150-T354 BS 27Ø32C150-T354 EKSTRA BS	25Ø25C150-T355 BS	25Ø25C150-T355 BS	6Ø32-T354	240-T354 100-T355	480-T354 200-T355	1088Ø10C300C450-T351 278Ø16C150-T352 548Ø16C150-T353 27Ø16C150-T370BS 14Ø16C300-T403BS	108@10C300C450-T351 27B@18C150-T352 54B@16C150-T353 27Ø16C150-T371BS	108BØ10C300C450-T351 27BØ16C150-T352 54BØ16C150-T353 27Ø18C150-T371BS	432-T351 108-T352 216-T353 108-T370 108-T371 56-T403	864-T351 216-T352 432-T353 216-T370 216-T371 112-T403
26	28Ø32C150-T354 BS 28Ø32C150-T354 EKSTRA BS	25Ø25C150-T355 BS	25Ø25C150-T355 BS	6Ø32-T354	248-T354 100-T355	496-T354 200-T355	1178Ø10C300C450-T351 278Ø16C150-T352 548Ø16C150-T353 27Ø16C150-T368BS 14Ø16C300-T402BS	108@10C300C450-T351 278@16C150-T352 548@16C150-T353 27@16C150-T369BS	108BØ10C300C450-T351 27BØ16C150-T352 54BØ16C150-T353 27Ø16C150-T369BS	450-T351 108-T352 216-T353 108-T368 108-T369 56-T402	900-T351 216-T352 432-T353 216-T368 216-T369 112-T402
25	28Ø32C150-T354 BS 28Ø32C150-T354 EKSTRA BS	26Ø25C150-T355 BS	26Ø25C150-T355 BS	6Ø32-T354	248-T354 104-T355	496-T354 208-T355	117BØ10C300C450-T351 27BØ16C150-T352 54BØ16C150-T353 27Ø16C150-T366BS 14Ø16C300-T401BS	117@10C300C450-T351 27B@16C150-T352 54B@16C150-T353 27Ø16C150-T367BS	117BØ10C300C450-T351 27BØ16C150-T352 54BØ16C150-T353 27Ø16C150-T367BS	468-T351 108-T352 216-T353 108-T366 108-T367 56-T401	936-T351 216-T352 432-T353 216-T366 216-T367 112-T401
24	26932C150 T354 BS 28932C160 T354 EKSTRA BS 28010C156-T392	202350150-7355 B8 2020 1387 2020 1387 14025-7413 10225-7414 148012C190-7417	22023C160-7358 BS 22020-1387 03016-147 02016-147 00000-147 00000-147 00000-147 00000-147 00000-147 00000-147 00000-147 000000000000000000000000000000000000	6032-T354	248-7354 92-7355 4-7387 12-7388 56-7392 14-7413 8-7414 14-7417 6-7416	496-7354 184-7355 8-7387 12-7388 112-7388 112-7382 14-7413 8-7414 14-7417 12-7416	2/02010150-736485 8880105:200540-7380 8880105:200540-7380 540200150-7383 540200150-7384 8202000000000000000000000000000000000	96910530C4501351 27000150-109883 278010510-109883 2780105150-1384 46915-130 46915-130 46915-130 46915-130 46915-130 46915-140 18825162150-1418 18825162150-1418 18825162150-1421	152012.7350 098010:2300:4380.1351 098010:2300:4380.1351 0480106:150.7381 0480106:150.7381 04012:1380 04012:1480 04012:148	152-7350 198-7351 108-7364 108-7305 198-7380 108-7330 108-7331 108-7351 108-7351 108-7351 108-7351 108-75551 108-75551 108-75551 108-75551 108-75551 108-75551 108-75551 108-7	152.T350 396.T351 216.T364 216.T365 392.T380 216.T381 216.T383 216.T383 216.T383 216.T383 216.T383 216.T384 92.T380 56.T395 168.T386 92.T380 56.T395 112.T409 12.T410 16.T411 18.T418 18.T419 108.T421 64.T422 8.T423 28.T425 8.T427
23	200320150-T354 BS 200320150-T354 ENSTRA BS 20030150-T391	22025C159-T355 BS 2020-T387	226256/150-7355 BS 22202-7387 126732-7393 86/16-7420	6ø32-T354	256-T354 92-T355 4-T387 58-T391 12-T393 6-T420	512-T354 184-T355 8-T387 116-T391 24-T393 12-T420	2/2020/19/736285 1268091/C302/45/7380 5482020150-7382 5482020150-7383 2780160156-7384 278016015-738485 140160300-739855 16016-1422	1682102300C450-7351 272020150-738385 5482160150-7381 278216150-7384 5482180180150-7421	1088270623002480-1331 272020150-1338185 54829160150-1334 1462202150-1423 1462202150-1423 1462122150-1425 4912-1427	216-T351 108-T362 108-T363 252-T380 108-T381 108-T382 108-T382 108-T382 108-T382 108-T385 56-T399 54-T421 32-T422 14-T423 14-T425 4-T427	432-T351 216-T362 216-T363 504-T380 216-T381 216-T382 216-T382 216-T384 216-T385 112-T399 108-T421 64-T422 28-T423 28-T425 8-T427
22	29932C150-T354 85 29932C150-T354 EKSTRA BS 29910C150-T391	246250158588 2200-1387 1282010150-1413 459251414	24/2526/150-7355 BS 22020-1387 120202-1393 66/16-14/24	6Ø32-T354	266-T354 96-T355 4-T387 58-T391 12-T413 12-T393 4-T414 6-T424	512-T354 192-T355 8-T387 116-T391 24-T413 24-T393 8-T414 12-T424	2/2020.0180-736085 688010:530-026-7390 548020:515-7382 548020:515-7382 7580180:516-73584 252025105-735845 252025105-735845 252025105-735845 252025105-7364 252025105-7364 25201820-7364 2520182-7364 2520182-7364 2520182-7364 252	1069102300C450-T351 270002160-738185 5482016150-T381 5482016150-T381 48016-T390 18023-T410 18023-T410 18023-T410 5480160:150-T421	1088204023002480-1331 270202150-7391BS 5482016150-1381 5482016150-1381 280202150-1423 2880202150-1423 2880120150-1423 2880120150-1425	216.7351 108.7360 108.7380 108.7381 108.7381 108.7381 108.7383 108.7383 108.7383 108.7383 108.7383 108.7383 108.7383 108.7383 108.7383 108.7383 108.7383 108.7381 108.7581 108.7581 108.7581 108.7581 100	432-T351 216-T360 216-T361 392-T380 216-T381 216-T382 216-T382 216-T382 216-T384 200-T385 168-T380 96-T390 96-T390 96-T390 56-T394 112-T398 32-T410 32-T411 52-T412 128-T422 52-T423 52-T425
21	29032C150-T354 BS 29032C150-T354 EKSTRA BS 12032-T430 3016-T431 3016-T432 4016-T432 4016-T432 15016-T434	28025C150-T355 BS	28025C150-T355 BS 12032-T393	6032-T354	256-T354 112-T355 12-T393 24-T430 8-T431 6-T432 8-T433 32-T434	512-T354 224-T355 24-T393 48-T430 16-T431 12-T432 16-T433 64-T434	1268@10C300C450-T351 27B016C150-T352 54B016C150-T353 27016C150-T358B5 14016C300-T397B5 10B016C150-T397B5 10B016C150-T412 20012-T428 14020-T429 16016-T431	1288/10/23002450-1351 2789/160150-1352 5489/160150-1335 270/160150-135985 6016-1435	1268/010C300C450-T351 2780/16C150-T352 5480/16C150-T353 27/016C150-T359BS	504-T351 108-T352 216-T353 108-T358 108-T358 108-T359 56-T397 20-T412 40-T428 28-T429 32-T431 6-T435	1008-T351 216-T352 432-T353 216-T358 216-T359 112-T397 40-T412 80-T428 56-T429 64-T431 12-T435
20	30Ø32C150-T354 BS 30Ø32C150-T354 EKSTRA BS	29Ø25C150-T355 BS	29Ø25C150-T355 BS	6Ø32-T354	264-T354 116-T355	528-T354 232-T355	1268Ø10C300C450-T351 27BØ16C150-T352 54BØ16C150-T353 27Ø16C150-T356BS 14Ø16C300-T396BS	126Ø10C300C450-T351 27BØ16C150-T352 54BØ16C150-T353 27Ø16C150-T357BS	126BØ10C300C450-T351 27BØ16C150-T352 54BØ16C150-T353 27Ø16C150-T357BS	504-T351 108-T352 216-T353 108-T356 108-T357 56-T396	1008-T351 216-T352 432-T353 216-T356 216-T357 112-T396

MERKNADER 1. Kontrollklasse Utvidet kontroll iht. NS 3465 2 Armering Kamstenger teknisk klasse B500NC iht NS 3576-3 3 Armeringsoverdekning 75±15 mm til konstruktiv armering Tegn nr K426 Rev SB 60±5 mm til ø12 monteringsstenger 4 Avstand mellom armeringslagene skal være minimum 35 mm Φ25 = 800 mm Φ32 = 1000 mm 6. T351. Senteravstand horisontalt. 300mm Senteravstand vertikalt 450mm 7. Vertikalarmeringen utføres med vekslet skjøt i to snitt som vist på oppriss. I tillegg skal det være sideveis veksling. Se merknad nr. 9 på tegning K427 og K429. 8. Vertikalarmeringens helning. Armering i hjørner følger hjørnehelningen definert av skjæring mellom to vegger Armering i tverrvegg følger veggens helning og helning ik tårnbein langvegg Armering i langvegg følger veggens helning og vertikalplanet. 9 Utsparing 800x1200 kun i vestre tårnbein HENVISNINGER Tegning K401, Tårn Bu, Form Tegning K40, Tarn bu, Torim Tegning K42, Tarn bu, Tsrepeetapper Tegning K427, Tarn bu, Tarnbein snift ved midtrigel, Armering Tegning K428, Tarn bu, Tarnbein detaljer ved midtrigel, Armering Tegning K429, Tarn bu, Tarnbein snift kt. 109 og +125, Armering Tegning K448, Tarn bu, Kraninnfesting Armering Bøyeliste side T35 – T43.

SB	Som bygd	AGK	IMJ	20 06 2014	
В	Pos T350, T388, støpeetappe 24 og 30	AGK	MBR	23 08 2010	
A	Arbeidstegning	AGK	MBR	04 06 2010	
Rev	Revisjonen gjelder	Prosj.	Kentr.	Date	
Godkjent	som arbeidstegning i notat fra Vegdirektoratet	Saksnr. 20	10/011531-0	035	
		Presj	AGK	Date.	
		Tegner	TH	22 12 2009	
Statens	vegvesen	Prosjieder Bjørn Isakse		aksen	
Rv 7/R	v 13	PROFine.	12r0013t	0_015	
12-2	2950 HARDANGERBRUA		1 100 (A1	A1)	
Tårn Bu Tårnbein oversikt kt +83 – 131 Armering		Byggv nr 12-2950		2	
		Tegn. nr.	K1.26	Rev.	
Prosiekter	tav Statens vegvesen Vegdirektoratet, Bruseksjonen				

- 9

		VERT	IKALARMERING					HORISONTAL	ARMERING		
	TVERRVEGG (PR. VEGG)	IK TÅRNBEIN LANGVEGG (PR. VEGG)	YK TÅRNBEIN LANGVEGG (PR. VEGG)	HJØRNE (PR. HJØRNE	SUM PR. TÅRNBEIN	SUM TÅRN	TVERRVEGG (PR. VEGG)	IK TÄRNBEIN LANGVEGG (PR. VEGG)	YK TÅRNBEIN LANGVEGG (PR. VEGG)	SUM PR. TÅRNBEIN	S T
5					144-T1076 224-T1077 10-T1068	288-T1076 448-T1077 20-T1068				2-T1002 2-T1030 4-T1031	4-T 4-T 8-T
					24-T1089	48-T1089				2-T1032 2-T1033 2-T1034	4-T 4-T
										2-T1036 2-T1040 10-T1041	4-T 4-T 20-
										23-T1045 23-T1046	46-
										23-T1047 23-T1048 23-T1049	46 46
										22-T1050 22-T1051 22-T1052	44 44 44
										22-T1053 80-T1054 26-T1055	44 16
										36-T1056 26-T1057	72
										4-T1060 44-T1061	8-
										15-T1066 28-T1078 64-T1079	30 56 12
4	11Ø25C300-T1025 BS	(4+4)Ø32C300-T1021 BS	11Ø32C300-T1021 BS	HJØRNER	48-T1021	96-T1021	54BØ10C300C450-T1001	81BØ10C300C450-T1001	99BØ10C300C450-T1001	78-T1090 288-T1001	15
	7Ø16C150-T1028 BS 7Ø16C150-T1042 7Ø16C150-T1064	16Ø32-T1074 12BØ16-T1073	4Ø20-T1037 4Ø12-T1067	2Ø32-T1021 2Ø32-T1023	44-T1025 44-T1028	88-T1025 88-T1028	288Ø20C150-T1032 28Ø20C150-T1033	16//20C150-T1069 BS 20//32-T1070	56BØ20C150-T1030 BS (9+9)Ø20C150-T1038	56-T1002 56-T1030 112-T1031	11.
		12Ø20-T1075		HJØRNER NÆR RIGEL:	4-T1037 14-T1042 7-T1064	8-T1037 28-T1042 14-T1064	28/216C150-T1034 27/225C150-T1035 BS 28/220C150-T1036	166/25-T1071 26B/016-T1072	366/012-T1066	56-T1032 56-T1033 56-T1034	11 11 11
				3Ø32-T1021 3Ø32-T1023	4-T1067 12-T1073 16-T1074	8-T1067 24-T1073 32-T1074	24BØ16-T1039 28Ø16C150-T1040 90BØ16C300CVAR T1044			108-T1035 56-T1036 18-T1039	21
					12-T1075	24-T1075	5/216C300-T1044 7x2B/216C150-T1062			48-T1039 56-T1040	96
							4/225-T1065			36-T1041 10-T1043	36 72 20
										14-T1062 14-T1063 4-T1065	28
										16-T1066 32-T1069	32
										20-11070 16-T1071 26-T1072	32
	22Ø25C150-T1005 BS	22Ø32C150-T1004 BS 8Ø12-T1083 6Ø16-T1088	22Ø32C150-T1004 BS 12Ø12-T1029	6Ø32-T1004	112-T1004 88-T1005 12-T1029	224-T1004 176-T1005 12-T1029	99BØ10C300C450-T1001 27BØ16C150-T1002 54BØ16C150-T1003	99BØ10C300C450-T1001 27BØ16C150-T1002 54BØ16C150-T1003	152BØ12-T1000 99BØ10C300C450-T1001 27BØ16C150-T1002	152-T1000 396-T1001 108-T1002	15
					8-T1083 6-T1088	16-T1083 12-T1088	27Ø16C150-T1026BS	27Ø16C150-T1019BS 4BØ12-T1080	54BØ16C150-T1003 27Ø16C150-T1019BS	216-T1003 108-T1019	43
								6BØ16-T1082 8BØ16-T1082	8/212-11029	8-T1029 4-T1080	8-
								16Ø16-T1087		8-T1081 6-T1082 8-T1086	16 12 16
1	22Ø25C150-T1005 BS	22Ø32C150-T1004 BS 4Ø12-T1085	22Ø32C150-T1004 BS	6Ø32-T1004	112-T1004 88-T1005	224-T1004 176-T1005	99BØ10C300C450-T1001 27BØ16C150-T1002	99BØ10C300C450-T1001 27BØ16C150-T1002	99BØ10C300C450-T1001 27BØ16C150-T1002	16-T1087 396-T1001 108-T1002	32 79 21
					4-T1085	8-T1085	54BØ16C150-T1003 27Ø16C150-T1026BS	54BØ16C150-T1003 27Ø16C150-T1019BS	54BØ16C150-T1003 27Ø16C150-T1019BS	216-T1003 108-T1026	43
								8Ø12-T1085		4-T1084 8-T1085	8-
'	22//25C150-11005 BS	22/032C150-11004 BS	22/032C150-11004 BS	6/232-11004	88-T1005	176-T1004	27BØ16C150-T1002 54BØ16C150-T1003	27BØ16C150-T1002 54BØ16C150-T1003	27BØ16C150-T1002 54BØ16C150-T1003	108-T1001 216-T1002	/9 21 43
	22Ø25C150-T1005 BS	22Ø32C150-T1004 BS	22Ø32C150-T1004 BS	6Ø32-T1004	112-T1004	224-T1004	27Ø16C150-T1024BS 99BØ10C300C450-T1001	27Ø16C150-T1019BS 99Ø10C300C450-T1001	27Ø16C150-T1019BS 99BØ10C300C450-T1001	108-T1024 108-T1019 396-T1001	21 21 79
					88-T1005	176-T1005	27BØ16C150-T1002 54BØ16C150-T1003 27016C150 T1003BP	27BØ16C150-T1002 54BØ16C150-T1003 27016C150 T1019BS	278Ø16C150-T1002 548Ø16C150-T1003 27016C150 T101088	108-T1002 216-T1003	21 43
•	22Ø25C150-T1005 BS	22Ø32C150-T1004 BS	22Ø32C150-T1004 BS	6Ø32-T1004	112-T1004 88-T1005	224-T1004 176-T1005	998Ø10C300C450-T1001 278Ø16C150-T1002	998Ø10C300C450-T1001 278Ø16C150-T1002	998Ø10C300C450-T1001 278Ø16C150-T1002	396-T1001 108-T1002	79
							27Ø16C150-T1020BS	27Ø16C150-T1019BS	27Ø16C150-T1019BS	108-T1020 108-T1019	22
3	22Ø32C150-T1004 BS	22Ø25C150-T1005 BS	22Ø25C150-T1005 BS	6Ø32-T1004	112-T1004 88-T1005	224-T1004 176-T1005	99BØ10C300C450-T1001 27BØ16C150-T1002 54BØ16C150-T1003	99BØ10C300C450-T1001 27BØ16C150-T1002 54BØ16C150-T1003	99BØ10C300C450-T1001 27BØ16C150-T1002 54BØ16C150-T1003	396-T1001 108-T1002 216-T1003	79 21 43
	00000010 74004 00	020050450 74005 00		0000 74004	440 74004	004 74004	27Ø16C150-T1018BS	27Ø16C150-T1019BS	27Ø16C150-T1019BS	108-T1018 108-T1019	2
'	220320130-11004 BS	220230150-11005 85	12Ø12-T1029	66/32-11004	88-T1004 12-T1029	176-T1004 12-T1029	27BØ16C150-T1002 54BØ16C150-T1003	27BØ16C150-T1002 54BØ16C150-T1003	99BØ10C300C450-T1001 27BØ16C150-T1002	396-T1000 108-T1002	7!
							27Ø16C150-T1016BS	27Ø16C150-T1017BS	54BØ16C150-T1003 27Ø16C150-T1017BS 8Ø12-T1029	216-T1003 108-T1016 108-T1017	43
5	22Ø32C150-T1004 BS	22Ø25C150-T1005 BS	22Ø25C150-T1005 BS	6Ø32-T1004	112-T1004 88-T1005	224-T1004	99BØ10C300C450-T1001 27BØ16C150-T1002	998Ø10C300C450-T1001 278Ø16C150-T1002	99BØ10C300C450-T1001 27BØ16C150-T1002	8-T1029 396-T1001 108-T1002	8-
					00 11000		54BØ16C150-T1003 27Ø16C150-T1014BS	54BØ16C150-T1003 27Ø16C150-T1015BS	54BØ16C150-T1003 27Ø16C150-T1015BS	216-T1003 108-T1014	43
5	22Ø32C150-T1004 BS	23Ø25C150-T1005 BS 8Ø12-T1083	23Ø25C150-T1005 BS	6Ø32-T1004	112-T1004 92-T1005	224-T1004 184-T1005	99BØ10C300C450-T1001 27BØ16C150-T1002	99BØ10C300C450-T1001 27BØ16C150-T1002	99BØ10C300C450-T1001 27BØ16C150-T1002	398-T1001 108-T1002	79
					8-T1083	16-T1083	54BØ16C150-T1003 27Ø16C150-T1012BS	54BØ16C150-T1003 27Ø16C150-T1013BS 4BØ12-T1080	54BØ16C150-T1003 27Ø16C150-T1013BS	216-T1003 108-T1012 108-T1013	43
								8Ø12-T1081 6BØ16-T1082		4-T1080 8-T1081	8-
1	23Ø32C150-T1004 BS	23Ø25C150-T1005 BS	23Ø25C150-T1005 BS	6Ø32-T1004	116-T1004 92-T1005	232-T1004 184-T1005	99BØ10C300C450-T1001 27BØ16C150-T1002	99BØ10C300C450-T1001 27BØ16C150-T1002	99BØ10C300C450-T1001 27BØ16C150-T1002	398-T1082 108-T1001	79
							54BØ16C150-T1003 27Ø16C150-T1010BS	54BØ16C150-T1003 27Ø16C150-T1011BS	54BØ16C150-T1003 27Ø16C150-T1011BS	216-T1003 108-T1010 108-T1011	43 21 21
3	23Ø32C150-T1004 BS	23Ø25C150-T1005 BS	23Ø25C150-T1005 BS	6Ø32-T1004	116-T1004 92-T1005	232-T1004 184-T1005	99BØ10C300C450-T1001 27BØ16C150-T1002	99BØ10C300C450-T1001 27BØ16C150-T1002	99BØ10C300C450-T1001 27BØ16C150-T1002	396-T1001 108-T1002	78
							27Ø16C150-T1008BS	27Ø16C150-T1003	27Ø16C150-T1009BS	216-11003 108-T1008 108-T1009	21
1	25Ø32C150-T1004 BS 25Ø32C150-T1004 EKSTRA	23Ø25C150-T1005 BS	23Ø25C150-T1005 BS	6Ø32-T1004	174-T1004 92-T1005	348-T1004 184-T1005	108BØ10C300C450-T1001 27BØ16C150-T1002 54BØ16C150-T1003	99Ø10C300C450-T1001 27BØ16C150-T1002 54BØ16C150-T1003	99BØ10C300C450-T1001 27BØ16C150-T1002 54BØ16C150-T1003	414-T1001 108-T1002 216-T1003	82
							27Ø16C150-T1006BS	27Ø16C150-T1007BS	27Ø16C150-T1007BS	108-T1006	2

MERKNADER

- 1 Kontrollklasse Utvidet kontroll iht NS 3465 2 Armering Kamstenger teknisk klasse B500NC iht NS 3576-3
- 3 Armeringsoverdekning 75±15 mm til konstruktiv armering 60±5 mm til ø12 monteringsstenger
- 4 Avstand mellom armeringslagene skal være minimum 35 mm

5. Minimum omfaringslengde. φ12 = 4.00 mm φ16 = 500 mm φ20 = 600 mm φ25 = 800 mm φ25 = 800 mm

- Tegn nr K436 Rev SB
- \$\$2 = 1000 mm 6. T1001.
- Senteravstand horisontalt. 300mm Senteravstand vertikalt: 450mm
- 7 Vertikalarmeringen utføres med vekslet skjøt i to snitt som vist på oppriss. l tillegg skal det være sideveis veksling. Se merknad nr. 9 på tegning K437 og K439.
- Vertikalarmeringens helning.
  Armering i hjørner følger hjørnehelningen definert av skjæring mellom to vegger Armering i tverrvegg følger veggens helning og helning ik tårnbein langvegg Armering i langvegg følger veggens helning og vertikalplanet.
- 9 Merk spesielt ombytte av vertikal hovedarmering fra og med støpeetappe 39. I tverrveggene endres hovedarmeringen fra ø32-T1004 til ø25-T1005, mens langveggene endres fra ø25-T1005 til ø32-T1004
- HENVISNINGER
- Tegning K401, Tårn Bu, Form
- Tegning K401, Tarn Bu, Form Tegning K402, Tarn Bu, Tärnbein snitt ved topprigel, Armering Tegning K438, Tarn Bu, Tärnbein snitt ved topprigel, Armering Tegning K439, Tärn Bu, Tärnbein snitt kt +133 og +173 Armering Tegning K448, Tårn Bu, Kraninnfesting, Armering
- Bøyeliste side T100 T109

SB	Som bygd	AGK	IMJ	20 06 2014		
F	Støpeetappe 45 T1090	AGK	BI	24 01 2011		
E	Støpeetappe 45 T1059 utgår, T1089 er ny	AGK	MBR	20 01 2011		
D	Pos T1059 og T1079 i støpeetappe 45	AGK	MBR	23 12 2010		
С	Pos T1075 i støpeetappe 44	AGK	MBR	10 12 2010		
В	Armering stepeetappe 35, 37, 42, 43, 44 og 45	AGK	MBR	17.11.2010		
A	Arbeidstegning	AGK	MBR	30 08 2010		
Rev	Revisjonen gjelder	Prosj.	Kentr.	Date		
Godkjent som arbeidstegning i notat fra Vegdirektoratet			Saksnr. 2010/011531-035			
and a		Prosj	AGK	Date.		
1		Tegner	GH	14 06 2010		
Statens	vegvesen	Prosileder	Bjørn Iso	ıksen		
Rv 7/R	v 13	PROFin:	12r0013b	_015		
12-2	950 HARDANGERBRUA	Målestokk	1 100 (A1	)		
Tårn	Bu	Byggv nr	12-2950			
Armei	ring	Tegn. nr.		Rev.		
Promekter	tav Statens vervesen Verdirektoratet Bruseksinnen	1 1	(430	SB		

MERKNADER

Tegn nr K406 Rev SB

1 Kontrollklasse Utvidet kontroll iht NS 3465

2 Armering Kamstenger teknisk klasse B500NC iht NS 3576-3

3 Armeringsoverdekning 120±20mm til konstruktiv armering 100±10mm til monteringsstenger Monteringsstenger dimensjon ø16.

4 Avstand mellom armeringslagene skal være minimum 35 mm Unntak. T101 og T121 kan legges med 25 mm fri avstand.

5 Minimum omfaringslengde Ø12 = 400 mm Ø16 = 500 mm Ø20 = 600 mm Ø25 = 800 mm Ø32 = 1000 mm

6 Gjelder pos nr T110, T111 og T113. Ved fundamentets hjørner følger armeringsjernene knekken i fundamentoverflaten. Utstikkende del kappes

7. Armering T110, T111, T123 og T124 (se K407) tillates kappet for adkomståpning 1x1 meter gjennom øvre halvdel av fundament. Åpning lukkes med T132. T132 vises kun i bøyelisten.

HENVISNINGER

Tegning K405, Tårn Bu, Fundament, Form Tegning K407, Tårn Bu, Fundament snitt, Armering Tegning K407, Tårn Bu, Tårnbein snitt kt +22, Armering Bøyeliste side T10 – T13.

SB	Som bygd	AGK	IMJ	20 06 2014
C	Redusert armening pga endret vindareal	TH	AGK	26 08 2009
В	Økt armering pga endret byggerekkefølge	KB/TH	AGK	14 08 2009
٨	Arbeidstegning	M	AGK	08 05 2009
Rev	Revisjonen gjelder	Prosj.	Kentr.	Dato
Godkje	nt som arbeidstegning i notat fra Vegdirektoratet	Saksnr. 201/011531-035		
		Presj	AGK	Osto.
		Tegner	IMJ	18 02 2009
Statens	vegvesen	Prosjieder Bjørn Isaksen		
Rv 7/R	v 13	PROFin.	12r0013b	_015
12-2	950 HARDANGERBRUA	Målestokk	1.50	
Tårn Bu		Byggv nr	12-2950	
Fund	inem plan	Tegn. nr.		Rev.
Arme	ring	F	(1.06	SB
Prosjekter	t av Statens vegvesen Vegdirektoratet, Bruseksjonen			50

Tegn nr K420 Rev SB

MERKNADER

- 1 Kontrollklasse Utvidet kontroll iht NS 3465
- 2. Betongkvalitet. B45 SV-40
- 3. Synlige hjørner avfases 30 mm hvis ikke annet er angitt.
- 4.3 stk. innstøpte innstøpingsrør type 1. Senteravstand 150 mm. Se K442.
- 5. Utsparing for dør, se tegning K909.
- 6 Drensrør 4 stk pr rigel Se tegning K442 og detalj 1
- [7] Utsparing for sikringskabel. Se tegning K932. Utsparingene skal kun plasseres i den rigelveggen som vender mot hovedspenn og er derfor vist kun på Snitt A-A (ikke på oppriss.)
- 8 Injeksjonsslange i støpeskjøt mellom rigel og tårnvegg

HENVISNINGER

Τ.

RISO

Tegning K401, Tårn Bu, Form Tegning K421, Tårn Bu, Midtrigel oppriss, Armering Tegning K422, Tårn Bu, Midtrigel plan, Armering Tegning K422, Tårn Bu, Midtrigel, Spannarmering Tegning K424, Tårn Bu, Midtrigel, Spannarmering Tegning K404, Utarky, Midtrigel, Spannarmering Tegning K904, Utstyr, Midtrigeler, Tilkomstutstyr Tegning K909, Utstyr, Der til sidespenn og midtrigler Tegning K902, Utstyr, Jert Hi sidespenn og midtrigler Tegning K912, Utstyr, Fart For ext. sittningskabel Tegning K915-K919, Utstyr, Innstøpte klatrekroker

SB	Som bygd	AGK	IMJ	20.06.2014
C	Plassering midlertidige utsparinger justert	AGK	MBR	15.06.2010
В	Mindre endringer, midl utsparinger	AGK	MBR	12 05 2010
A	Arbeidstegning	RBJ	AGK	03 08 2009
Rev	Revisjonen gjelder	Prosj.	Kontr.	Date
			RBJ	Date.
		Tegner	RBJ	25 06 2007
Statens vegvesen		Prosjleder	Bjørn Iso	ıksen
Rv 7/R	v 13	PROFin.	12r0013b	_015
12-2	12–2950 HARDANGERBRUA		1:100, 1:10	) (A1)
Tårn Bu		Byggv nr	12-2950	
MIGTE	igei	Tegn. nr.		Rev.
Form		1 1	(1.20	SB
Prosjekter	tav Statens vegvesen Vegdirektoratet, Bruseksjonen	1 1	1720	50

Tegn nr K423 Rev SB

MERKNADER

1 Kontrollklasse Utvidet kontroll iht NS 3465 2 Armering Kamstenger teknisk klasse B500NC iht NS 3576-3 3 Armeringsoverdekning 60±5 mm til ø12 monteringsstenger For underkant topplate tillates nominell overdekning redusert til 60±15 for T341. 4 Minimum omfaringslengde: ø12 = 400 mm ø16 = 500 mm ø25 = 800 mm ø32 = 1000 mm

5 Senteravstand horisontalt 300mm Senteravstand vertikalt 450mm

HENVISNINGER

Tegning K401, Tårn Bu, Form Tegning K420, Tårn Bu, Midtrigel, Form Tegning K421, Tårn Bu, Midtrigel opnrss, Armering Tegning K422, Tårn Bu, Midtrigel plan, Armering Tegning K422, Tårn Bu, Midtrigel, Spennarmering Tegning K422, Tårn Bu, Tänbein oversikt k+ +83–131, Armering Tegning K422, Tårn Bu, Tårnbein sitt ved midtrigel, Armering Tegning K428, Tårn Bu, Tårnbein detaljer ved midtrigel, Armering Bøyeliste side T32 – T34.

SB	Som bygd	AGK	IMJ	20 06 2014
A	Arbeidstegning	AGK	MBR	15 06 2010
Rev	Revisjonen gjelder	Prosj.	Kentr.	Date
Godkje	nt som arbeidstegning i notat fra Vegdirektoratet	Saksnr. 20	10/011531-	035
L.	a	Pros	AGK	Date.
- 12		Tegner	TH	08 09 200
Statens	vegvesen	Prosjieder Bjørn Isaksen		
Rv 7/1	Rv 13	PROFin.	12r0013	b_015
12-2950 HARDANGERBRUA Tårn Bu		Målestokk	1 20 (A1	
		Byggv nr	12-2950	
	igel tverrsnitt	Tegn. nr.		Rev.
Arme	ring		(423	I SB
Prosiekte	rt av Statens vegvesen Vegdirektoratet. Bruseksionen		1725	1 50

ø25-T447 ø16-T452 ø16-T452 ø16-T452 0 0 0 $\odot$ 0 ø25-T441 ø25-T441 a25-T447 a16-T452 ø20-T440 ø20-T440 11ø10c300c450-T459 11ø10c300c450-T459 5 ø25-T442 ø25-T442 ø25-T442 5 ø25-T442 000 ø20-T440 ø20-T440 ø16-T458 ø16-T458 s16-T449 $\odot$ $\odot$ ø25-T441 $\odot$ $\odot$ ø25-T441 0 0 ø25-T445 ø25-T445 ø16-T446 @16-T449 ø25-T447 ø16-T446 ø25-T447

TVERRSNITT, GENERELT

SNITT VED UTSPARING 800x800

Tegn nr K433 Rev SB

10

н

MERKNADER

- 1 Kontrollklasse Utvidet kontroll iht NS 3465
- 2 Armering: Kamstenger teknisk klasse B500NC iht NS 3576-3
- 3 Armeringsoverdekning 75±15 mm til konstruktiv armering 60±5 mm til ø12 monteringsstenger
- 4 Minimum omfaringslengde Ø12 = 400 mm Ø16 = 500 mm

φ20 = 600 mm φ25 = 800 mm φ32 = 1000 mm

5 Senteravstand horisontalt- 300mm Senteravstand vertikalt- 450mm

HENVISNINGER

Tegning K401, Tårn Bu, Form Tegning K430, Tårn Bu, Topprigel med sadelfundaamenter, Form Tegning K431, Tårn Bu, Topprigel toppriss, Armering Tegning K432, Tårn Bu, Topprigel Jian, Armering Tegning K432, Tårn Bu, Topprigel, Spennarmering Tegning K437, Tårn Bu, Törnbein oversikk tr +313-185, Armering Tegning K437, Tårn Bu, Tårnbein snitt ved topprigel, Armering Tegning K438, Tårn Bu, Tårnbein detaljer ved topprigel, Armering Bøyeliste side T44 – T45.

SB Som bygd AGK IMJ 20 06 2014 A Arbeidstegning Rev Revisjonen gelder AGK MBR 10 12 2010 Prosj. Kentr. Date Godkjent som arbeidstegning i notat fra Vegdirektoratet Saksnr. 2010/011531-035 Statens vegv Prosj. AGK Date. Tegner GH 12 11 2010 Prosileder Biarn Isaksen Rv 7 / Rv 13 PROFin. 12r0013b_015 12-2950 HARDANGERBRUA Målestokk 1-20 (A1) Tårn Bu Byggv nr 12-2950 Topprigel tverrsnitt Armering K433 SB Prosjektert av Statens vegvesen Vegdirektoratet, Bruseksjonen

Tårn Bu Tårnbein snitt ved kt +77 Armering Progetteriar Statens vegvesen Vegdrektoratet, Brusekspinen K419

SB

500

MERKNADER

HENVISNINGER

186,85

1. Kontrollklasse. Utvidet kontroll iht. NS 3465

3. Synlige hjørner avfases 30 mm hvis ikke annet er angitt.

6 Ett lag asfaltpapp mot vegger og under sliss for leider

4. Injeksjonsslange SikaFuko VT1 eller tilsv i støpeskjøt mellom vegger og tak. Seksjonering og mateslanger etter nærmere avtale med byggherren

5 Rørutsparing ved bruk av plastrør med innvendig diameter ø50. Fall utover som vist.

Tegning K401, Tårn Bu, Form Tegning K440, Tårn Bu, Tårntopp, Plan og oppriss, Form Tegning K443, Tårn, Instspingsgads tårntopp Tegning K942, Utstyr, Der til tårntopp Bu øst og Vallavik vest Tegning K942, Utstyr, Der til tårntopp Bu vest og Vallavik øst Tegning K903, Utstyr, Der til tårntopp Bu vest og Vallavik øst Tegning K903, Merking for fly- og skipstratikk Tegning K931, Utstyr, Feste for flysikringslys

2 Betongkvalitet B45 SV-40

<u>3D-perspektiv tårntopp øst og vest</u> sett fra hovedspenn

	ř.			
SB	Som bygd	AGK	IMJ	20 06 201
c	3D-perspektiv, Merknad 4	AGK	BI	08 03 201
В	Hjørner Snitt B-B og C-C, Dørutsparing, Snitt J-J og K-K	AGK	MBR	03 02 201
A	Arbeidstegning	AGK	MBR	17 01 2011
Rev	Revisionen gjelder	Prosj.	Kentr.	Date
Godkje	nt som arbeidstegning i notat fra Vegdirektoratet	Saksnr. 20	10/011531-	041
L.	a	Prosj	AGK	Date.
- 12			IMJ	07 01 201
Statens	vegvesen	Prosjleder	Bjørn Iso	iksen
Rv 7/1	Rv 13	PROFine.	12r0013t	_015
12-2	12-2950 HARDANGERBRUA Tårn Bu		1 50 (A1)	
lårn			12-2950	
Farm	Tobh gerarler, og 20-hersbek uv	Tegn. nr.		Rev.
FORM		K441		SP
Prosekte	ctov Statens vervesen Verdirektoratet Bruseksinnen			1 20

Skruehull Hullene er fra utsiden Kun i det ene øret. Gjenget hull M24 i dybde 40 mm.

250

125 125

253

162

160 / 160 320

DETALJ 2 1 10

270

ß 129

331

R500 5

90

5

Henge-				
stang	Her	ngestan	gsle	ngder
nr.				
	L1	[mm]	L2	[mm]
31 og 35		2 537		1 997
32 og 34		2 171		1 631
33		2 049		1 509

MERKNADER

 Hengestengene utføres i smidd stål i kvalitet ASTM A182 F6NM. 2 Hengestengene skal monteres med skruehullene mot utsiden av brua

HENVISNING For hengestenger nr. 1-30 og 36-65 vises det til tegning K710.

Tegn nr 0708 Rev SB

SB	Som bygd	GAG	IMJ	18 08 2010
E	Skruedimensjon korrigert, skruehull målsatt	GAG	AGK	18 08 2010
D	Snitt B-B og C-C korrigert	GAG	AGK	29 10 2009
С	Arbeidstegning BRU-02	GAG	BI	28 08 2009
В	Div endringer	GAG		17 06 2009
A	Arbeidstegning	GAG	AGK	02 06 2009
Rev	Revisjonen gjelder	Prosj.	Kentr.	Date
Godkje	nt som arbeidstegning i notat fra Vegdirektoratet	Saksnr. 20	06/101075	-087
		Pros	GAG	Date.
- 12		Tegner	GAG	01 09 2008
Statens	vegvesen	Prosjieder Bjørn Isoksen		
Rv 7/F	Rv 13	PROFinr.	R0Fmr. 12r0013b_015	
12-2950 HARDANGERBRUA Hengestenger nr. 31-35		Målestokk 1-10 (A1)		
		Byggv nr	12-2950	
		Tegn. nr.		Rev.
			1708	SB
Prosiekte	rt av Statens vegvesen Vegdirektoratet. Bruseksionen		1,00	1 30

SNITT B-B

270 , 170 50

135 135 SNITT A-A

20 20 50

Henge-				Hengestengene
stang	Hengestangslengder (justert for deformasjon av tårn)			måles under
nr.				følgende last
	L1 [mm]	L2 [mm]	L3 [mm]	[kN]
1 og 65	127 531	126 991	126 231	980
2 og 64	119 749	119 209	118 449	983
3 og 63	112 233	111 693	110 933	877
4 og 62	104 968	104 428	103 668	882
5 og 61	97 955	97 415	96 655	881
6 og 60	91 193	90 653	89 893	881
7 og 59	84 682	84 142	83 382	881
8 og 58	78 421	77 881	77 121	881
9 og 57	72 409	71 869	71 109	881
10 og 56	66 647	66 107	65 347	881
11 og 55	61 133	60 593	59 833	881
12 og 54	55 867	55 327	54 567	881
13 og 53	50 850	50 310	49 550	881
14 og 52	46 079	45 539	44 779	881
15 og 51	41 556	41 016	40 256	881
16 og 50	37 279	36 739	35 979	881
17 og 49	33 248	32 708	31 948	881
18 og 48	29 464	28 924	28 164	881
19 og 47	25 925	25 385	24 625	881
20 og 46	22 631	22 091	21 331	881
21 og 45	19 583	19 043	18 283	881
22 og 44	16 779	16 239	15 479	881
23 og 43	14 221	13 681	12 921	881
24 og 42	11 906	11 366	10 606	881
25 og 41	9 836	9 296	8 536	881
26 og 40	8 010	7 470	6 710	881
27 og 39	6 428	5 888	5 128	881
28 og 38	5 090	4 550	3 790	881
29 og 37	3 995	3 455	2 695	881
30 og 36	3 145	2 605	1 845	881

Tegn nr K710 Rev SB

MERKNADER

5

- Det anvendes spiralslått, lukket, fullgalvanisert kabel med minimum bruddlast 4510 kN
- need minimum outdust + 30 km 2. Mál for hengestangslengder gjelder ved +6℃. Ved oppmåling korrigeres det for avvik fra angitt temperatur 3. Hengestangshodene utføres i støpestål i kvalitet 620MnSQT EM 10213.

- 4. Hengestengene skal monteres med skruehullene
- mot utsiden av brua.
- 5 Total lengde av hengestangskabel 5778 m

HENVISNING

For hengestenger nr 31-35 vises det til tegning K708

NB

Hengestangshodene er noe modifisert/endret i forhold til denne tegning. Det vises til tegning No 31890 rev E fra ArcelorMittal

		i		
SB	Som bygd	GAG	IMJ	20 06 2014
E	Hengestangslengder endret	GAG	AGK	17 12 2010
D	Høyde av hengestangshode endret Tabell endret (L3)	GAG	AGK	15 06 2010
c	Skruehull målsatt	GAG	AGK	20 04 2010
В	Tabell korrigert	GAG	AGK	28 08 2009
A	Arbeidstegning	GAG	AGK	02 06 2009
Rev	Revisjonen gjelder	Prosj.	Kentr.	Date
		Prosj	GAG	Date.
1		Tegner	GAG	20 02 2007
Statens	vegvesen	Prosjieder Bjørn Isaksen		
Rv 7/R	v 13	PR0Fmr. 12r0013b_015		_015
12–2950 HARDANGERBRUA Hengestenger nr. 1–30 og 36–65		Målestokk	1 10 (A1)	
		Byggv nr	12-2950	
		Tegn. nr.		Rev.
			(710	SB
Prosiekter	tav Statens vegvesen Vegdirektoratet, Bruseksionen	1 1	.,	1 30

TVERRSNITT

Tegn nr K803 Rev SB

- MERKNADER 1 Avstrvangskærer produseres rett uten krumning 2 Alle lengenål er horisontale referert til overkant kasse, referansshøyde H = 0, se K804. Mål er fra utside endet verskolt ng. 1 ag 329 skal ståt med helning 30,3.1 før montasje vertkalt etter montasje 4 Øvrige tverskott skal stå vertikalt før montasje 5 Krumning av avstvinngsbærer etableres under montasjen 6. Stålsort er S355N der annet ikke er angitt.

		1		
SB	Som bygd	JOS	IMJ	20 06 2014
В	Størrelse/plassering mannhull og utsp. for kabelgj føring	IMJ	BI	19 10 2009
٨	Arbeidstegning	JOS	PHS	02 06 2009
Rev	Revisjonen gjelder	Prosj.	Kentr.	Bato
Godkje	nt som arbeidstegning i notat fra Vegdirektoratet	Saksnr. 2006/101075-088		
	Prosj. Tegner		JOS	Oato
- 12			JOS	03 2007
itatens	vegvesen	Prosj leder	Bjørn Iso	ıksen
tv 7/F	tv 13	PROFinr.	12r0013b	_015
2-2	950 HARDANGERBRUA	Målestokk	1-50 (A1)	
Avst	vstivningsbærer		12-2950	
veri	SNITT	Tegn. nr.		Rev.
		_	(803	SB
rosiekte	rt av Statens vegvesen Vegdirektoratet. Bruseksionen	- ·	1005	1 30